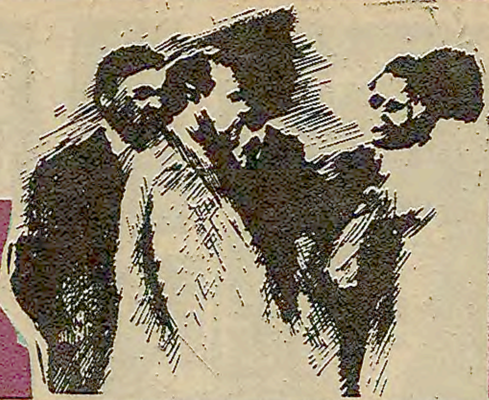
9 MART 1971'İN PERDE ARKASI

YARIM KALAN DARBE

*DOG nedir?
*Gelişmelerdeki rolü
*Devrim Konseyi neyi amaçlıyordu?
*Darbenin anayasa taslağı

PAZARTESİ Aydınlık'TA

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 2 Mart 1980 10 LIRA

haftalık edebiyat yazılarıyla MEHMET SEYDA
3 mart pazartesinden itibaren sanat sayfamızda

SOVYET BÜYÜKELÇİSİ RADYANOV' UN TEHDİDİ TEKRAR ETTİĞİ ÖĞRENİLDİ

Hükümet, Sovyet tehdidi karşısında susuyor

■ Coşkun Karagözoğlu: "Türk dış politikası konusunda hiç kimsenin telkinde bulunması bile düşünülemez"

■ Şener Battal: "Dışişleri Bakanı durumu açıklığa kavuşturmalıdır"

ANKARA (ÖZEL)

SOVYETLER Birliği Komünist Partisinin resmi yayın organı Pravda'nın "Türkiye'yi nükleer mezarlık yapma" tehdidine tepkiler sürerken, Sovyetler Birliği'nin Türkiye Büyükelçisi Radyanov'un Dışişleri Bakanı Erkmen'le yaptığı görüşmede, aynı tehditkar tutumu sürdürdüğü öğrenildi.

Bütçe görüşmeleri sırasında ve Sovyet Büyükelçisinin isteği üzerine yapılan görüşmede, Radyanov'un, hükümetin Afganistan'ın işgalinden bu yana izlediği dış politika konusunda "kaygılarını" belirttiği ve "Afganistan konusunda ABD'nin ortalığı karıştırıcı tahriklerine kapılmaması" için "telkin"de bulunduğu bildirildi.

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Piyasa kapandı ama üretici hala bekliyor

Tütün üreticisi dertli. Piyasa kapandı, el emeği göz nuru ürünü ucuza gitti. Buna rağmen hâlâ parasını alamıyor. Ömrü beklemekle geçiyor.

Tütün üreticisi parasını derhal istiyor

İZMİR (ÖZEL)

1979 Ege Ekici Tütün Piyasası tamamlandı. Şimdi de üreticinin kuşkusu satın alınan ürünün parası ne zaman ödenecek?

Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak tesellümlerin ne zaman tamamlanacağı konusunda bir tarih vermekten özellikle kaçınıyor. Tekel çevreleri depolarda 250 bin ton civarında tütün stoku bulunduğunu, bu yüzden 1979 ürününü nereye koyacaklarını bilemediklerini öne sürüyorlar. Üreticilere bu yıl 1000 lira pey akçesi verilmesi tesellüm işleminin gecikmesine işaret sayılıyor.

ORTALAMA FİYAT ÇOK DÜŞÜK OLDU

Ege'de tütününü başfiyattan satan üretici parmakla sayılacak kadar az oldu. Tire'nin Kızılcahavlu köyünde Tekel hiç başfiyat okumadı. Gördes Alanyolu köyünde 220 koçandan 3'üne, Manisa'nın Alibeyli köyünde 450 koçandan 10'una, Saruhanlı Halitpaşa Nahiyesinde 900 koçandan

(Devamı sa.7, sü.4'te)

İbrahim Öztürk Ulaştırma Bakanına cevap verdi:

Hava-İş görüşmelere hazırdır

■ Hava-İş Genel Başkanı yüzde 600'lük ücret artışı istendiği iddiasının doğru olmadığını belirtti

ANKARA (AA)

Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp'ın "Hava-İş yönetiminin iyi niyetli olması halinde anlaşma sağlanmasının mümkün olduğu" şeklindeki açıklamasını cevaplandıran Hava-İş Genel Başkanı İbrahim Öztürk "Dün olduğu gibi bugün de tam yetkili işveren temsilcileri ile görüşmeye hazırız" dedi.

Hava-İş'in Danıştayın erteleme kararından sonra grevi başlatmak için üç gün beklediğini ancak işverenden hiç bir yakınlaşma gelmediğini kaydeden Öztürk, masaya oturmayı bile kabul etmeyen tutum üzerine greve gittiklerini söyledi.

Bakanın sendikanın istekleri kabul edildiği takdirde havayolu ücretlerinin çok yükseleceği şeklindeki iddialarını da cevaplayan Öztürk, bu iddianın yüzde 600 gibi bir artışa dayandırıldığını,

(Devamı sa.7, sü.3'te)

LİSELERDE ANARŞİ AĞI
■ Neden liselere yöneliyorlar?
■ Öğretmenlere, öğrencilere, velilere düşen görevler
SALI GÜNÜ AYDINLIK'TA

Tariş'te sahte solun kışkırtmaları ve hükümetin sakıncalı politikası sorunu çözüme değil çıkmaza sürüklüyor. Genel Müdürlüğe giden Tariş işçileri burada da komando baskısı ile karşılaşıyor.

Tariş Genel Müdürlüğüne giden işçiler MHP'lilerin saldırısına uğruyor

● Genel Müdürlük önünde MISK fedaileri nöbet tutuyor

İZMİR (ÖZEL)

TARİŞ'e bağlı işletmelerde çalışmakta iken işlerine son verilen işçilerin itiraz etmeleri halinde işten çıkarma kararının gözden geçirileceği şeklindeki duyuru üzerine Tariş Genel Müdürlüğü-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

TİKP Başkanlık Kurulu Üyesi Gün Zileli

«Tariş'te huzuru faşist saldırganlığa dayanarak sağlayamazsınız»

PARTİ yöneticilerinin ve bazı işçilerin Tariş Genel Müdürlüğü önünde saldırıya uğraması üzerine TİKP Başkanlık Kurulu üyesi Gün Zileli Tariş Genel Müdürü Hakkı Gürün'e

(Devamı sa.7, sü.4'te)

Mart içeri, pire dışarı mı, yoksa mart kapıdan baktırır kazma kürek yaktırır mı?

Mart ayı önemli gelişmelere sahne olacak

Mart ayının önemli gelişmeleri:
1) Cumhurbaşkanlığı seçimi
2) Toplusözleşmeler
3) Dış kredilerin durumu
4) Yeni vergi yasaları
5) Olağanüstü hal yasası
6) Erken seçim ihtimali
7) 100 gün bitiyor

MUHİTTİN SİRER

YENİ Bütçenin kabul edilmesiyle birlikte mart ayına girdik. Bu ay içinde siyaset hayatımız önemli sorunlarla karşı karşıya kala-

(Devamı sa. 7 sü. 7'de)

141, 142 ve Dernekler Kanununa muhalefetten yargılanıyorlardı

Tutuklu bulunan Töb-Der yöneticilerinden 6'sı tahliye edildi

■ Töb-Der yöneticilerini 62 avukat savundu

ANKARA (ÖZEL)

113 gündür tutuklu bulunan Töb-Der yöneticilerinin yargılanmasına dün Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde başlandı.

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

Balıkesir'de tayini çıkmayan memur kalmadı

BALIKESİR (ÖZEL)

Balıkesir'de tayini çıkmayan memur kalmadı. Devlet hastanesinin çeyrek asırlık Başhekimi Dr. Rasim Tuncay Edirne'ye sürüldü. MTA Bölge Müdürü ve yardımcısı, Milli Eğitim Müdür yardımcılarından ikisi, Halk Eğitim Başkanı, SSK Müdürü ve yardımcısı, Beden Terbiyesi Bölge Müdürü ve müdür yardımcıları ile

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Siverek Kaymakamının şöförü öldürüldü

PTT Radyolink istasyonunu basanlar üç kişiyi kurşuna dizdiler

■ Hergün gazetesi tarandı MHP İlçe ikinci başkanı öldürüldü

HABER MERKEZİ

ANKARA-İstanbul yolu üzerindeki PTT'ye ait radyolink binasına önceki akşam baskın yapan henüz kimlikleri tespit edilemeyen silahlı kişiler, biri PTT bekçisi, diğerleri de işçi olmak üzere üç kişiyi kurşuna dizerek öldürdüler.

İstanbul yolu 23. kilometrede bulunan PTT radyolink binasına saat 21.50'de baskın yapan kişiler, bekçi Nevzat Boylu ile Sadık Aydın ve Hüseyin Eser adlı işçileri arkadan beyinlerine kurşun sıkarak öldürdüler.

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

Diyarbakır'da dükkan kapatma eylemi yer yer sürerken, TİKP il binası arandı

DİYARBAKIR (ÖZEL)

DİYARBAKIR'da sahte solcuların birkaç gündür sürdürdükleri dükkan kapatma eylemi yer yer sürerken önceki gün TİKP Diyarbakır İl binası sıkıyönetim yetkililerince arandı. Olaylar nedeniyle şehirde sıkı güvenlik tedbirleri sürüyor. Şehrin önemli bütün kavşaklarında kolluk kuvvetleri arama ya-

(Devamı sa.7, sü.2'de)

İran, hava sahasını ihlal eden Afganistan'ı protesto etti

■ Afganlı gerillalar Celalabad Havaalanına saldırdılar

TAHRAN/PEŞAVER/LONDRA

İran'ın resmi Pars haber ajansı, İran hükümetinin geçtiğimiz ay Afganistan Hava Kuvvetlerine ait Sovyet yapısı 2 Mig savaş uçağı ve bazı askeri helikopterlerin İran hava sahasını ihlal etmesi üzerine Afganistan'ı protesto ettiğini açıkladı. Pars olayın, 23 Şubat sabahı kuzeydoğu sınırından 35 kilometre içerideki Tayebad kentinde meydana geldiği-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Bakanlar Kurulunda mesken kredilerinin artırılması kararlaştırıldı

"Tarım ve Orman İş Kanunu" yasa tasarısı meclislere sevkediliyor

Silahlı Kuvvetlerde hizmet tazminatı verilecek

ANKARA (ÖZEL)

BAKANLAR Kurulunda, "Tarım ve Orman İş Kanunu" yasa tasarısının meclislere sevkedilmesi kararlaştırıldı.

Önceki gün saat 21.00'de Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında Başbakanlıkta toplanan Bakanlar Kurulu toplantısı 3 saat 45 dakika sürdü.

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Battal Gazi Mahallesinde polis gazetemizi toplayarak yaktı

ANKARA (ÖZEL)

BATTAL Gazi Mahallesinde geçtiğimiz gün Çorum Kıraathanesine arama yapmak için gelen polisler kahvede oturan halkın cebindeki Aydınlık gazetelerini toplayarak yırtıp

(Devamı sa. 7 sü. 8'de)

Pes artık

Oral Çalışlar

'Mart diyemezsiniz!"
"9 da diyemezsiniz!"
Muhabirimiz Mehmet Yeşil'in karşısındaki TV yetkilisi konuşmasına devam ediyor: "Anılarla olmaz... Kimin anısı söyler misiniz?"
Televizyon Reklam Müdürü Emre Bey böyle konuştu. Kendilerinin arzusu üzerine bir yazı dizimizin TV reklamı kuşa döndü.
'Burun diyemezsiniz."
'Yıldız da diyemezsiniz!'
Neden?
"Çünkü Abdülhamit'in burnunu kastettiğiniz anlaşılır."
Yıldız neden diyemeyiz?
"Abdülhamit Yıldız Sarayında oturuyor da ondan."

(Devamı sa. 7. sü. 6'da)

iki yeni yazı dizisi

BAKIRKÖY KABUSU
Abdullah Kurtay

TARİŞ ESKİ YÖNETİMİNİN TARİŞ RAPORU

4. sayfada

Uyarıyoruz!

TV'deki basın toplantılarının ikincisi geçtiğimiz perşembe akşamı yapıldı. Bu kez basın mensuplarının karşısında Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen vardı.

Hemen belirtmeliyiz ki, on milyonu çoktan aştığı söylenen TV izleyicilerinin karşısında bu tür toplantıların düzenlenmesini biz olumlu buluyoruz. Bu, TV'miz için bir aşama sayılabilir.

Ancak, dikkat edecek olursanız, bizim Aydınlık, basın toplantılarının dışında bırakılıyor. Bir aralar düzenlenen açık oturumlarda da böyleydi bu.

Sözgelimi, tirajı Aydınlık'tan hayli düşük ya da bölgesel nitelikteki gazetelerin temsilcileri toplantılara çağrılıyor da, Aydınlık her nedense görmezden geliniyor!..

TV yetkililerinin bu tutumunu anlamak zordur. Gerek iç ve gerekse dış politika konularında son derece canlı fikirler ileri süren, uluslararası olayları yerinde izleyen, örneğin halen de dünyayı çalkalayıp duran Afganistan'ın işgaline ilişkin en sağlıklı bilgileri ilk kez duyuran Aydınlık'ın, TV yetkilileri nazarında bir Son Havadis kadar bile itibar görmemesi, gariptir.

TV yetkililerini protesto ediyoruz! TV yetkililerinin sürekli olarak Aydınlık'ı dışlayan tutumu, TV'nin basın toplantılarında billurlaşan olumlu girişimine gölge düşürmektedir. TV yetkilileri, en kısa süre içinde bu tutumlarını terketmelidirler.

Bu noktada, Aydınlık okurlarına da önemli bir görev düşüyor. Bütün Aydınlık okurları TV yetkililerini eleştirmeli; mektupla, telgrafla, telefonla TV yetkililerini uyarmalıdırlar. Ayrıca bu sorun fabrikalardan tarlalara kadar bütün halka götürülmelidir.

TV'de eğer ülkemizin sorunları tartışılacaksa, basın mensupları sorumlu mevkilerdeki kişilerden aydınlatıcı bilgiler isteyeceklerse, orada emekçilerin sesi de bulunmalıdır.

Aydınlık'ı dışlayan tutum, emekçilerin sesini boğmaya çalışan tutumun TV'deki bir izdüşümünden başka birşey değildir!..

HALKIMIZA RAPOR

Türk Hava Yolları grevi

Değerli okuyucularımız,

Günlerdir sıkıntı içindeyiz. Türk Hava Yolları grevi başladığı günden beri gazetelerimizi Anadolu'ya karayolu ile gönderiyoruz. İstanbul-Ankara arası karayolu ise 8 saat, Adana ise 16 saat. Gazetemizin sabahleyin okuyucularımızın eline geçebilmesi için son haberleri bir gün sabahın erken saatlerinde gazeteye koymak zorunda kalıyoruz. Ertesi gün Ankara ve Anadolu'nun her tarafına giden Aydınlık bir çok gelişmeyi okuyucularına bir gün sonra ulaştırmak gibi istenmeyen bir duruma düşüyor. Okuyucularımızın bu durumu anlayışla karşılayacağına inanıyoruz.

Türk Hava Yollarında haklarını kazanmak için mücadele eden grevci arkadaşlarımızı canı gönülden destekliyoruz. Onların yanındayız. Aydınlık çalışanları olarak THY grevcilerinin başarıya ulaşması en büyük dileğimiz. Biz bu sıkıntılara bir süre daha katlanırız, yeter ki onlar haklarına kavuşsun.

Değerli okuyucularımız,

Sizlere ikinci yılımızı tamamlarken yeni sürprizlerimiz var. Değerli romancı Mehmet Seyda bundan böyle haftalık sohbetleriyle her pazartesi sizlerle birlikte olacak. Seyda'nın Üşütükler adlı romanına ise önümüzdeki günlerde başlayacağız.

3 Martta bir döneme ışık tutan anıları yayınlıyoruz. 9 Mart 1971'de bir grup darbecinin neler düşündüklerini, neler yapmak istediklerini yaşayanların ağzından anlatacağız. Parlamento üzerinde yeni tartışmaların olduğu bir dönemde darbeciliğin çıkmazı ve çaresizliğini gösteren anıların önemli bir hizmet göreceği inancındayız.

12 Mart'ta ise 12 Mart'ı yaşayanların dilinden önünüze getireceğiz. Anılar, çıkarılan dersler ve macera batağının nelere yol açtığını, direnenleri ve teslim olanları gözler önüne sereceğiz. Bugüne kadar karanlıkta kalmış bir çok olayı tanıkların, bizzat yaşayanların ağzından dile getireceğiz.

Aydınlık güçlükleri sizlerle birlikte yenecektir. Hepinizin desteğini bekliyoruz. Aydınlık'a en büyük destek onu düzenli almak, her sabah bayilerden sormak, çevremizde yaymak için çalışmaktır.

MÜZELER, MÜZECİLİK

Dünya kurulu kurulalı eski eserlerin hem taklitleri yapıldı hem de kaçırıldı. Estetik değeri üstün bir form düşünün, bu artık sınırları zorlar ve zorunlu olarak başka kültürlere geçer. Bence eski eser kaçakçılığının temelinde bu yatmaktadır.

Onbeş gün önce Topkapı Sarayı müdürlüğü görevinden alınan Sabahattin Batur daha önce Atıf Efendi Kütüphanesinin ortaya çıkması ve ülkeye kazandırılmasında etken olmuş, müzecilik konusunda etkin çalışmalar yapmış bir sanat tarihçisi. Şu sıralarda kendisi Büyükdere'de Koç Vakfının Etnoğrafya müzesinin açılış çalışmaları içinde.

—Türkiye Batı ile karşılaştırıldığında müzecilik ne düzeyde, ne konumdadır?

—Bizde müzeciliği kötüler anlamda konuşmak yakışmaz bize. Bizde müzecilik fena değil diyebilirim. Avrupa müzeleri Doğudan kaçırılmış eserlerle doludur. Bizde ise müzelik eşya hiç bir ülke ile karşılaştırılmayacak orandadır. Öyle eski binalarımız, tarihi yapılarımız var ki gerek mimari açıdan gerekse tarihi yönden başlıbaşına bir olaydır. Sultanahmet Meydanı dünyanın hiç bir yerinde bulunmayan çarpıcı bir yerdir. Geç Roma, erken Bizans ve ilk İstanbul yerleşmelerinden günümüze gelinceye değin büyük yapıtlar bulmak olanaklıdır bu meydanda. Hemen hemen büyük uygarlıkların hepsinin Türkiye'de büyük izleri, kalıntıları var. Müzelik objeler bakımından alabildiğine zengin bir ülkede bulunuyoruz. Kuşkusuz müzelik demek bunlara yalnızca sahip çıkmak değil, bunları en iyi biçimde korumak, bilimsel araştırmalara hazırlamak ve halka açmaktır. Belli bir oranda bunlar yapılmıyor değil. Batıda müzeoloji adı altında bir bilim dalı gelişti son yıllarda. Bu bilimin amacı varolan eski müzelik eserlerin ömrünü uzatma, en iyi biçimde sunma, hastalanmalarını engelleme gibi konuları kapsıyor. Örneğin müze bahçesinde ya da dışarda duran heykel yıpranır ve mantarlaşır. Mantarlaşma özellikle heykellerin başhastalığıdır. Müzelik objelerin ömürlerini uzatacak yöntemler geliştiriyor bu bilim dalı. Kuşkusuz müzelik eşyalar arasında yalnız heykeller yok. Bunun yanı sıra etnografik malzemeyi oluşturan eşsiz giysiler de var. Tüm bunlar o dönemlerin dünya görüşlerini, iç dünyalarını, kültürlerini yansıtan objeler. Müzelik objelerin daha nice yıllar ileri gitmesi gibi görevlerimiz var. Ancak bu sorunu en iyi çözmeye çalışan İtalya, Japonya gibi ülkeler şimdilik. Sorun şu: Bu müzelik eşyaları insanlığın yararına nasıl hazırlayacağız, bu kültür objelerini ileriye nasıl aktaracağız.

—Batıda gelişen bu bilim dalından nasıl yararlanacağız, daha doğrusu bu bilimin verilerini nasıl buraya aktaracağız?

—Gerçekten bu bilimin verilerinden yararlanabilmeliyiz. Önce bu konuda bir araştırma yerimiz bile yok. Bu konuda yazılan kitaplardan yararlanabiliriz sanıyorum. Bunun dışında müzeler birer laboratuvar olmalı, araştırmaların yeri niteliğini kazanmalı, bu alanda çalışmak isteyenlerin eğitimine açık olmalı. Bu ancak koordine bir biçimde gerçekleşebilir. Diğer eğitim kurumlarının işbirliği ile yapılabilir bu tip çalışmalar. Ancak böyle bir anlayış bizde daha yerleşmiş değil ne yazık ki.

—Bu ancak üniversitenin Sanat Tarihi ve Arkeoloji bölümündeki elemanların, öğretim üyelerinin işbirliği ile sağlanabilir herhalde.

—Kesinlikle öyle. Ancak bugünkü duruma baktığımızda Sanat Tarihinde okuyan bir öğrenci ancak tez vereceği zaman müzeye gelip baş vuruyor. Yeni kuşaklara bazı şeyleri çok iyi algılatmak zorundayız. Bu eğitimi ilkokul çağında başlatmak ve sürdürmek gerekir. Yine bu eğitim sorununun dışında müzecilik konusunda eşyaların kronolojik sıraya göre dizilmesi ve sergilenmesi sorunu da var. Bizde yeni bir sergileme anlayışı egemen olmaya başladı. Bu konuda yol gösterici değilse bile yeni anlayış ne ise ona bir ayak uydurmaya çalışıyoruz. [illegible] sergilenmesi, [illegible] olan insanların ilgisini çekmeyi amaçlamaktadır bu herhalde.

—Ülkemizde yoğun bir biçimde eski eser kaçakçılığı hâlâ varlığını sürdürüyor. Bunun önüne geçmek olanağı var mı?

—Dünya kurulu kurulalı eski eserlerin hem taklitleri yapıldı hem de kaçırıldı. Estetik değeri üstün bir form düşünün, bu artık sınırları zorlar ve zorunlu olarak başka kültürlere geçer. Bence eski eser kaçakçılığının temelinde bu yatmaktadır. Polisiye önlemlerle [illegible] 1710 yılında yaşamış [illegible] koleksiyonun sahibiydi. Bu koleksiyon Çin ve Japon porselenleri koleksiyonudur. [illegible] Çin'de bile [illegible] koleksiyonu var sanmıyorum. Belki İran ve Rusya'da var. Ancak onlar da bizimki ölçüsünde zengin değildir.

—Bu porselen koleksiyonu bize hangi yollarla geçti?

—Osmanlı İmparatorluğunun en kuvvetli olduğu dönem, yükselme döneminde gerek hediye olarak, gerekse satın alınarak bize geçti. Asıl geçiş nedeni Çin kültürünün ne olduğunu anlamak, onu sevmek, ürünlerindeki estetik anlayışa yakın düşmekten kaynaklanıyordu. Hangi ülke zenginse eski eser kaçakçılığının trafiği o yöne gider. Günümüzde bu trafik Amerika'ya kaymış durumda. İşin ucunda para olunca, daha doğrusu hangi ülke eski eserlere en fazla parayı ödüyorsa eski eserler o ülkede birikir. Anadolu türlü uygarlıkların beşiği. Köylü tarlasını sürerken antik eserler, kazmasının ucuna takılıyor. Onu değerlendirmeye kalktığı zaman tarlasına ektiği ekinden daha fazla para geçiyor eline.

—Tüm bunlara karşılık şimdiye dek kaçırılan eserlerimizi istemek için Avrupa ile masaya oturabiliriz artık.

—Size Halikarnas Balıkçısının bir hikayesi ile yanıt vereyim. Ksantos'ta arkaik devirlerden kalma mezar anıtları vardı. Bunların üstündeki oymaları, figürlü olan birkaç kabartmayı British Müzesi'nden bir yetkili Londra'ya götürüyor. [illegible] "Sizin müzenizde sergilediğiniz o eserler asıl kaynaklarından uzakta, alışmadıkları bir atmosferde duruyor. Onların yeri Ksantos'un mavi göğünün altıdır. [illegible]" [illegible]

—Sizin Atıf Efendi Kütüphanesindeki müdürlük dönemleriniz...

—Evet. Birinci Sultan Mahmut'un Maliye Nazırı Atıf Efendi [illegible] Kütüphanesine verdiler. [illegible] karşın gösterip başladım.

O sıralarda binada bir memur, bir de hademe çalışıyordu ve Atıf Efendi Kütüphanesi kendi kaderine bırakılmıştı. Devletin bile unuttuğu bir yerdi orası. Vefa Caddesinin ortalarına gelen bir yerde kurulu bulunan Atıf Efendi Kütüphanesi bazı kaçakçılıkların yapıldığı bir yerdi ayrıca. Ben bu durumda görevi aldım. Binaya ne giren belliydi ne de çıkan. Çevreden oturmaya, ders çalışmaya gelen öğrenciler yönetiyordu orasını. Fakat bina bütünüyle külliye olarak Osmanlı mimarlık anlayışının en güzel örneklerinden biriydi. Bir şeye sahip çıkmak için onu önce iyi algılamak ve sevmek gerektiğine inanırım her zaman. Ben de külliyeyi çok sevdim. İnanılmaz bir iki yıl geçti. Savaş alanı gibiydi. Tüm çevrem, herkes, herşey bana karşıydı. Bina toz, toprak, çamur içindeydi. Nerdeyse bir yıkıntıydı. İşe hem onarım, hem kitapların sınıflandırması açısından başladım. Birlikte çalışabileceğim görevlilerin atanmasını sağladım. Devlet, ayrıca çevre halkı yardımı ile, daha önceden var olan salonun altında, büyük bir olasılıkla Bizans döneminden kalan büyük bir hacmi ortaya çıkardık.

—Topkapı Sarayında müdürlüğünüz sırasındaki etkinliklere değin bilgiler verebilir misiniz?

—Topkapı Sarayında onsekiz ay müdürlük yaptım. Sarayın açık olan tüm bölümlerinde dört dil üstünden yayın yapacak bir teyp sistemi geliştirdim. Büyük bir sistem yapıldı ancak daha çalışmaya başlamadı. Sarayın en ilginç birimlerinden biri olan Zülüflü Baltacılar bölümü olduğu gibi çökmek üzereydi. Orayı yıkımdan kurtararak yaşatmaya başladık. Yine [illegible] "Zaptedilmiş Kale Kilitleri" sergisi [illegible] İstanbul porselenleri [illegible] Paşabahçe [illegible] yeni baştan düzenledik. [illegible] gibi bir [illegible] yeni bir biçime getirdik. [illegible] kabul edildi. Şu anda İngiliz Sotheby firması ile ortaklaşa Çin ve Japon porselenlerinin kataloğunu yapıyoruz. Japonlarla Topkapı Sarayını konu edinen rehber niteliğindeki kitabı bastırıyoruz. İşte böyle yoğun bir çalışmanın içindeydim. [illegible] sarayın [illegible] bahçede [illegible] bilmemiş [illegible] dım. Sarayın [illegible] giriş [illegible] kalaslar, [illegible] yoktu. [illegible] kaldırttım [illegible] bunları [illegible] yaptım.

Batsın bu kokuşmuşluk!

Ahlak zabıtasından bir başkomiser anlatıyor, dikkat!

30 yıllık meslek hayatında, son aylardaki kadar çok fuhuş vakasıyla karşılaşmadığını üzerine basa basa vurguluyor.

İşte bu başkomiser, fuhuş yaparken yakalanan kadınlara soruyor:

"Niçin bu yola saptın kızım?"

Sorduğu soruya istisnasız hep aynı cevabı alıyor:

"Açtım!

Emeğimi satarak geçinebileceğim bir iş aradım, ama bulamadım...

Sonunda da çaresiz kaldım, vücudumu sattım!"

Başka resmi ağızlar da, bu başkomiserin anlattıklarını doğruluyor.

Emeğiyle geçinmek için iş arayan, ama bulamayan, sonunda da çaresiz kalıp vücudunu satan kadınların, dolayısıyla da fuhuş vakalarının sayısı korkunç bir hızla artıyor.

Artan yalnız fuhuş mu?

Bebeklerini, besleyemedikleri için sokaklara terkeden analara her zamankinden daha fazla rastlanmıyor mu?

Gazetelerimizde bu anaların ve bu çocukların acıklı öykülerini hayli geniş yer kaplamıyor mu?

Toplumumuzdaki bunalımlar yalnız bu kadarla da kalmamakta.

Geçim sıkıntısı içinde çalkalanan baba, ya da koca evini terkedenlerin sayısı hızla kabarmakta...

İstatistiki rakamlara bakılırsa, boşanma vakaları neredeyse rekor kırmakta...

Dahası, rüşvet vakalarına artık her zamankinden sık rastlanmakta.

Verem gibi hastalıklar yeniden yaygınlaşmakta.

Cezaevleri rüşvet alırken yakalanan memurlarla, senatoryumlar verem hastalarıyla dolup taşmakta.

Ruh ve sinir hastalıkları başlıbaşına bir afet halini almakta...

İntihar edenlerin, alkoliklerin sayısı korkunç boyutlara tırmanmakta.

Velhasıl, toplum bunlar ve bunlara benzer bunalımlarla çalkalanmakta.

Peki bütün bunlara acaba ne sebep olmakta?

Uzmanlar, bu bunalımlara işsizliğin, enflasyon kasırgasının, geçim sıkıntısının sebep olduğu kanısında.

Yine uzmanlar, bu bunalımların böylesine büyük boyutlara ulaşmasına ve giderek yaygınlaşmasına ancak savaş zamanlarında rastlanacağını da hatırlatmakta.

Artık gerisini siz hesaplayın.

Ne diyelim: İnsanları vücutlarını satmak, rüşvet almak, çocuklarını sokak ortalarına atıp kaçmak zorunda bırakanlar utansın...

Batsın bu kokuşmuşluk, batsın.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1)Yüzyıllardır gerici güçlerin kapattırmaya uğraştıkları demokrasiden yana güçlerin ise savundukları yasama meclisi. 2)Eski çağlardan kalma yapıt - Tesbihlerin baş tarafına geçirilen uzunca parça. 3)Bir nota - TERSİ iki maden parçasını birbirine yapıştırmak için eritilerek sürülen kalay kurşun alaşımı - Tümör. 4)İki gözü görmeyen - Liseli gençliğin kitle örgütü - Yaprak sigarası. 5) Avusturya'nın başkenti - Bulgaristan'dan gelen göçmenlerin bir kısmına verilen ad. 6)TERSİ limonluk - Bir renk - TERSİ Trabzon'un bir ilçesi. 7)Yeni anlamında - TERSİ boy, oymak. 8)Buğdaygillerden bira yapımında kullanılan bir bitki - Kuzey Amerika'da bir bölgeye verilen ad.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1)Katlanır, taşınır çerçeveli perde. 2)Bir hastalık - TERSİ bir harfin okunuşu. 3) TERSİ Türkiye'nin uluslararası simgesi - 30 günlük zaman parçası - TERSİ İtalya'da bir ova. 4)TERSİ selin bıraktığı kumlu çamurlu toprak - TERSİ eski Mısır'da bir tanrı. 5)TERSİ işçilerin ekonomik örgütü. 6)Ozanların yapıtlarında kullandıkları takma ad. 7)TERSİ Berilyum'un simgesi - Bir uzvumuz. 8)Mısır'ın ünlü nehri - Geniş ağızlı kılıç. 9)Türk Malının simgesi - Güvenlik kuvveti. 10)TERSİ anonim ortaklıkların simgesi - TERSİ bir soru eki - Berkelyum'un simgesi. 11)Duruşma. 12)TERSİ şişe sarılarak korda kızartılan kuzu bağırsağı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ANTALYA

CENAZE TÖRENİNİN GETİRDİĞİ OLAYLAR

MHP eski İl başkanlarından Adil Okur'un öldürülmesi MHP'nin masum pozuna düşmesine hizmet eden olaylar zincirine birini daha ekledi eklemesine de, saldırganı gizleyemedi. Antalya dışından gelen komandolar Antalya'da olduğu gibi 7 Şubat'ta Manavgat'taki cenaze töreninden sonra da terör estirdiler.

Manavgat halkının daha önceki yaşadığı olaylar açısından tecrübesi, böyle bir günde esnafların sabahtan kepenklerini indirmesini, sokakların tenhalaşmasını getirdi. Daha önce MHP'nin liste başı olan H. Fehmi Boztepe'nin başını çektiği Manavgat olayları, daha sonra baraj işçilerinin sorunlarını bahane eden maceracıların yarattığı olaylar halkın hafızasında henüz canlılığını yitirmemiştir.

Bu olaylardan sonra çeşitli yerlerden toplanan 150-200 kişilik güçleri ile cenaze töreninden sonra köprü başında toplanan Kurtuluşçular taş'a karşılık verince "kana kan intikam" diye bağıran komandolar için bir haklılık payı daha doğurdu. Mezarlıktan dönerken ceplere doldurulan taşlar önce bir fırını, sonra CHP'nin camlarının inmesine, daha sonra köprü başında bir büfecinin üzerine ve Avukat Atilla Emek'in bürosunun camlarının inmesi için kullanıldı. Çocuğun saldırı için kullanılması, arkasından büfede duran bir gençle ihtiyar bir kişinin yaralanmasıyla sonuçlandı.

Dikkati çeken olay ise jandarma ve polisin çokluğuna rağmen saldırılara seyirci kalmasıydı.

Asıl önemli olan halkın böyle saldırı, kin ve nefret dolu olaylarda yer almadığı gibi nefretle kınamasıydı. Bu tür olayların halk içinde güvensizliği ve kutuplaşmayı getireceğinden, dış güçlere hizmet ettiği kişiler arasında konuşuluyordu.

Bugün kendisine yurtseverim diyen kişilerin düşünmesi gereken ise MHP ve sahte TKP'nin "Ya devlet başa, ya kuzgun leşe" diye yürüttükleri kargaşalık Propagandası en son Afganistan işgalinde de görüldüğü gibi en çok Rus uşaklarının işine yaradığı açısından önemlidir.

Ömer SAN
Kadir SARI

İSTANBUL

Başbakan Süleyman Demirel'e sesleniyorum

Sayın Demirel,

Alma mazlumun ahını, sengi mermerden geçer, sanmaki bıçağı kesmez eti kemikten seçer.

70 yaşında bir büyükannen

İZMİR

Kongre dediğin böyle olur

İzmir'den akın akın bir tarafa gidenleri gördüm. Ne var, nereye gidiliyor? Sonra Türkiye İşçi Köylü Partisinin ilk Büyük Kongresinde gidildiğini söylediler. Ben de katıldım. Sanki vatan kurtarılmaya gidiliyordu. Çünkü bu gidiş hiç bir gidişe benzemiyordu. Uzatmayalım. Ankara Atatürk Spor Salonuna girdik. Eh kardeşim kongre dediğin de böyle olur.

Sanki, Atatürk Anıt Kabir'den kalkmış, oraya gelmiş Kongre Divanının üstünden bakıyor. Atatürk, tüm kongredekilerin gözlerinin içinden haykırıyor: 'Kahrolsun Rusya Yaşasın Türkiye. Ve bir Kuvayi Milliye ruhu içinde sürüyor Kongre. Herkes bir disiplin, bir bağlılık içinde. Kalpler hep birlikte çarpıyor, ağızlar hep birlikte açılıyor, birlikte kapanıyor.

Keşke her topluluktan hatta Büyük Millet Meclisinden de biri orada olsaydı da görseydi. Konuşma seçim nasıl olurmuş, göreydiler de utanaydılar. Ama gelemezler. Velhasıl Türkiyemizde son zamanlarda kongre, toplantı duydun mu, kavga, münakaşa, kargaşa olduğunu bilenler, gelseler görselerdi ki bir parlak umut var.

Ahlak, fazilet ve disiplinli olan insanlar da Türkiye'de var. Ve yetişiyorlar. Umudumuzu kırmayalım. Yeniden inşa ediliyor hem de çok sağlam ve faziletli eller bir gün bu binayı sağlam olarak kuracaklar.

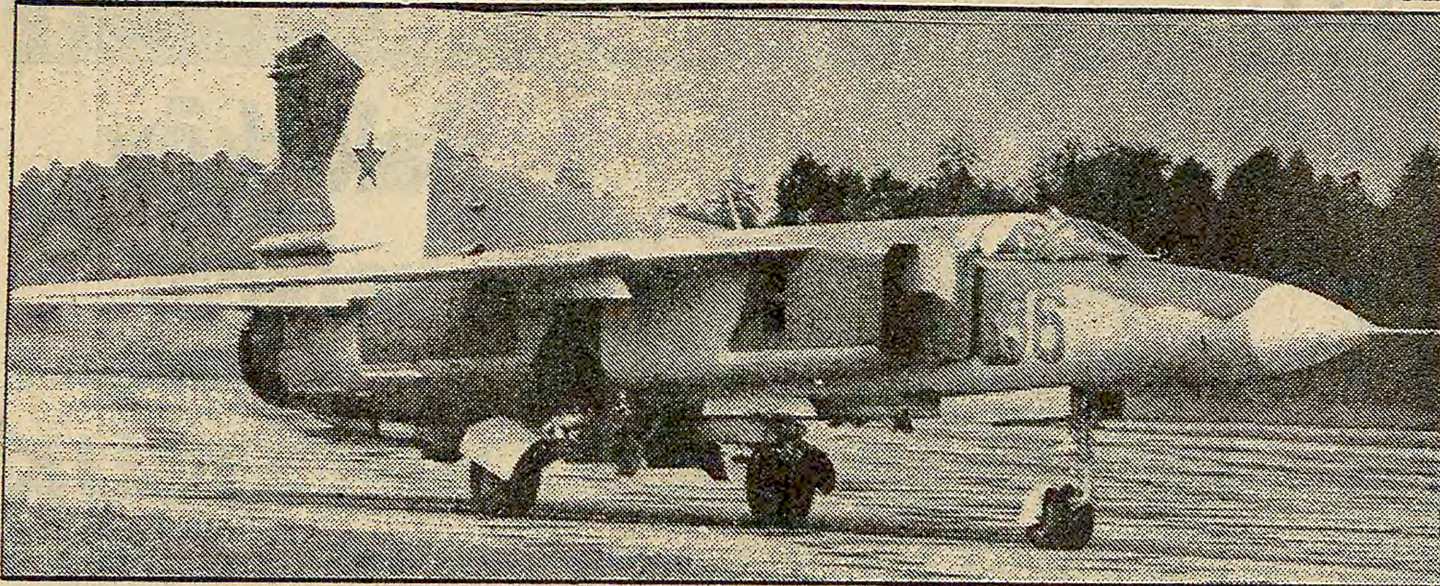
Bitmedi, Kongre disiplinli bir şekilde bitiyor, kimse düşünmüyor ki buradan çıkınca Ankara'nın soğuğunda nereye gideceğim, nerede kalacağım. Düzenli bir şekilde otobüslere binildi. Gecekondu bölgesinde kapılar teklifsiz çalınıyor, üçer beşer içeriye giriliyor. Sular kesik, kömür yok, elektrikler sönmüş. Fakat o evler bir başka aydınlık. Sıcaklık ve sular gibi beraberlik var kardeşlerim. Anlatamam benim gücüm yetmez, kültürüm kafi değil. Şaşırdım böyle birliği, beraberliği görünce. Dilim tutuldu, kırılmış umutlarım yeniden düzeldi, ışıldadı. Türkiyemiz yaşıyormuş ve içinde bulunduğumuz kargaşadan kurtulacağımıza bir kere daha inandım.

Ey, Doğu'nun yağız delikanlısı sayın Doğu Perinçek, ne kadar övünsem azdır partinizle. Yürü tuttuğun bu doğru yolun da, haydi yolun açık olsun.

Murat Altan
Emekli Başkomiser

ÖZÜR

Genç kuşak yazarlarından İrfan Yalçın, kendisine yöneltilen soruların yanıtını zamanında bize ulaştıramadığı için, bu haftaki edebiyat söyleşimizi yayımlayamıyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz.

Sovyetler'in Küba'da bulundurduğu Mig-23 savaş uçağı (üstte). Sovyet askerlerinin kullandığı Sovyet yapısı zırhlı araçlar Havana sokaklarında gösteri yaparken (yanda)

Küba'daki Sovyet müfrezesi askeri manevralar yapıyor

WASHINGTON(AP)

ABD Dışişleri Bakanlığı Küba'daki Sovyet askeri müfrezesinin adada geçen ağustos ayındakine benzer manevralar düzenlediğini açıkladı.

Hodding Carter, Sovyet müfrezesinin 2600 ile 3 bin askerden oluştuğunu ifade ederek, "Küba'daki Sovyet müfrezesi bizim için sürekli bir kaygı kaynağı olmaktadır" dedi.

ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilileri özellikle Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmekte olduğu dönemde Küba'daki Sovyetlerin askeri manevralar düzenlemesinin hiç de hoş bir durum olmadığını belirttiler.

Strauss:"Sovyetler, Güneydoğu Avrupa'ya müdahaleye hazırlanıyor"

BONN (AA)

Batı Almanya muhalefet lideri Franz Josef Strauss, Sovyetler Birliği'nin Güneydoğu Avrupa'ya askeri bir müdahalede bulunmaya hazırlandığını söyledi.

Bundestag'da (Meclis) konuşan Strauss, Sovyet müdahalesinin mazur gösterilmesi için gerekçelerin de hazırlanmakta olduğunu söyledikten sonra Kremlin'in, bir zamanlar çok riskli sayılan bazı davranışlara, şimdi daha cesaretli bir şekilde başvurabildiğini belirtti.

Bavyera Eyaleti Başbakanı olan ve ekim ayında yapılacak genel seçimlerde Helmut Schmidt'le çekişmesi beklenen Strauss, Güneydoğu Avrupa'dan söz ederken hiç bir ülkenin ismini vermedi. Bilindiği gibi Batı Avrupalı liderler Tito'nun ölümünden sonra Sovyetler Birliği'nin çeşitli bahanelerle Yugoslavya'ya müdahale etmesinden çekindiklerini birkaç kez belirtmişlerdi.

TASS: "Sovyetler sayesinde petrol yolları güvence altına alınabilir!"

MOSKOVA (AP)

Nikolai Portugalo imzasıyla Sövyetlerin Resmi Haber Ajansı TASS'da çıkan bir yorumda, Batı Avrupa hükümetlerine seslenilerek, ABD'nin maceracı ve hegemonyacı siyasetlerini izlemekten-se, Sovyetlerle işbirliği sayesinde Ortadoğu petrol ikmal yollarının güvence altına alınabileceği belirtildi. Gözlemciler, yorumun ABD ile Batı Avrupa'nın arasını açmaya çalışan en açık girişimlerden birisi olduğunu kaydediyorlar.

Yorumcu, Sovyetler Birliği'nin de ileride Ortadoğu'dan petrol alabileceğini belirterek, Avrupa ülkelerini Sovyetler Birliği'yle birlikte Avrupa çapında bir enerji konferansına çağırıyor.

Yorumda konferansın gündem maddelerinden birinin, Basra Körfezine serbest ve eşit giriş hakkını sağlamak ve petrol ikmal hatlarının emniyetini güvence altına almak olabileceği ifade ediliyor. TASS yorumcusuna göre, Avrupa çapında başlayacak böyle bir konferans, daha sonra Birleşmiş Milletlerin de içine alacak ve petrol üreten ülkelerin bağımsızlığını güvence altına alacak şekilde genişletilebilecek.

Tito, doktorları hayran bıraktı

BELGRAD (THA)

Yugoslavya Devlet Başkanı Tito'nun çektiği bütün acılara büyük bir dayanıklılık göstermesinin doktorları hayran bıraktığı bildiriliyor.

Hastane yetkilileri Tito'nun inanılmaz biçimde yaşama isteği gösterdiğini ve arada bir komadan çıkarak belleğinin tamamen açıklık kazandığını söylediler.

Öte yandan, Tito'nun bünyesinin sakinleştirici ilaçları artık kaldıramadığı haber verildi. Tito'nun kalp ve böbrek faaliyetleri daha da yavaşladı.

«Dünya Barış Konseyi» Mengisto'ya en yüksek ödülü verdi

ADİS ABEBA

Etyopya'nın başkenti Adis Abeba'da toplanan "Dünya Barış Konseyi"nin Başkanı Romes Candra, Konseyin en yüksek ödülünü, "Etyopya devrimini başarıyla koruyan" Askeri Yönetim Başkanı Mengistu Haile Mariam'a verdi.

Mariam Konseyin açılış toplantısında yaptığı konuşmada, ABD'nin bölgede "çok tehlikeli oyunlar oynadığını" söyleyerek, Afganistan'daki Babrak Karmel yönetimini desteklediğini kaydetti.

Toplantıya çok sayıda ülkenin yanı sıra FKÖ, POLISARİO, SWAPO ve ANC (Güney Afrika) da gözlemci olarak katıldı.

Endülüs'te Özerklik Oylaması Başarı Kazanamadı

SEVİL (AP)

İspanya'nın Endülüs bölgesinde yapılan halk oylamasında, bölgeye özerklik verilmesi için gereken çoğunluk sağlanamadı. Seçimden önce tespit edilen kurala göre, bölgenin 8 ilinde de oy kullanma hakkına sahip Endülüslülerin yarısından fazlasının "evet" demesi gerekiyordu. Oysa, Almeria ve Jaen illerinde gerekli çoğunluk sağlanamazken, Granada, Huelva, Cordoba, Cadiz, Sevil ve Malaga illerinde ancak yüzde 50.7'lik bir çoğunluk sağlandı. Seçmenlerin yüzde 35'i sandık başına gitmedi. İspanya Başbakanı Suarez de Endülüslülerden boş oy atmalarını istemişti.

Zimbabve'de seçmenlerin yüzde 94'ü oy kullandı

Yurtsever Cephe liderlerinden ZANU lideri Mugabe (üstte) ile ZAPU lideri Nkomo (altta)

■ *Bu oranın Afrika ülkeleri için rekor düzeyde olduğu bildiriliyor*

SALİSBURY/LONDRA

Zimbabve'de beyaz azınlıktan siyah çoğunluğa geçiş amacıyla yapılan ve sadece siyahların oy kullandığı genel seçimler olaysız sona erdi.

Zimbabve'de üç gün süren seçimlere katılma oranı yüzde 94'e ulaştı. Bu oranın Afrika ülkeleri seçim tarihinde elde edilen en yüksek katılma oranlarından biri olduğu bildirildi.

100 üyeli Zimbabve parlamentosunun 80 üyesini belirleyecek bu seçimlerin kesin sonuçlarının salı günü alınması bekleniyor. Zimbabve parlamentosunun 20 beyaz üyesi ise daha önce ayrı olarak yapılan bir seçimle belirlenmişti.

Bu arada İngiliz "Guardian" gazetesi, ırkçı Güney Afrika ordusunun bazı ihtiyat birliklerini harekete geçirdiğini bildirdi. Gazete, daha önce de Güney Afrika'nın Zimbabve'ye müdahale edebileceğini yazmıştı.

Alman İstihbarat Subayı Oster (soldan ikinci), Hitler'in gizli planlarını Hollandalı diplomat Sas'a (soldan üçüncü) aktarıyordu. Sas da durumu ülkesine bildiriyor, "Hitler güneş doğarken geliyor. Hiç olmazsa birkaç köprüyü uçurun" diyordu. Ama hükümet bu uyarılara aldırış etmedi.

HOLLANDA BELÇİKA VE DANİMARKA HİTLER'İN SALDIRACAĞINI ÖNCEDEN HABER ALMIŞLARDI

Nasıl uyudular?

● Berlin'de çalışan Hollandalı diplomat Sas bir Alman Subayından saldırı planlarını alıp ülkesine bildiriyordu

● Brüksel'e mecburi iniş yapan Alman pilotunun üzerinde gizli planlar çıkmış, ancak hükümet buna "itibar etmemiştir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İnsanların gözüne sis perdesi inmeyegörsün. Bunlara en açık gerçekleri bile kavratmak mümkün olmuyor. Gerçeği gören veya bilenler istediği kadar çırpınsın dursun.

İşte Hollandalı Albay Gijsbert Sas da böyle bir durumda kalmış bir kişi. İkincisi Dünya Savaşının ilk aylarında Berlin'deki Hollanda Elçiliğinde çalışmış.

Sas'ın Berlin'de bazı Alman subaylarıyla ilişkisi var. Bunlardan Hitler'in gizli planlarını öğrenebiliyor. Sas'a önemli bilgi sağlayanlardan birisi de Alman İstihbarat Örgütünde çalışan Hans Oster adlı bir subay. Oster Nazilere karşı olan bir Prusyalı. Ayrıca Birinci Dünya Savaşı sonrası Kayser Wilhelm-2'ye sığınma hakkı tanıdığı için Hollanda'ya özel bir yakınlık duyuyor.

Oster bu duygularla Hollandalı Sas'a Hitler'in Hollanda'ya saldırmayı planladığını bildiriyor. Fakat Birinci Savaşta savaş dışı kalmayı başarmış olan Hollanda yöneticileri bunun tekrar mümkün olabileceğini düşünüyorlar. Bu yüzden Sas'ın sağladığı bilgilere itibar etmiyorlar.

Aslında zamanın Hollanda yöneticileri 1939 Kasımında Berlin'den gelen uyarılarla bazı önlemler alıyorlar. Kanallar kazıyor, orduda izinleri kaldırıyorlar. Ama hava şartlarının uygun gitmemesi dolayısıyla Hitler saldırıyı erteleyince Hollanda yine uykuya dalıyor.

Bu arada 1940 yılının Ocak ayında bir Alman uçağı Belçika'ya mecburi iniş yapıyor. Pilotun üzerinde Batıya karşı geniş bir saldırının planı bulunuyor. Sas da Alman muhbirden aldığı bilgilerle planın gerçek olduğunu haber veriyor. Fakat havaların yine kötü gitmesi ve Hitler'in saldırıyı bir kere daha ertelemesiyle, Hollanda yetkilileri Sas'ın sağladığı bilgilere iyiden güvenmez oluyorlar. Ne de olsa Hitler'in Hollanda'nın tarafsızlığına saygı duyacağını düşünmek daha tatlı geliyor.

Bu sırada Berlin'den Hitler'in ilkbaharla birlikte fikir değiştirdiği, ilk önce Danimarka ve Norveç'e saldıracağı haberi geliyor. Sas hemen durumu ilgili ülkelere bildiriyor.

Ne var ki, Sas'ın bilgiyi aktardığı Norveçli, Nazi yanlısı çıkıyor ve uyarı Oslo'ya ulaşmıyor. Danimarka Dışişleri Bakanı ise Alman gemilerinin ve askerlerinin Baltık limanlarında yoğunlaştığını da görmezden gelerek, Sas'ın verdiği bilgiyi "saçmalık" olarak nitelendiriyor. 9 Nisanda Alman radyosu Hitler ordularının her iki ülkeyi de "silahla koruma altına aldığını" duyuruyor.

Bu arada, Nazilerin Norveç'te beklemedikleri bir direnişle karşılaşması, Benelüks (Belçika, Hollanda, Lüksemburg) ülkelerine ve Fransa'ya saldırıyı geciktiriyor. Hollanda yine uykuya yatıyor.

9 Mayısta bu kez Oster, Sas'a bizzat gidip, "Hitler domuzunun yüzünü Batıya döndüğünü" haber veriyor. Sas acele Hollanda'ya telefon ediyor. "Yarın güneş doğarken geliyorlar, hiç olmazsa birkaç köprüyü uçurun" diyor. Ama boşuna. Hollanda hükümeti bir duvar. Hitler'in Hollanda'yı tarafsız bırakacağına inanmış bir kere.

Bütün bu olaylar, Sas'la birlikte Hollanda Elçiliğinde çalışmış olan Jacobus G. de Baes'in "Yarın Güneş Doğarken" adlı kitabında anlatılıyor. Baes, baştan önlem almanın belki savaşın çıkmasını durdurmayacağını, ama İngilizlere önceden haber verilse, Norveç'e çıkacak Alman birliklerinin önünün kesilebileceğini söylüyor. Baes ayrıca, Hollanda ve Belçikalıların uyumasalar savunmalarındaki boşlukları doldurabileceklerini, Fransızları da yardıma çağırabileceklerini belirtiyor. Baes, bütün bunlar yerine getirilseydi savaşın daha erken sonuçlanabileceğini de yorumuna ekliyor.

Birleşmiş Milletler, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin başlaması için girişimlerini artırdı

LEFKOŞE(THA)

Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin Kıbrıs Özel Temsilcisi Galindo Pohl, Kıbrıs konusuna ilişkin toplumlararası görüşmelerin başlatılması için girişimlerini yoğunlaştırdı. Pohl, Rauf Denktaş ve Rum Yönetimi Başkan Vekili Mihailides'le birer görüşme yaptı.

Denktaş daha sonra verdiği demeçte, görüşmelerin başlaması için ortamın uygun olduğunu ancak önemli olanın görüşmelerin başlaması değil, çözüm alınıncaya dek sürdürülmesi olduğunu söyledi.

THATCHER KİPRİYANU İLE GÖRÜŞTÜ

Londra'da bulunan Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Kipriyanu İngiltere Başbakanı Thatcher ile görüştü.

Thatcher Kıbrıs sorununa ancak toplumlararası görüşmeler yoluyla çözüm bulanabileceğini ve görüşmelerin başlaması için Waldheim'ın girişimlerini desteklemeye devam edeceklerini bildirdi. Thatcher ayrıca 'Kıbrıs konusunda taviz vermesi için Türkiye'ye baskı yapılması sözkonusu değildir'' dedi.

Kolombiya hükümeti tedhişçilerle görüşmeye razı oldu

BOGOTA/ BUDAPEŞTE(AP)

Kolombiya'nın başkenti Bogota'daki Dominik Büyükelçiliğinde, aralarında 15 büyükelçinin de bulunduğu 11 kişiyi rehin tutan tedhişçilerle Kolombiya hükümeti arasındaki görüşmelerin başladığı bildiriliyor.

Kolombiya Devlet Başkanı Turbay Ayala hükümetinin, tedhişçilerin iki rehineyi öldüreceklerini bildirmeleri üzerine tedhişçilerle hiç bir görüşme yapmama kararından döndüğü belirtiliyor. Kolombiya hükümeti daha önce de, kadın ve yaralıların serbest bırakılmaları halinde tedhişçilerle görüşmeye yanaşacağını açıklamıştı.

SOVYET ELÇİSİ

Öte yandan, Sovyet Elçisinin baskından haberdar olduğu şeklindeki haberleri, Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de adının açıklanmasını istemeyen bir yetkili yalanladı.

Haber kaynağına göre, Sovyet Büyükelçisiyle Macaristan, Çekoslovakya ve Romanya büyükelçileri, Bogota'ya yeni atanan Doğu Almanya Büyükelçisinin düzenlediği bir davete katılmak üzere Dominik Büyükelçiliğinden erken ayrılmışlar

Beni Sadr seçim çalışmalarında İran'ın bağımsızlığını temel alıyor

TAHRAN

Uluslararası Şah Komisyonu üyeleri çalışmalarını sürdürürken, İran İslam Devrim Konseyi, genel seçimlerin ilki 14 Martta olmak üzere iki turda yapılmasını kararlaştırdı. Devlet Başkanı Abdülhasan Beni Sadr, seçimlerin tek turda yapılmasını istemişti.

Bu arada bir BM sözcüsü, Komisyon üyelerinin Amerikalı rehinelerle görüşebileceklerinin kendilerine bildirildiğini açıkladı. Sözcü, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın, rehineler sorununa tatmin edici bir çözüm bulunacağından emin olduğunu söyledi. Sözcü, Genel Sekreterin bu inancının, Komisyonun kendisine gösterdiği raporlardan kaynaklandığını sözlerine ekledi.

Öte yandan Uluslararası Şah Komisyonu üyeleri İran'daki araştırmalarını sürdürürken, SAVAK'ın sayısız işkenceyi gerçekleştirdiği "Evin Zindanı"nı gezerek bilgi aldılar.

Bu arada rehineler konusunda bir açıklama yapan Ayetullah Beheşti, "ABD bize tavizler vermelidir. Şah ve servetini almadan Meclis, rehinelerin serbest bırakılmasını tartışamaz" dedi. Seçimlerden sonra Meclisin ancak mayıs ayında toplanarak sorunu görüşebileceği de yinelendi.

SEÇİM ÇALIŞMALARI

Genel seçimlerin 14 Martta yapılacağı kesinlik kazandıktan sonra siyasi faaliyetlerin ülke çapında arttığı bildirildi.

Tahran Üniversitesinde haftalık konuşmasını yapan Ayetullah Musevi Erdebili, kurulacak meclisin en önemli sorununun yasaların İslam ilkelerine ters düşüp düşmediği konusuna eğilmesi olduğunu ileri sürüyor.

Devlet Başkanı Beni Sadr ve taraftarları ise seçim çalışmalarında esas olarak, ülkenin herşeyden önce siyasal ve ekonomik bağımsızlığa kavuşması gerektiğini savunuyorlar.

Filistinlilere Özerklik Görüşmelerinde Gelişme Sağlanamadı

LAHEY/TEL AVİV (AP)

Filistinlilere özerklik verilmesi konusunda Mısır-ABD-İsrail yetkilileri arasında sürdürülen görüşmeler önemli bir gelişme sağlanamadan sona erdi. Görüşmelerin bundan sonraki turunun mart ayında Kahire'de yapılması kararlaştırıldı.

Öte yandan, İsrail'e resmi bir ziyaret yapmakta olan Mısır Savunma Bakanı Kemal Hasan Ali, Filistinlilere özerklik verilmesi için yürütülen görüşmelerin başarısının gelecekte Mısır ile İsrail arasındaki birliğinin önşartı olduğunu ifade etti.

TAYLAND BAŞBAKANI İSTİFA ETTİ

BANGKOK (AP)

Tayland Başbakanı General Kriangsak Çamanan'ın istifa ettiği bildirildi. İstifasını parlamentoya sunan Kriangsak, ülke içindeki anlaşmazlığın iyi birşey olmadığını ve halkın bunu istemediğini söyleyerek, "İstifa ediyorum ki demokrasi devam etsin" dedi.

Hükümetin benzin fiyatlarını artırma kararını protesto amacıyla verilen güvensizlik önergesinin önümüzdeki salı günü parlamentoda oylanması bekleniyordu. Siyasi gözlemciler, 1977 Kasım ayında kansız bir darbeden sonra işbaşına gelen Kriangsak'ın istifasının oylamadan önceye rastlamasına dikkat çektiler.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

Tehdit iki yanı keskin kılıçtır

Sovyetler Birliği kötü alışkanlık edindi. İşine geldiği zaman "yumuşama" türküleri söylüyor, işine geldiği zaman tehditler savuruyor.

Hatırlardadır, geçtiğimiz sonbaharda Batı Avrupa'ya nükleer füzeler yerleştirilmesi konusu gündemdeyken, Kremlin yöneticileri iki günde bir "Bu füzeleri kabul ederseniz hakkınızda fena olur" türünden açıklamalar yapıp duruyorlardı.

Şimdi sıra bize geldi. Pravda gazetesine bakılırsa "Türkiye nükleer mezarlık" olabilirmiş.

Tehdit iki yanı keskin kılıçtır. Genellikle yıldırma amacıyla kullanılır. Ama çoğunlukla ters teper. Direnme ve uyanıklığı artırır.

Orta menzilli nükleer füzeler konusunda da öyle oldu. Sovyet yöneticileri tehdit ettikçe, Batılı devlet adamlarının Sovyetlerin Avrupa'ya yönelik emelleri konusunda kuşkuları arttı. Batılılar Sovyetlerin dünya çapında giriştiği saldırı üzerinde daha ciddiyetle durmaya başladılar. Sonunda füzeleri yerleştirmeyi kabul ettiler.

KGB psikolojik savaş uzmanları şimdi de hata yapmışlardır.

Ülkemizde "Kuzey komşumuzdan tehdit gelmiyor" deniliyordu. "Kuzey komşumuzla iyi ilişkiler içinde olalım" diyenler vardı.

Artık "Kuzeyden tehdit geliyor mu, gelmiyor mu? sorusu üstünde daha ciddi düşünmek zorunda kalanlar çoğalacaktır.

"Türkiye'yi nükleer mezarlığa dönüştürme emelleri taşıyan bir komşuyla iyi komşuluk ilişkileri nasıl sürdürülecektir?" diye soranlar artacaktır.

Türkiye'nin savunmasını güçlendirme ve Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesi konusunda olumlu tutum alma yolunda adımlar atmasının, Sovyet yöneticilerinin kanını neden beynine sıçrattığı daha ciddiyetle ele alınacaktır.

Sovyetler Birliği'nin petrol bölgesine inme, deniz yollarını denetim altına alma ve Avrupa'yı kanatlardan kuşatma stratejisinin bir hayal değil, son derece somut bir gerçeklik olduğu daha açık seçik görülecektir. Afganistan'ın işgalinin de bu stratejinin uygulanmasında bir ileri adım olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

Ve Sovyetler Birliği'nin Türkiye'de istikrarın düşmanı olduğu, Türkiye'nin başdüşmanı olduğu bir kere daha görülecektir.

Türkiye'de Sovyet tehditleri de geri tepecektir, kuşkunuz olmasın.

Johnson'un mektubunun Türkiye'de nasıl büyük bir tepki yarattığı hatırlardadır. Bu mektubun Amerika'ya karşı mücadeleyi nasıl yükselttiği anılarımızda hâlâ canlıdır.

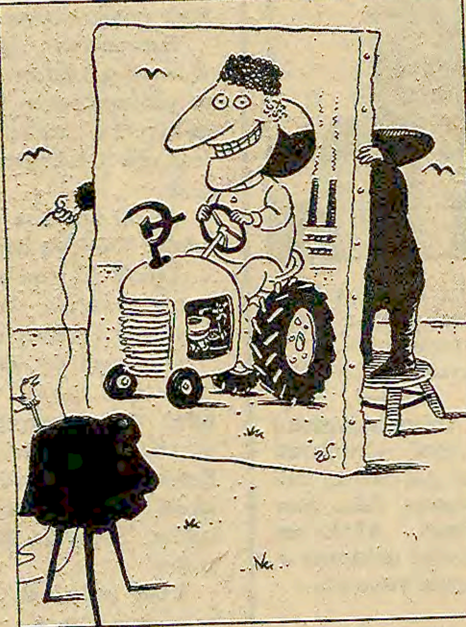
Bugün Türkiye'de Sovyet saldırganlığı karşısında teslimiyeti savunanlar vardır. Brejnev yönetiminin tehditleri bunların sayısını artırsa artırsa, ondan yüze, yüzden bine, hadi binden onbine çıkaracaktır. Ama sosyal-emperyalizme karşı ülkemizde kararlı bir mücadele de sürmektedir. Bu tehditler bu mücadeleyi nasıl güçlendirecektir, hep birlikte göreceğiz.

EKONOMİ

İç finansman zorlukları nedeniyle kur farklarını yatıramayan

Sanayiciler ithal zorluklarıyla karşı karşıya

● Tamamlandı belgesine imza atmak istemeyenler işten atıldı ●

Sovyetler Birliği'ndeki bir yapı iskelesi, üretim yapan bir fabrika gibi gösterildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Aşağıda anlatacağımız olay Sovyetler Birliği'ndeki parti organı Pravda gazetesinde ele alındı. Leningrad kenti yakınlarındaki Sivesk Traktör Motoru Onarım Fabrikasını konu alıyor.

Sivesk Fabrikasının resmi açılışı 1979 Şubatında yapılmıştı. Sovyet plancıları zamanında bu fabrikayı SSCB sanayisinin en mükemmel eserlerinden biri olarak sunmuşlardı. Rus Cumhuriyeti'nin Tarım Teknolojisi Komitesinin Başkanı N.V. Bosenko bu fabrikanın yapılmasından dolayı övgüye layık görülmüştü. Pravda gazetesi de fabrikadan, "Kuzeybatıdaki bütün kollektif ve devlete ait çiftliklerin ihtiyaçlarını karşılayacak sanayideki benzerlerinin en büyüğü" diye söz ediyordu. Pravda'ya göre, bu fabrika sanayinin bir mucizesiydi.

İŞİN İÇİNDE İŞ VAR

Gazete, mucizeyi yerinde görmesi için Ilya Shatunovsky adlı bir muhabiri görevlendirdi. Böylece uzaktan görüldüğünün tersine durumun pek parlak olmadığı ortaya çıktı.

Muhabir fabrikanın bulunduğu yere gittiğinde, bakımsız bir çit ve eski bir tüfekle bekçilik yapan yaşlı bir adam gördü. Ilya, fabrika yerinde ne gördüğünü şöyle ifade ediyor: "Kırılmış tuğlaların ve kurumuş çimento kümelerinin ortasında bir yapı iskelesi." Peki fabrika nereye gitmişti?

Cevabı basit: Fabrika hiç bir zaman var olmamıştı.

Pravda'nın "Olmayan Fabrika" başlıklı yazısı bu gerçekten hareket ederek Sovyetler Birliği'ndeki planların neden hedeflerine ulaşamadığını açıklamaya çalışıyor.

ÇARLIKTAN KALAN ALDATMA YÖNTEMLERİ

Gazete olayın önemini kavratmak için 18. yüzyıldan bir örnek veriyor. Çariçe Katerina zamanında yaşamış olan Grigori Potemkin, efendisini memnun etmek için yoksul gözüken köylerin önüne sahte cepheler yapar, köyü zengin gösterirmiş.

Sivesk Fabrikasında bu iş nasıl gerçekleşti öyleyse? Yine Pravda'ya göre, inşaat 1974 yılında başlamış. Fakat işler yavaş yürütüldüğünden inşaatın bitirilmesi gereken gün gelip çattığında inşaata ayrılmış paranın tükenmiş olduğu görülmüş. Olaylar bundan sonra şöyle gelişmiş:

Devletin Tarım Teknolojisi Komitesi Başkan Yardımcısı A.V. Prokhorovich, yapılan hatayı kabul edecek yerde, fabrikanın tamamlandığına dair bir belgeyi hazırlayacak bir komisyon kuruyor. Oysa "Bitmemiş binaların üzerinde neşeli kuşlar yuva yapmaya başlamıştır" bile. Ne var ki, inşaatın tamamlandığına dair belgeyi imzalamak istemeyen komisyon üyeleri de ya es geçiliyor ya da işten atılıyor.

Moskova'daki yetkililer de yerinde görmeden belgeyi onaylayınca, Prokhorovich ve ahbapçavuşları, var olmayan fabrikayı istatistik raporlarına dahil etmeye devam ediyorlar. Bu arada olmayan görevler yaratılıyor ve büyük zararlar gösteriliyor.

FABRİKA YOK Kİ YANGIN ÇIKSIN

İşçilerin bu sahtekarlığı açığa çıkarmasından sonra, tamamlandı belgesine imza atmış olanlardan bazıları "böyle davranmaları için kendilerine baskı yapıldığını" söylüyorlar. Leningrad'da bir sendika yetkilisi olan N.S. Timoshin, inşaatın tamamlanmadığını bildiğini, ancak "Başkan Yardımcısının belgeyi imzalaması için çok ısrar ettiğini" söylüyor. Bazıları ise imzaların sahte olduğunu ileri sürüyorlar. Yangın müfettişi A.V. Vakhi ise "Ortada fabrika yoktu ki, yangın çıksın" cevabını veriyor ve paçayı kurtarmaya çalışıyor.

Olayın ortaya çıkmasından sonra Prokhorovich'e şiddetli uyarı cezası veriliyor ve bazı ahbapları işten atılıyor. Böylece Moskova'daki üst düzeyde yöneticiler, suçu tamamen alttakilere yıkarak, paçayı kurtarmış oluyor ve halkı uyutmayı sürdürüyorlar.

Öte yandan, bir de bütün bu sahtekarlıktan Sovyet tarımının uğradığı zarar var. Leningrad bölgesinde gerçekten var olan başka bir fabrika, daha verimli olan yeni fabrikanın kağıt üstünde de olsa üretime girmesiyle kapatılmış. Sonuç: Bölgedeki bütün çiftliklerde bulunan traktörler uzun süre onarım yaptırma imkanından yoksun kalacaklar.

İZMİR(ÖZEL)

Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Ticaret Odası ve İzmir Ticaret Borsalarının şubat ayı Meclis toplantılarında hükümetin son ekonomik tedbir ve uygulamaları tartışıldı. Egeli sanayici ve tüccarlar alınan kararların "zorunluluğu ve gerekliliği" üzerinde fikir birliğinde olmakla beraber, alınması gereken diğer tedbirler ve mevcut durumdaki ciddi sorunlar üzerinde durdular.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yılmaz Adıgüzel, "Son olarak alınan ekonomik ve mali kararlar ve tedbirler demetini, ekonomik hayatımızı içinde bulunduğu dar boğazdan kurtaracak, kötüye gidişi durduracak ve yeniden canlanmaya yol açacak tedbirler olarak gördük, tasvip ettik ve destekledik" diyerek başladığı konuşmasını, "Bir aylık geçen süre içinde bu tedbirlerin ekonomiye işlerlik kazandırması maalesef henüz mümkün olmamıştır. Ekonomiye işlerlik kazandıracak ve üretimin artmasını sağlayacak bölümleri askıda bırakılmıştır. Hatta o kadar ki, istisnasız bütün sınai kuruluşlarda üretim düzeyi daha da düşmüş, makinalar büsbütün durmaya başlamıştır. Bu durum devam ettiği takdirde, kısa bir süre sonra sanayi kesimi bir daha belini doğrultamayacağı bir felakete itilmiş olacaktır" diyerek sürdürdü. Sanayi kesiminin hammadde, yardımcı madde, enerji ve finansman ihtiyacının mutlaka karşılanması gerektiğini belirten Adıgüzel, bunlardan herhangi birisinin yetersizlik seviyesinde kalmasının önemle [illegible] üzere olduğunu vurgulayan Adıgüzel, ayrıca mali tedbirlerin, iç kaynakların harekete geçirilmesine dayandığını söyledi. Adıgüzel, sanayi sektörünün içinde bulunduğu dizeyi sorunun hammadde darlığı ve işletme sermayesi dar boğazı olduğunu belirtti.

■ Sanayiciler, «Eğer para sıkıntısı giderilmezse, ithal transferlerinin açılmasından beklenen yarar sağlanamayacaktır» diyor

İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Güven, Meclis'te yaptığı konuşmada, bundan sonra izlenmesi gereken politikalar üzerinde durdu. Güven, "Vergi sistemi, vergi yükünü ücretlilerin ve dürüst vergi verenlerin üzerinde yoğunlaştırmakta, vergi kayıpları yaratarak gereksiz tüketimi kamçılamakta, tasarruf ve yatırımı engellemektedir" diyerek, vergi yükünün adil dağıtımını sağlayacak, vergiyi yaygınlaştıracak tedbirlerin alınmasını istedi. Diğer özel sektör sözcülerinden farklı olarak piyasa denetimine mutlak surette karşı olmadıklarını belirten Güven, "Piyasanın normal şartlar altında işleyeceği duruma kadar dürüstü koruyan, fırsatçıyı engelleyen bir fiyat denetiminin yapılmasını zorunlu görüyoruz" dedi.

İzmir Ticaret Odası Yön. Kurulu Başkanı Mücahit Büktaş ise, tedbirleri desteklediklerini vurguladığı açıklamasında, yüzde 48,6 oranında bir devalüasyonun isabetli görüldüğünü belirtti. Alınan tedbirlerin ithalat artışını sağlamadığı takdirde hiç bir yarar sağlamayacağını söyleyen Büktaş, bu durumda "Türkiye piyasa ekonomisine veda etme noktasına gelme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır" dedi.

Büktaş, şubat ayı başlarında tekrar görüşmelere başlanan Türkiye AET ilişkilerinde AET'ye tam üyeliğin amaçlanmasının olumlu karşılandığını sözlerine ekledi.

İZMİRLİ İŞADAMLARI EKONOMİK TEDBİRLERİ TARTIŞIYOR

"Vergi sistemi tasarruf ve yatırımı engelliyor"

● Eski Maliye Bakanı Üstünel, bir panelde, "Biz kredilerin artırılması için yapılan baskılara 2-3 ay dayanabildik. AP hükümetinin ne kadar dayanabileceğini bilemeyiz. Ama, aldıkları önlemlerin başarısı büyük ölçüde buna bağlı" dedi

HABER MERKEZİ

Merkez Bankasında yeterli döviz olmadığı için uzun süre ithalat yapamayan sanayiciler, şimdi de ellerinde yeteri kadar Türk lirası olmadığı için ithal haklarını kullanamıyorlar.

Çeşitli hammadde ve ara malları ihtiyaçlarını ithalat yoluyla karşılamak için daha önce Merkez Bankasına gerekli Türk lirasını yatıran sanayiciler, dış krediler açılmadığı için ithalat için gerekli dövizi sağlayıp ithalat yapamadılar. Daha sonra belli ölçülerde açılmaya başlanan [illegible] ile birlikte, [illegible] Merkez Bankasından döviz transferleri yapılması işlemine geçildi. Ancak, ocak ayının son günlerinde yapılan devalüasyon nedeniyle, sanayicilerin döviz transferi yapmasında da yeni bir sorun doğdu.

Merkez Bankası, yapılan devalüasyon oranında kur farkı ödenmesini istiyor ve döviz tahsislerinin ancak bundan sonra yapılabileceğini belirtiyor. Örneğin, daha önce 100 milyon liralık bir ithalat için gerekli parayı yatıran bir sanayicinin şimdi aynı miktarda ithalat için 48 milyar lira daha yatırması gerekiyor.

Geçtiğimiz ayın başlarında başta Maliye Bakanı İsmet Sezgin olmak üzere bazı hükümet üyeleri ve özel sektör temsilcilerinin katıldığı ve hükümet tarafından uygulamaya konulan son ekonomik önlemlerin tartışıldığı bir toplantıda, Maliye Bakanı Sezgin, hükümetin uygulayacağı para-kredi politikasını açıkladı. Sezgin, hükümetin enflasyonu önlemek için yeni para basmayacağını açıkladı ve özel sektör temsilcilerinin kredi talepleri konusunda, "Kesinlikle belirtmek isterim ki, hükümetimiz 1 lira dahi basmamaya kararlıdır" dedi.

Hükümet, IMF'nin de istekleri doğrultusunda, işçi ücretlerini, tarım taban fiyatlarını düşük tutma ve kredileri kısma politikası izliyor ve böylece Merkez Bankası kaynaklarına daha az başvurarak enflasyonun yüksek oranda yükselmesini engelleme politikası güdüyor.

İçinde bulunduğu finansman zorlukları, vergiler, satış düşüklüğü gibi etkenlerle iç finansman ihtiyacı sürekli olarak artan sanayi kesimi, krediler konusunda hükümetle yaptığı baskıları son zamanlarda iyice arttırdı. Hükümetin bu baskılara ne kadar dayanabileceği ise merak konusu.

CHP hükümeti döneminde kısa bir süre Maliye Bakanlığı yapan Besim Üstünel iki hafta önce İstanbul'da düzenlenen bir panelde yaptığı konuşmada, kendilerinin de benzer önlemler aldıklarını, para-kredi politikasında da gene sıkı bir uygulamaya gitmek istediklerini, ancak özel kesimin kredi isteklerine ancak 2-3 ay dayanabildiklerini belirtmişti. Üstünel, AP hükümetinin aldığı önlemlerin başarısının önemli ölçüde bu baskılara karşı koymaktan geçtiğini de ifade etmişti.

İzmir Ticaret gazetesinin haberine göre, bir çok sanayici kur farklarını ödeyecek durumda değil. Bu durumdaki sanayiciler, "Eğer para sıkıntısı giderilemezse, ithal transferlerinin açılmasından beklenen yarar sağlanamayacaktır. Çünkü bu kez, döviz sıkıntısı yerine Türk parası sıkıntısı çekilmektedir" diyor.

YENİ BİR UYGULAMA... Yaş gübreden yakıt yapılacak

ANKARA(AA)

Doğu ve Güneydoğu'daki on ilde yaş gübreden yanıcı gaz üretecek "biogaz" tesisleri kurulacağı bildirildi.

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı Topraksu Genel Müdürlüğü tarafından deneme çalışmaları yapılan projelerin gelecek yıl yaygınlaştırılacağı belirtildi.

Gübre gazı (Biogaz) tesislerinin petrol ve gübre harcamalarında önemli ölçüde tasarruf sağlayacağını belirten yetkililer, elde edilecek gazın aydınlatma ve ısıtmada kullanılacağını bildirdiler.

Ayrıca, tesislerde elde edilecek gübrenin, iyi korunmuş gübrelere göre yüzde 15-20 oranında daha verimli olduğu belirtildi.

Gübre gazı tesisleri en az altı büyükbaş hayvanı olan ahırlarda kurulabiliyor. Tesislerin yapımı için 120 bin lira yatırım gerekiyor.

ÜLKEMİZİN İMKANI

Türkiye'de yılda büyükbaş hayvanlardan 90 milyon ton yaş gübre elde ediliyor. Bunun tamamının biogaz tesislerinde değerlendirilmesi halinde 2,3 milyon ton taş kömürünün vereceği kadar enerji elde etmiş olacağız. Bu miktar bugün yılda ürettiğimiz taş kömürünün yarısından fazla.

Biogaz tesislerinin önemli bir üstünlüğü de çok küçük birimler halinde kurulabilmesi.

TEZEK NE OLACAK?

Türkiye'de her yıl onbinlerce ton yaş gübre, binlerce ton samanla karıştırılarak kurutuluyor ve tezek haline getirilip yakılıyor. Bu, çok büyük miktarda doğal gübrenin ve hayvan yemi olarak kullanılan samanın yok edilmesi anlamına geliyor.

Biogaz tesislerinin kurulması ve yaygınlaştırılması halinde, bu büyük savurganlığın da önüne geçilmiş olacak.

BİOGAZ NEDİR?

Büyükbaş hayvan gübresi hava geçirmez özel kaplara doldurularak "metan bakterileri" ile ayrıştırılınca bol miktarda yanıcı gaz elde edilebiliyor. Elde edilen bu gazın yüzde 60'ı metan, yüzde 40'ı ise karbondioksittir. Bu işlem sonunda elde edilen gazın bir metreküpünün ısı değeri 5900 kilokaloridir. Çıkan gazdaki karbondioksit temizlendiği takdirde bu değer 9 bin kilokaloriye kadar yükselir.

Bir biogaz tesisinde her metreküp başına 0,75 metreküp gaz elde edilebilir.

Biogaz tesislerinde işlenen yaş gübre, azot ve fosfat bakımından hiç bir değer kaybına uğramaz. Tam tersine işlem sırasında çok küçük canlılar tarafından parçalanan bu maddeler bitkiler tarafından çok daha kolayca emilebilir. Ayrıca biogaz tesisinden elde edilen gübre parazit ve öteki zararlı küçük canlılardan temizlenmiş olur. Bu, hem bitkiler için hem de ham gübrenin yol açtığı çevre kirlenmesinin önlenmesi açısından çok yararlı sonuçlar doğuruyor.

BİR AKIL HASTANESİNDEN NOTLAR 1

Bakırköy kabusu

Abdullah Kurtay

ŞAİR MEHMET VE ÇOCUK KOĞUŞU

● Çocuk Koğuşunda korku var, susmak ve sinmek... Horlanmak, hatta dayak..."

● Gözlerinden yağmur gibi gözyaşları süzülen körpecik çocuk, "DÖVÜYORLAR ABİ" diye bağırıyordu. Sonra "NE OLUR ÇIKAR BENİ BURDAN" diye yalvarıyordu

"İnsanlar, türlü türlü, çeşit çeşit, renk renk!... İnsanlar, yığın yığın! İnsanlar, kimisi topluluk içinde yaşar! Kimisi de yalnız ve tek... İnsanlar, doğar, yaşar... İnsanlar, bir gün gelecek ölecekler. Her biri kaderine göre ağlayacak, gülecek. İnsanlar türlü türlü; çeşit çeşit ve renk renk!... Ama gel gelelim aşk, insanların hayatına verir ahenk!... Ne olur kırmayalım kimsenin kalbini bilmeyerek..."

Bunları yıllardır bir kapalı kutu gibi, kamuoyundan gizli tutulmuş, Bakırköy Akıl Hastanesinde yatan bir hasta söylüyor, içini çekerek!..

Bir sigara daha istiyor benden ve sözlerine devam ediyor..

— Belki de ben fazla akıllıyım, bilmem!... Ama şüphesiz ki, daha akıllıları vardır, örneğin başımızdakiler!... Doğru ya, onlar daha iyisini bilirler, söyle; onlar daha akıllı değiller mi?..

Evet dercesine kafamı sallıyorum. Yanımıza "Ayağında kundura" şarkısını söyleye söyleye "Trafik Mustafa" yaklaşıyor.

— Selamünaleyküm...

Aleykümselam...

Elleri cebinde, gözleri fırıl fırıl, beni süzüyor,

— Ne o şair hazretleri? Yine neler döküyorsun beye?... Bırak şiir dizmeyi de, ben size esaslı bir türkü söyleyeyim.

Biraz bozuluyor Şair Mehmet. Ama ister istemez, "Ayağında kundura" şarkısını bir kez daha dinliyoruz; ardından, "Batsın bu dünya" ve diğerleri. Sonra, bir sigara isteyerek, uzaklaşıyor, "Trafik Mustafa"!.. Hemen Şair Mehmet'e dönüyorum.

— Nasıl hastaneden memnun musunuz?

Sigarayı kırıyor...

— Bırak gazeteci bey, bırak. Ne olacak yani memnunsak, ya da değilsek?... Bildiğin şeyi neden sorarsın, beni dertlere boğarsın. Nesi iyi? Yemekleri mi, buz gibi zindanları mı? Söyle, hangisini söyleyeyim. Ama bizler, çok akıllıyız dedik ya!... Baştakiler de çok akıllıdır. Onlar da çok şey bilirler. Gitsenize, sorun büyüklerimize!... Kızıyorum şu parti başkanlarına, paylaşamadılar bir türlü Türkiye'yi!... Paylaşın, paylaşın. Nasıl olsa, sahipsiz bir vatan. Bu vatanda akıllılar çok ya!... Var git sen. Bir sigara ver de git. Bir de on lira!.. Akşam karaborsadan alırım. Bitirdim sigaranı, kusura kalma!...

SUSMAK.... KORKMAK.. SİNMEK..

Ayrılıyorum, Şair Mehmet'in yanından. Az sonra, bir çocuk koğuşuna giriyorum. Tam yemek saati... Gördüğüm manzarayı anlatmam mümkün değil. Sonra aklıma, çocuk dostları geliyor. Dünya Çocuk Yılını Hilton Oteli salonlarında kutlayanlar geliyor. Çocuklar için, viski kadehi kaldıranlar geliyor! Para toplayanlar geliyor. Varın, görün Bakırköy Akıl Hastanesindeki çocukları. Görün de, Hilton Oteli salonunda viski kadehi tokuşturmaya benziyor mu, görün!... Çocuk koğuşunda korku var, susmak ve sinmek...

Çocukların hepsi de minik minik. Gülüyorlar. Kimisi el sallıyor. Belli ki hepsi de sevgiye, şefkate hasret. Önlerine ne koyarsan onu yemek zorundalar. Ne veriliyordu, çocuklara biliyor musunuz?... Makarnaplav ve sulu bir yemek karıştırılarak, önlerine konmuştu

DEVAMI VAR

Bir hasta bir şiir

Yalnızlık

Örtün üstünü örtün, Ilgazın karlarını
Geçti gençlik benden de, seyretmeden yarını
Böyle demişti hocam, eller alır varını
Bahar gibi bir ömrüm, yeşil yapraklarını.

35. Servisten T.D.

Burası Bakırköy Akıl Hastanesi'nin çocuk koğuşu. Hastabakıcı sesleniyor, "Gülün çocuklar gülün"...

Bir hasta 3 fıkra

Kolaylık

— Bu sene orucu nasıl tuttun?
— Yalnız geceleri tuttum, kolay oldu...

sebep

— Yağmur dinmeden araba tutmaya gidemem... Yağmurluğum, şemsiyem şosonlarım hepsi ıslanabilir. Halbuki sen çıkabilirsin, nasıl olsa üzerinde ıslanacak bir şey yok

yanlışlık

— Kimi temizliyorlardı?..
— Az kalsın yanlışlıkla temizleyiciyi...

25. Servisten İ.B

Bir ibret belgesi

Tariş eski yöneticilerinin Tariş raporu 1

"Faşist işçilerin çıkartılması başarıyla sağlanmıştır"

Yayınladığımız belge bir istihbarat örgütünün raporu değildir. Bir siyasi parti örgütünün hazırladığı bir örgüt raporu da değildir. Herhangi bir vatandaşın kafası bozulup kaleme aldığı bir ihbar mektubu hiç değildir.

"İzmir Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri Birliği İplik Fabrikası Hakkında Görüş ve Önerme Raporu" adı altında yetkili kişilerce hazırlanan bu rapor, "Çağdaş işletmecilik" adına sürdürülen politik didişmeleri ve bu didişmeler ortasında duran Tariş'in bir "çakallar sofrası"nı andıran içler acısı durumunu sergileyen bir İBRET BELGESİDİR.

ŞECAAT ARZEDİLİYOR

CHP hükümeti döneminde hazırlanmış olan bu raporun daha girişinde fabrika yöneticileri övünerek şu gerçekleri dile getiriyorlar:

"Tariş İplik Fabrikasından faşist işçilerin çıkartılması çok kısa bir zamanda büyük bir başarıyla sağlanabilmiştir. Fakat aradan bunca zaman geçmiş olmasına rağmen fabrikanın üretim miktarı istenen düzeye çıkartılmamış ve işçi disiplini tam anlamıyla sağlanamamıştır. Beklenen amaca ulaşılamamasının temelinde; işçi seçiminin rasyonel olarak yapılmaması, memur kesiminde faşist işçilerin çıkartılmasında gösterilen titizliğin gösterilmemesi ve hatta sağ eğilimli kimselerin terfi ettirilmesi gibi nedenler yatmaktadır. (Örneğin: Ahmet Tunçkan, İsmail Koçgöz, Melih Kalelioğlu, Rasih Kara'nın şeflikleri gibi...). Bilinçli işçiler karşısında söz konusu kişilerin etkinliğinin olamayacağı, işçilerine söz geçiremeyeceği, işçinin amirine karşı saygısız davranarak iş disiplinini bozacağı aşikardır. Nitekim gelişmeler düşüncelerimizi doğrulamış, yapılan hatalar meyvelerini vermeye başlamıştır. (Örneğin: Vedat Yılmaz ve Ömer Tınaztepe'nin tehdit edilmeleri gibi.)

'Yönetim Kurulu üyeleri ileriye dönük politik bir yatırım peşinde oldukları için işçiye hoş görünmek, istenen her şeyi yerine getirmek çabası içindedirler. Özellikle işçilerin işe alınması, iş ve vardiya değişikliği konusunda fabrika yönetimine emrivakide bulunarak bu konuda işçiyle yöneticiyi karşı karşıya getirmektedirler. Yönetim Kurulu üyelerinin Aydınlı olmasının sonucu olarak, hafif ve ücreti yüksek olan işlerde çalışanların çoğunluğunun Aydınlı işçiler olması istenmiş ve yaptırılmıştır. (Örneğin: Kazan klima, makina bakım ve daimi gündüz gibi işler daha rahat ve ücreti yüksektir.) Bu durum işçiler arasında huzursuzluklara, iş değişikliği için rekabete sebep olmaktadır. En önemlisi, Aydınlılara tolerans tanındığı, netice olarak bölgecilik ve hemşehricilik yapıldığı şeklinde hava oluşturulmak istenmektedir.

"Genel olarak bu sorunlar, aşağıda teferruatıyla açıklanacağı üzere, üretim düşüklüğüne ve huzursuzluğa sebep olmaktadır."

Raporun bu bölümünde, yapılan partizanlık ve işçi düşmanlığı övünülerek anlatılırken, şikayet edilen konularda da, CHP içinde değişik fraksiyonlara dayanmak, hizipleşme ve bölgecilikten kaynaklanan ayrılıklar dile getiriliyor. Tariş'te Manisalılar ve Aydınlılar rekabeti, Doğulular ve Alevilere hakim olma yarışı ile, İGD ve Halkın Kurtuluşuyla işbirliği yapanlar arasındaki anlaşmazlıklar, işçi alımları sırasında ortaya çıktığı gibi normal zamanlarda da en keskin bir şekilde devam etti. Aydınlılar ekibini ve İGD ile işbirliği yapanların ayağını kaydırmak amacıyla hazırlanan bu rapor, bir ölçüde başarılı da oldu. Çünkü, raporu hazırlayanlar da Genel Müdür Erdinç Gönenç'in ekibinden olup, içinde Halkın Kurtuluşuyla işbirliği yapanlar, Manisalılar ve Doğuluların bir başka kanadı yer alıyordu. Bu rapor üzerine, İplik Fabrikasının Müdürü Ahmet Çillioğlu, görevinden alındı. Ancak, görevi sırasında raporda daha sonra belirtileceği gibi Aydınlara büyük hizmet gördüğünden kendisi Aydın Tekstil'in Müdürlüğüne atandı.

Yarın: Parti içi partizanlık

İZMİR PAMUK TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

İPLİK FABRİKASI HAKKINDA

GÖRÜŞ VE ÖNERME RAPORU

1 - GENEL BİLGİ
2 - FABRİKA ÜST YÖNETİM DÜZEYİNDEKİ EŞGÜDÜM [illegible] VE ÇELİŞKİLERİ
3 - FABRİKA ALT YÖNETİM DÜZEYİNDE UYUMSUZLUKLAR VE ÇELİŞKİLERİ
4 - YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN FABRİKA YÖNETİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİNLİĞİ VE İŞÇİLERLE OLAN DİALOĞU
5 - MÜTEFERRİK BÜRO ELEMANLARININ [illegible] ÇALIŞTIRILMALARI
6 - ÇALIŞAN İŞÇİLERİN DURUMU
7 - İPLİK ÜRETİM MİKTARININ DÜŞÜK OLMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ
8 - ÖNERİLER VE ÖNLEMLER
9 - SONUÇ

POLİSİN BİR SORUMSUZ TUTUMU DAHA

İhtar etmeden ateş açan polisler, bir vatandaşı öldürdüler

ANKARA (ÖZEL) Polisler, eşi ve çocukları ile birlikte akraba ziyaretinden dönen Abidin Çamoğlu isimli bir vatandaşı terörist zannederek öldürdüler. Abidin Çamoğlu'nun arabasına içinde sivil kişilerin bulunduğu bir arabadan ateş edildi. Kendisini teröristlerin takip ettiğini zanneden Abidin Çamoğlu isimli vatandaş, önüne çıkan başka bir sivil polis ekibinden yardım istediği halde ekibin açtığı ateş sonucunda hayatını kaybetti.

Terörist zannedilerek öldürülen Abidin Çamoğlu 33 yaşında ve serbest meslek sahibiydi. Herhangi bir anarşi olayıyla yakından uzaktan ilgisi olmamıştı. Geride kalan kederli eşi Sevim Çamoğlu, biri 9, diğeri 12 yaşında iki çocukla nasıl geçineceğini düşünüyorlar.

Sevim Çamoğlu olayı şöyle anlattı: "Tam Elmalı Caddesinden geçiyorduk, içinde sivil kişilerin bulunduğu bir arabadan üzerimize ateş edilmeye başlandı. Biz onları terörist gruplardan zannettik. Eşim arabayı hızlandırdı ve bir karakola yetişmeye çalıştık. Ama takip devam ediyordu. Eşim bana ve çocuklara arabanın içine yatmamızı söyledi. Evimizin bulunduğu Telsizler semtine geldik. Ancak bir türlü eve yaklaşamıyorduk. Çünkü bizi öldürmek için sürekli ateş ediyorlardı.

"Tam Körler Okulunun oralarda önümüze bir polis ekibi çıktı. Eşim bunlardan yardım isteyelim. Bunlar bizi kurtarır' diyerek arabayı durdurdu. Eşim tam inerken önümüzdeki ekipten ateş edildi. Eşim o anda yere yığıldı. Ben kendimi kaybetmiştim. O sırada bir polisin arabanın lastiğine ateş ettiğini gördüm. Polislere bağırdım, 'Niçin işaret vermiyorsunuz? Size silahı, önünüze çıkan herkese ateş edin diye mi verdiler? Biz terörist olsaydık size ateş ederdik'' dedim.

Sevim Çamoğlu, sonradan, öndeki arabanın da kendilerini takip ettiğini öğrendiklerini söyledi. Arkadan takip eden arabanın öndeki ekibe telsizle 'Teröristleri takip ediyoruz' dediğini öğrendiklerini söyleyen Sevim Çamoğlu, polislerin bağışlanmaz hatası yüzünden kocasını yitirdiğini söyledi.

Öte yandan dava ile ilgilenen Altındağ Cumhuriyet Savcılarından Yüksel Yazıcı'nın, polislerin hatalı olduğunu söylediği ve "Aynı durumda olsam ben de kaçardım. Nereden bilebilirdim, takip edenin polis olduğunu'' dediği öğrenildi. Ayrıca Yüksel Yazıcı'nın olaydan hemen sonra arabada arama yaptırdığı ve herhangi bir suç aletinin bulunmadığını tespit ettirdiği öğrenildi.

Davanın sıkıyönetime gönderildiği ve incelemenin sürdüğü bildirildi.

Nuri Çolakoğlu

AFGAN GERİLLALARI ANLATIYOR

4

Afgan direniş kuvvetleri Sovyet işgalci makamlarının denetimindeki Afgan ordusunun evlerini teslim almışlar. Birazdan hepsi direniş kuvvetlerine katılacak.

BUSKAŞİ SEYRİ, RUSLARA 5 ÖLÜ, 15 ESİR VE 2 TANKA MALOLDU

● Avrupalı bir TV ekibi, Afgan ordusunun burnunun dibinde mücahitlerle röportaj yaptı

● Müslüman gerillalar Allah'tan "en büyük süper güç" olarak söz ediyorlar

● Gerillalar esir aldıkları Rus askerlerini Pakistan'a getirmelerine izin verilmeyince, Rusları sınırda kurşuna dizdiler

Buskaşi Afganistanlıların milli sporu. Orta Asya steplerinden kaynaklanan cesaret ile maharetin birleştiği bir oyun. Ortaya salıverilen bir buzağı ya da kuzuyu kapmak için onlarca atlının birbirine girip, kıran kırana mücadele ettiği, herkesin de yüreği ağzında seyrettiği bir spor karşılaşması.

Hafizullah Amin'in tutukluluğu, genel afla salıverilen Afganistan Radyo Televizyon yöneticisi Süleyman Laik'in Baglan ilindeki köyüne dönüşü onuruna böyle bir buskaşi karşılaşması düzenleniyor.

Afgan atlıları buzağının peşinde birbirine girerken, o sırada yoldan geçen bir Rus konvoyu oyunu görüyor. Çok keyiflenen Ruslar, cipleri tankları durdurup oyunu seyretmeye koyuluyorlar.

Oyun hızlanıyor, buzağıyı kapan, atını Ruslara doğru sürüyor. Peşinde de diğer atlılar. Ruslar oyunu daha yakından seyredeceklerini düşünürken, en öndeki atlının kamçısı, kendisine en yakın Rusun suratında patlıyor. Diğerleri de ne olduğunu anlayamadan, Afganlıların üstlerine atladıklarını görüyor.

Ve göz açıp kapayıncaya kadar, buskaşi seyri Ruslara 5 ölü, 15 esir ve yakılmış iki tanka patlıyor.

***

Gerilla karargâhlarında, mülteci kamplarında, İslamabad'da, Peşaver'de görüştüğüm Afganistanlılardan, gazetecilerden buna benzer birçok gerilla öyküsü dinledim.

İşte birkaçı:

GARİP BİR MÜLAKAT

Kabil'deki yabancı gazeteciler çoğunlukla "Kabul Intercontinental" otelinde kalıyorlar. Bir gün önemli bir haber kulaktan kulağa yayıldı: "Gerillalar başkente 50 km. uzaklıktalar." Gazeteciler her dakika çıkan söylentilere oldukça alışkın olduklarından, bunu da ihtiyatla karşıladılar. Ama Avrupalı bir televizyon ekibi elini çabuk tuttu. Bir arabaya atlayıp kuzeye doğru yola koyuldu.

Şehirden çıktıktan 40-45 km. kadar sonra yollarını Afgan ordusu birlikleri kesti, kimliklerini kontrol ettikten sonra yola devam etmelerine izin verdiler.

Daha bir kilometre gitmişlerdi ki, yeniden yolları kesildi. Ama bu kez onları durduran Müslüman gerillalardı. Arabanın içinde sarışın ve [illegible] gören gerillalar hemen pencereden silahlarını uzatıp, "Rus" diyerek [illegible] hazırlandılar. Televizyoncular can havliyle kimliklerini gösterip Rus değil, Avrupalı olduklarını anlattılar.

İngilizce konuşan bir gerilla, "O halde, gelin kumandanımızla bir mülakat yapın" diyor. "Körün istediği tek göz, Allah verdi iki göz" diyen bu düşünen Avrupalı televizyoncular, hemen gerillanın peşinden, ana yoldan ayrılıp az ilerideki komutanın yanına gidip onunla bir röportaj yapıyorlar ve sonra da kaçarcasına, en hızla Kabil'e dönüyorlar.

Olay henüz duyulmuyor. Bu defa iki kişilik bir gazeteci ekibi de hemen yola koyuluyor. Aynı olayları yaşayan bu ekip de gerilla komutanıyla mülakat yaptıktan sonra dönerken, Afgan ordusu yollarını kesiyor. Önce aranıp Afganistan'ın [illegible] sorguya çeken askerler, olayı öğrenince, gazetecilerin filmlerine, kasetlerine el koyuyorlar. Gazetecileri silah tehdidiyle [illegible] sonra da [illegible] ülkelerine izin veriyorlar.

"EN BÜYÜK SÜPER GÜÇ"

Afganistan'ın yarısından fazlası dağlık. Yılın yaklaşık sekiz ayı karla kaplı olan bu dağlar, Rusların silah üstünlüğünü etkisiz hale getirmede gerillaların en önemli müttefiki.

Rusların dik rampalara tırmanmak için geliştirdikleri yeni tankların bile bu dağlarda çok başarılı olmadığı anlaşılıyor. Bu yüzden onlar dağlar arasından kıvrıla bükülüe giden yollara [illegible] zorunda kalıyorlar. Bu karayolları ise istilacılar için büyük tehlikelerle dolu.

Ruslar, bazen Müslüman gerillaların "en büyük süper güç" olarak adlandırdıkları Tanrının gazabına uğruyorlar. Bamyan'a doğru giden [illegible]

Büyük kısmı Müslüman gerillaların denetimindeki bu ili ele geçirmek için Ruslar birçok zırhlı tank taburu sevk ettiler. Ama tanklar Bamyan'ın sarp [illegible] Hem tanklar kar altında kaldılar, hem de geçit, karlar eriyene kadar kapanmış oldu.

Bu olayı anlatan Müslüman gerilla "Tanrı her vesile ile yanımızda olduğunu ortaya koydu" [illegible]

KURRAM GEÇİDİ SAVAŞI

Çoğu kez ise gerillalar Tanrının yardımına gerek duymaksızın Rusların hakkından geliyorlar.

Bir kaç ay kadar önce Paktiya ilinin merkezi Gardez'e takviye olarak gönderilen 20 tanklık bir Rus askeri kolu sarp Kurram geçidinden geçmek zorunda kalmıştı.

Gerillalar önce öndeki ve en sonraki tankları roketatarlarla mıhladılar. Böylece diğerlerini de hareket edemez hale getirdiler. Bu durumda arabadan çıkmak zorunda kalanları ise teker teker tüfeklerle avladılar. Geri kalanlar ise teslim olmaktan başka çare göremediler.

Esir alınanların arasında 3 tane de Rus asker vardı.

Gerillalar bunları Pakistan'a getirip yabancı gazetecilere göstermek istediler. Ama Rusya'nın buna büyük tepki göstermesinden çekinen Pakistan hükümeti Rusların sınırdan geçmesine izin vermedi. Bunun üzerine gerillalar, Pakistanlı sınır muhafızlarının gözü önünde esir üç Rusu sınırın hemen ötesinde kurşuna [illegible]erdiler.

POLİÇARKİ TEK DEĞİL

Kabil'in ünlü Poliçarki hapisanesine yürüyen onbinlerin demir kapıları parçalayıp zindanı nasıl boşalttığını hemen herkes öğrendi. Şimdi "işkence ve haksız tutuklama olmadığını" göstermek için Babrak Karmal'ın "Müslüman kardeşi"'ne açılan bu hapisane, Rus işgaline karşı direnenlerin gönderildikleri tek cezaevi değil.

Mücahitler bir şehri ele geçirmeden önce ilk olarak hemen hapisaneleri zaptedip, tutuklu kardeşlerini kurtarmaya çalışıyorlar. Aksi halde şehre saldırı başladığı anda, hainler, derhal cezaevlerindekileri duvar dibinde katlediyorlar.

İşte 17 Ocakta Langman il merkezini ele geçirmeye hazırlanan mücahitler de bunu biliyorlardı. Bunun için önceden çok sayıda mücahit seyyar satıcı, savaştan kaçan göçmen vb. gibi kılıklarda şehre sokuldu. Cezaevinin çevresinde mevzilenen gerillalar, verilen işaretle önce kapıdaki nöbetçileri hakladılar. Bu arada bir başka grup arkadan duvarlara kancalı ipler atarak tırmanmaya başladılar.

On dakika içinde tamamlanan harekat sonucunda bütün tutuklular kurtarılırken, cezaevi müdürü ve bütün nöbetçiler esir alınmıştı.

Ayrıca bir adet Rus yapısı Daşaka uçaksavarla 90 hafif silah ele geçirilmişti. Silahlar hemen tutuklulara dağıtıldı ve onlar da harekata katıldılar.

Daşarıdan da saldırı başlayınca, Langman'ın ele geçirilmesi çok sürmedi.

YARIN: RUS SUBAYI EMİR VERİNCE BİN AFGAN KÖYLÜSÜ KATLEDİLDİ'

GÜNDEM dışı

Nimet Arzık

Okurlarıma bir soru soruyorum:

— Her davranışa. "İyisin, hoşsun" demek zorunda mıyız?

— Kesin olarak hayır!.

— Öyleyse dinleyin!...

Bir hastanenin acil servisindeyiz. Gece iniltilerle dolu. Hastane Hacettepe.

Acil Servisin, ilk şoklarına göğüs geren kapıdaki doktor, hınk demeden, içeriye dalmışlardı. Üç kişiydiler, üç görevli!

Görevlilerden biri komut verdi.

— Arayın, şüpheli bir şey görürseniz, vurun!...

Kuşku doğuracak olsa olsa, doktorların kağıt üzerine yazdıkları teşhislerdi.

Hastalar hafif hafif inliyorlardı, öksüz gecede, bizim gibi öksüz!

Acil servise görevliler, girdiler çıktılar, 'İyi geceler'' demeği unutmadan!...

Kapıdaki doktor nefes aldı.

— Hekimler bazen, reçete yazmak için yer bulamadıklarından, ellerindeki kağıdı duvara dayayarak, yazarlardı.

Slogan yazdıkları sayılabilirdi de, "şüpheli" davranışın dik âlâsı olabilir de!

— Şüpheli bir şey görürseniz de vur denmişti... Suskunluk çöktü, hastaların iniltileriyle doldu gece!

— Öyle inlemesene karanlık! Öyle inlemesene!

İsmet Sezgin'in geliri

Maliye Bakanı İsmet Sezgin'in yaşama ilk adımları Aydın Belediye Başkanlığıyla başlamıştır.

Aydınlılar onu tutarlar.

27 Mayıstan sonra azıcık cezaevi yaşamıştır, iyi vermiştir bu çetin sınavı!

— Sonrası ne olmuştur?...

— Bir şey olmamıştır. Tıpkı Cihat Bilgehan gibi, bakanlıklar arasında köşe kapmaca oynamıştır. Alnındaki ete gömülü dört çizgi, beş çizgiye çıkmıştır, sevimli Sezgin'in.

Aşk üzre dizeler yazmıştır, aşkı bol, şiiri az!

Huylu bir insandır. Huysuz değil. Elimi keserim ki, şimdi Bakanı olduğu Maliyede, bürokratlar bayram ediyordurlar.

Fazla da kılı kırka yarmaz. Niye yarsın ki?

"Gerçek bir noktadır. Cahil onu çoğaltır" dememiş mi kitap...

O bir noktayı, neden kırk nokta yapsın İsmet Sezgin?

Meşrutiyet Caddesindeki evinde dört kişi yaşar: Karısı, kendisi, iki kızı!...

Dört üretim bireyi, demek!

— He ya!

Bu üretim bireylerinin aylık gelir toplamını, belki vatandaş merak ediyor diye veriyoruz:

İsmet Sezgin'in aylık ve yolluğu... Kırk bin kayme.

Emeklilik maaşı..... Öndörtbin kaymedir.

Eşinin emeklilik maaşı.... On bin kaymedir.

TRT'de çalışan kızının maaşı... On bin kaymedir.

Tercümanda çalışan kızının aylığı Oniki bin kaymedir...

Bütün bunlar görüyorsunuz. Alın teriyle kazanılmış paralardır.

Gizli saklı tarafı yoktur, toplam: Seksen dört bin lira!

Tek iş bulamayanlar burulmasın: Bu zamanda uygar bir ailenin bütün bireyleri çalışmalıdır değil mi?..

Bütün bu seksendört bin kaymeye karşın, gene evde Selma Tükel'in yazdığı gibi büyük ekonomi egemendir. Maydanozlar saksılarda üretilir, falan filan...

Zaten, maydanozları, evde saksıda, sebzeleri de banyoda üretmediğimiz için, bizim gibilerin iki yakası bir araya gelmiyor!...

Başka neden görüyor musunuz?

Arkadaşımız Ahmed ve kağıt Mafiası

Arkadaşımız Ahmed aile geçindiriyordu. Adı gerçekten Ahmed arkadaşımızın. Soyadını, ona ilişmesinler diye es geçiyorum:

Arkadaşımız para kazanmanın çeşitli yollarını öğrenmişti. İhalelere giriyor, hurda kağıt satın alıyordu. Epey kârla da satıp geçiniyordu.

Bir yıl, ihale üstünde kalmıştı. Kilosu yetmişaltı kuruşa, büyük kuruluşların kullanılmış kağıtlarının sahibi oluyordu. O yıl. Güle oynaya geçmişti maddi bakımdan!

Ertesi yıl gene kazanacağından emin, ihaleye girdi... Çok kişi de bu yeni kazanç kaynağından yararlanmağa bakıyor du ki, ihalenin yapıldığı salon dopdoluydu, ihale tipi vatandaşlık hızlı tempoda.

Birden. Bir film oynanmağa başladı.

Kapı tekmeyle açıldı. Beli tabancalı üç kişi, küfürlerle, "yakarımlarla, çakarım'larla içeriye daldı. Herkes yamyassılaştı, sessiz. İhale, kilosu yetmişbeş kuruştan, kaba "delikanlıların" elinde kaldı... Hak güçlünündür

Bunlar gene küçük işler!...

Ya büyük işlerde, nice tabancalar, nice topıar, nice tüfekler döner!.. Hurda kağıt için bile, silaha sarılınırsa... Gerisi sen sağ ben selamet!...

Apıştın kaldın mı arkadaşım Ahmed?... Daha çok apışırsın.

"GÖZLERİMİ KAPARIM VAZİFEMİ YAPARIM" VE CÜNEYT GÖKÇER

Bilmiyorum, Devlet Tiyatrosu ne biçimde sahneye koymuş piyesi...

Piyes Haldun Taner'in "Gözlerimi kaparım vazifemi yaparım"ıydı...

Bence Devlet Tiyatrosu için değildi. Kabare tiyatrosu içindi. Günceldi. Esprisi yok muydu? Vardı. Canlıydı. Başarılıydı kendi türünde!

Sonra, bana dediler ki, her devirde ağız değiştirenler:

— Efendim. Siz piyesi Devlet Tiyatrosunun sahnesinde görmediniz... Bambaşka bir piyes olmuştu...

Derken CHP iktidarı devrik iktidar oldu. Genel Müdür değişti tiyatroda. Eski Genel Müdür Cüneyt Gökçer bu makama atandı. Ergin Orbey gitti.

Politik iktidarların değişmesi neden Devlet Tiyatrosuna kadar uzanır sökemedim...

Ama gene CHP gelse bu kez Cüneyt Gökçer gider Ergin Orbey gelir.

İkisini de tiyatro adamı olarak değerli buluyorum. Yöneticiliklerine gelince?.. Bilemem!..

Cüneyt Gökçer'in dezavantajı, en uzun Genel Müdür olması, en uzun gün gibi bir şey. Daha çok hata yapmak olanağı geçmiştir eline!...

İkisi de ayni toplumun seçkin ürünleridir...

Birkaç kişi bizim gazeteye gelmişti:

"Ay vay... Sanat... Sanat elden gitti... Katledildi yor... Gözlerimi kaparım vazifemi yaparım" kaldırıldı... Bittik... Oysa bir yıl oynanmıştı... Kapalı gişe" diye bağrışarak... Aklımda bir cümle vardı:

"Yalnız Johnson'un tanıdığı Süleyman "İhtiyar kurdu devirdi"...

Ve bu cümleye içimden direniyordum... Bu ne saldırıydı. Ne espriydi. Ne birşeydi... Bunun gibi birçok şey vardı piyeste

Karşımdakiler o kadar ateşliydi ki... Tutuşmaktan korktum.

Haklarının bilincine henüz varmış bir üçlüydü bana gelenler...

Yeni hakların bilinci insanı sarhoş eder.... Sonra hiç bir şeyi yeter derece incelemez!..

Konuyu inceleyebildiğim kadar inceledim:

Bir yıl oynandıktan sonra, piyesin kalkma nedenini karşı taraf şöyle yorumlayabilir istese:

— "Başaktörlerden biri yorgan döşek, rapor hastalandı.

— E bir aktör, sahneye çıkar, metinden okuyabilirdi diyebilirsiniz,

— İyi ama ilk rapor yirmi günlüktü. Yirmi gün kitap elinde çıkıp okuyamaz ya!... İkinci bir rapor da var. Birinci raporu otuz gün uzatıyordu...

— Efendim bu bir oyun!... Diyeceksiniz oyun!

Ben raporların fotokopisini gördüm..."

Oyun olduğuna inanmıyorum. Değerini kimsenin yalanlamadığı Ergin Orbey in yönetiminde, baş aktör rollerinin bir yedek aktörü yok muydu?

Sonra Devlet Tiyatrosu bir Piyesi ebediyen oynamağa zorunlu mu?..

O zaman niye Şekspir sahneden kaldırıldığında, kimse direnmiyor ki?...

Konuyu genişletmiyorum...

Hele hele, Kültür Bakanlığının tutumunu hiç bir konuda alkışlamıyorum.

Elinde olsa baskı da yapar kanımca!

Ama bu kadar gözü kapalı "Gözlerimi kaparım vazifemi yaparım"ı bayrak yapıp, onca saldırmasın kimse.

Elinizde daha güçlü kozlar yok mu ki?..

Kültür ve bakla

Kültür Bakanlığını düşündükçe kültür sözcüğü gelir saplanır kafama. Kültür sözü saplanınca da, baklayı düşünürüm...

Bildiğimiz bakla: Fava da derler galiba.

Biri gürlüyordu:

— Kültür nedir...

Biz önce, baklanın ne olduğunu, bir Doğulu vatandaştan dinleyelim:

— Ah...diye ağzı sulanırmış, Doğulu vatandaşın. Bakla aşı ne tatlı aştır!...

Bir başka Doğulu vatandaş sormuş:

— Hiç yedin mi?..

Öbürü gururla yanıtlamış:

— Bir kez amcamgillerde bakla yeniyordu. Anahtar deliğinden yediklerini gözetledim, anahtar deliğinden gözetledim...

Ben de şimdi, sırası tam gelmişken Kültür Bakanlığına soracağım: "Kültür nedir?"

TRT'nin çevirilerine bravo!...

TRT'nin çevirileri günden güne azgınlaşıyor... Yok yok, bizden yabancı dillere olanlar değil... Nasılsa oralarda gerçekten dil bilenler var, Fransızca için olsun, İngilizce için olsun...

Yarı bilenler kuşkusuz uğraşıyorlardır onlarla ama,daha yok edemediler.

Türkçeye çeviriler bir alem...

Geçen gün bir eski, yavaş tempolu, bol konuşmalı Fransızca filmi oynatılıyordu küçük ekranda.

Jean Gabin'in, öbür aktörleri silen eşsiz, kıpırdamasız, oyununa hayran kalmamak mümkünsüzdü. Yoksa film başka türlü bayattı... Senaryosunda da rejisinde de çekiminde de!

Filmde bir kadın kıskançlıkla başka bir kadın için "Poule" deyimini kullanıyor...

Poule... Fahişenin halk deyiminde kullanılan kelimesidir. Kaltak diye de çevrilebilir...

Şellafe diye de aktarılabilir....

Fransızcada biliyorsunuz "poule" ayni zamanda "tavuk" anlamına da gelir...

Çevirmen şöyle diyor:

— O tavuk, o tavuğa hizmet ediyoruz!

Bizde diyoruz ki:

Böyle çevirgeler kümese kümese!

— İyi ama tavuklar yemez ki?

— İyi ama, insanlar da yutmaz ki!...

Yapmayın yazmayalım:...

Bir de bir merakım depreşti:

— Bol maaşlı kaç çevirmen var TRT'de?...

Davetiye ve bildiri La Fontaine'nin masalı

Sakın, sakın ha, bugünlerde düğün davetiyesi bile olsa, davetiye dağıtmaya kalkmayın.

La Fontaine yaşasaydı, hele bize uğrasaydı, masallarının içeriği azıcık değişik olurdu. Biz de başımıza gelenleri, göz kaş çattırmamak için, masal biçiminde sunuyoruz:

Evlenmek her zaman deliliktir ya,
Bugün delilikten de öte...
Ama tozlu nikah daireleri
Dolup taşıyor balam, vallahi dolup taşıyor.
İnsanlığın hali acıklı!

***

Büyük yük de analara düşer her zaman
Bir gün bir anacağız
Elinde bir tomar davetiye
Ayaklarında karasu
Anayasa Mahkemesinin kapısına varmış.
—Anayasa mı?
— He ya
Bir dostu çağırmak için oğlunun düğününe.
— Postayla gönderseydin ya!
— Anadolunun güzel gelenekleri vardır
Mutluluk haberi verilir elden ele şekerle.
Karşılığında mumu verilirmiş daha Anadolu köyleri
Nurlu ufuklarda tur atmadan.
Bir ses top gibi patlamış kulağında
— O elindeki fesatlık nedir ki?
İki namlu kapkara
Kuruaze ceket gibi birbirinin üstüne binip
Yüreğine yönelmiş.
Haşa huzurdan, bildiri sanmışlar
Masum davetiyeleri
Biliyorsunuz, tilki kaçarmış, arslan kovalanınca,
Çünkü tilki olup, arslan olmadığını kanıtlayıncaya kadar. İş işten geçermiş çoğu zaman!

***

— E bundan çıkaracağın ders yok mu La Fontaine pirimiz?...
— Böyle iş killi işlere girmemek gerekir.
Evlenmekten vazgeçin kestirmeden

***

Masal biçiminde yazdığım öykü gerçektir.
Çünkü başıma gelmiştir.

HAFTANIN SANAT OLAYLARI

PLASTİK SANATLAR

●FİGEN ŞEKERCİ'nin seramik, ATİLLA TOS'un resim sergisi 4 Mart günü Beyoğlu İş Sanat Galerisinde açılıyor. Sergiyi 22 Mart gününe dek izleme olanağı var.

●NURİ İYEM'in Beyoğlu Ümit Yaşar Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 12 Mart gününe dek sürüyor.

●ALAATTIN AKSOY'un Maçka Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 8 Mart günü kapanıyor.

●KARMA resim ve seramik sergisi Levent Nur Sanat Galerisinde 11 Mart gününe dek sürüyor.

●TÜRKAN RADAR VE NECLA MATYATLI'nın resim, FÜSUN ONUR'un heykel sergileri Taksim Sanat Galerisinde 5 Marta dek açık kalacak.

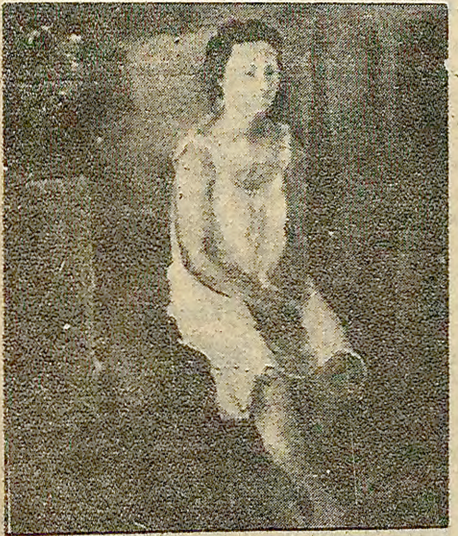
●FAHİRE BELEN'in seramik sergisi Şaşkınbakkal Tavanarası Sanat Galerisinde 8 Mart gününe dek sürüyor.

● Yardım Sevenler Derneğinin "El İşlemeleri" sergisi Yapı ve Kredi Bankası Sanat Galerisinde 22 Mart gününe dek açık kalacak.

●GÜLSÜN ERBİL'in baskı sergisi Muhsin Ertuğrul Tiyatrosunda bir süre daha açık kalacak.

●GÜLSEREN ve TEOMAN SÜDOR'un resim sergileri Galata Sanat Galerisinde 20 Marta dek sürüyor.

●ADNAN ÇOKER atölyesi resim sergisi Beyoğlu Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 4 Mart gününe dek açık kalacak.

Çoker Atölyesinden M.Benek'in "Çevresel Çıplak" adlı yağlı boyası.

●İTÜ Mimarlık Fakültesi ve Avusturya Başkonsolosluğu işbirliği ile İTÜ Taşkışla binasında düzenlenen "Avusturya Mimarisi, 1945-75" konulu sergi 3 Mart Pazartesi 16.30'da açılıyor. Sergi 15 Marta dek sürecek.

●NURİ İYEM'in Ankara Evrensel Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 7 Mart günü sona eriyor.

●TURAN ENGİNOĞLU'nun suluboya resim sergisi Trabzon Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 7 Mart günü kapanıyor.

●FERİT AVCI, PINAR SÖYLEMEZOĞLU, MUZAFFER TİRE'nin Alman Kültür Merkezi büyük galeride yağlıboya resim sergisi 7 Mart günü açılıyor. Sergiyi 21 Mart Cuma gününe dek izleme olanağı var.

TOPLANTI

● İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu Almanca Bölümü ile Türk-Alman Kültür Enstitüsünün işbirliği içinde düzenledikleri "Çeviri Sürecine Yöntem Açısından Yaklaşımlar" konulu seminer, YDYO'da (Beyazıt) 7-13 Mart tarihleri arasında yapılacak. Semineri Saarland Üniversitesi Profesörlerinden Wolfram Wilss yönetecek.

● İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği, Psikoterapi ve Medikal Psikoloji Bölümü ile Türk-Alman Kültür Enstitüsünün işbirliği içinde düzenledikleri "Toplumsal Bir Olgu Olarak Psikolojinin İşlev ve Sorumluluğu" konulu seminer ve konferanslar, 4-7 Mart tarihleri arasında Türk-Alman Kültür Enstitüsünün Beyoğlu Odakule'deki merkezinde Çapa Tıp Fakültesi kliniklerinde gerçekleştirilecek.

● Ankara Sanat Sevenler Derneğinde 5 Mart Çarşamba 18.00'de "TRT'de Ayın Olayı" başlığı altında "Yayında Tarafsızlık ve Yaratıcılık" konusu tartışılacak. Yalçın Doğan'ın yöneteceği oturuma şu kişiler katılıyor: Oktay Arayıcı, Necati Cebe, Sacit Onan, Çetin Öner, TRT Genel Müdür Temsilcisi.

● NÜVİT OSMAY, Ankara Sanat Sevenler Derneğinde, 6 Mart 20.30'da "Tolerans" konulu bir konferans veriyor.

● "Geleneksel Türk Toplum Yapısı" konulu seminer, 8 ve 9 Mart tarihlerinde Ankara Sanat Sevenler Derneğinde yapılacak. Seminere katılan konuşmacılar şunlar: Doç. Dr. Asaf Savaş Akad, Nadir Akgül, Tevfik Çavdar, Prof. Dr. Sencer Divitçioğlu, Mehmet Doğan, Nihat Fındıklı, Dr. İlber Ortaylı.

KARİKATÜR

● Karikatürcüler Derneği'nin İstanbul Tepebaşı'ndaki Karikatür Müzesinde düzenlediği "Meslekte 30. Yılını Doldurmuş Sanatçılardan Örnekler Sergisi" devam ediyor.

● Boğaziçi Üniversitesi Karikatür Kulübü, okulun Kırmızı Salonunda 3-14 Mart tarihleri arasında bir karma sergi düzenledi.

Atmasyonya Berberi'nden bir görüntü.

İSTANBUL ŞEHİR TİYATROLARI

●HARBİYE Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu: Çarşamba 21.00 ve pazar 15.30-18.30'da Brecht'ten uyarlanan BEŞ PARA ETMEZ OYUN. Yönetenler: M. Alabora, E.Noyan ve E.Özyağcılar. Perşembe, cuma ve cumartesi Tennessee Williams'ın GENÇLİĞİN TATLI SESİ. Yöneten: Haldun Dormen.

●FATİH Tiyatrosu: Çarşamba 21.00 ve pazar 15.30-18.30'da Fakir Baykurt'tan uyarlanan TIRPAN. Yöneten: Taner Barlas. Fatih Tiyatrosunda KARAR 71'in geçici olarak sahneden kaldırılması üzerine geçici ekip tarafından sergilenen Aziz Nesin'in ATMASYONYA BERBERİ izleyicilere sunuluyor. Oyun perşembe ve cuma 21.00, cumartesi 15.30-21.00'de sahneleniyor. Yöneten: Rauf Altıntaş.

●TEPEBAŞI Deneme sahnesi: Miograd Bulatoviç'in GODOT GELDİ oyununu pazar günleri 15.30'da izleyebilirsiniz. Peter Weiss'ın yazdığı SALOZUN MAVALI ise çarşamba, perşembe, cuma 18.30 ve cumartesi 15.30'da sahneye geliyor. Yöneten: Çetin İpekkaya.

●ÜSKÜDAR Tiyatrosu: Çarşamba ve perşembe 20.00'de, pazar 15.30, 18.30'da Fazıl Hayati Çorbacıoğlu'nun yazdığı ERKEK SATI. Yöneten Nedret Güvenç. Cuma 20.00 ve cumartesi 15.30-20.00'de Musahipzade Celal'in yazdığı BALABAN AĞA. Yöneten: Feridun Karakaya.

●KADIKÖY Tiyatrosu: Çarşamba 15.30-19.00, perşembe 19.00 ve pazar 15.30'da Adnan Giz'in yazdığı BABANIN GORİLLERİ. Yöneten: Zihni Küçümen. Cuma 19.00 ve cumartesi 15.30-19.00'da Ülker A.Köksal'ın yazdığı VOLKAN TÜKENDİ. Yöneten: E.Güvenir.

DEVLET TİYATROLARI

●İSTANBUL Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonda Kafka'dan uyarlanan DURUŞMA'nın gösterileri sürüyor. Ahmet Levendoğlu'nun yönettiği oyunu cuma, cumartesi, pazar günleri izleyebilirsiniz. Oda Tiyatrosunda Jean Anouilh'in ANTIGONE adlı oyunu salı, çarşamba, perşembe ve cuma sahneye geliyor.

● ANKARA Büyük Tiyatroda bugün, salı, cuma ve cumartesi günleri Fredrich Dürrenmatt'ın BEŞİNCİ FRANK oyunu sergileniyor. Seanslar cuma 15.30-20.30, diğer günler 20.30 da başlıyor. Yeni Sahne de Oğuz Atay'ın OYUNLARLA YAŞAYANLAR, cumartesi ve pazar 15.00'de, diğer günler 20.30'da sahneye geliyor. Küçük Tiyatroda bugün 20.30'da Fakir Baykurt'tan uyarlanan TIRPAN. Salı, cuma ve cumartesi 20.30'da Emmanuel Robles'in MONTSERRAT (ÖZGÜRLÜĞÜN BEDELİ) izlenebilir. Çarşamba ve cuma 20.30'da ise Slawomir Mrozek'in SIĞINTILAR oyunu sergilenecek. Altındağ Tiyatrosunda Müsahipzade Celal'in yazdığı PAZARTESİ-PERŞEMBE oyununun gösterileri bu hafta da sürüyor. Oyunu cumartesi, pazar 15.00'de, diğer günler 20.30'da izlemek olanaklı.

ÖZEL TİYATROLAR

●ANKARA HALK TİYATROSU Menekşe Sinemasındaki Kültür Merkezinde bugün 15.00, pazartesi ve salı 18.30 cumartesi 15.30-18.30'da Haldun Taner'in yazdığı EŞEĞİN GÖLGESİ. Yöneten: Mert Egemen. Yine bugün ve çarşamba günü 18.30'da Erol Toy'un yazdığı DÜŞ VE GERÇEK. Oynayan ve yöneten: Erkan Yücel. Cuma günü 18.30'da ise Gogol'ün BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ. Yöneten: Yeşim Dorman.

●KENT OYUNCULARI: Cuma 18.00-21.00, cumartesi ve pazar 15.00-18.00'de BODRUMDAKİ PENCERE.

●DOSTLAR Tiyatrosu: Venüs Sinemasındaki Brecht'ten KAFKAS TEBEŞİR DAİRESİ pazartesi dışında her gün 20.30'da izlenebilir.

●MİNİ KABARE: Çarşamba, cumartesi ve pazar günleri 15.30, haftanın her gecesi 21.00'de HABABAM SINIFI.

●MİYATRO Ustandaş Tiyatrosu: Kenter Tiyatrosu salonunda pazartesi 18.00-21.00've perşembe, cuma günleri dışında her gece 21.00'de VATAN YAHUT MEMLEKET.

●G.ÜLKÜ-G.ÖZCAN Tiyatrosu: Pazartesi dışında her gece 21.00 ve cumartesi, pazar 16.00'da OH OLSUN!

●GÜLRİZ SURURİ—ENGİN CEZZAR topluluğu da Kenter Tiyatrosu salonunda UZUN İNCE BİR YOL'u sergiliyor. Oyunu salı 18.00, çarşamba 15.00-18.00 ve perşembe 18.00-21.00'de izleyebilirsiniz.

● NEJAT UYGUR Tiyatrosu: Salı 21.00, çarşamba 16.00-21.00 ve perşembe 21.00'de ÜMİT Mİ SİMİT Mİ.

ÇOCUK OYUNLARI

İSTANBUL ŞEHİR TİYATROLARI

●İSTANBUL Şehir Tiyatrolarında sergilenen çocuk oyunları bu hafta da sürüyor. Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosunda İLKELER KAĞITLARDA KALMASIN'ı cumartesileri saat 11.00'de izlemek olanaklı. Fatih Tiyatrosunda SAKARCA ve Üsküdar Tiyatrosunda da BİRLİKTE OYNAYALIM pazar günleri saat 11.00'de sahneye geliyor. Küçük izleyiciler ayrıca Kadıköy Tiyatrosunda DÜŞÜNDÜRMECE GÜLDÜRMECE oyununu cumartesi ve pazar saat 11.00'de, Tepebaşı Deneme Sahnesindeki HOŞU'nun UTANCI'nı ise cumartesi saat 11.00'de görebilirler.

DEVLET TİYATROLARI

●İSTANBUL Atatürk Kültür Merkezi Oda Tiyatrosunda bugün saat 14.30'da KELOĞLAN sergilenecek.

●ANKARA Küçük Tiyatroda bugün saat 10.30'da ve çarşamba günü saat 15.00'de YEDİ KÖYÜN YARGICI izlenebilir.

●BURSA Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu çarşamba saat 14.30 ve pazar 11.00'de KELOĞLAN SES ARIYOR oyununu sergiliyor.

●ANTALYA Tiyatrosunda da PIRTLATAN BAL'ın gösterileri her cumartesi ve pazar saat 11.00'de devam ediyor.

SİNEMA

●İstanbul Atatürk Kültür Merkezinde, 8 Mart Cumartesi 15.00 ve 18.00 seanslarında bir yabancı filmin ilk gösterisi yapılıyor. Martin Scorsese'nin bir taksi şoförünün gözüyle yozlaşan Amerika'yı sergilediği "Taksi Şoförü"nde "Avcı"da izlenen Robert de Niro başrolde.

● Ankara Halk Tiyatrosu Kültür Merkezinde 3-9 Mart tarihleri arasında her gün 13.00'de çocuk filmi "Çölde Kaybolan Çocuk", cumartesi-pazar dışında her gün 15.00'de de Yılmaz Güney'in senaryosundan Şerif Gören'in çektiği ve Erkan Yücel'e San Remo Film Şenliğinde "En iyi erkek oyuncu" ödülünü kazandıran "ENDİŞE" (1974) sunulacak.

●İstanbul Avusturya Kültür Ofisinin Teşvikiye'deki merkezinde 5 Mart Çarşamba 18.00'de iki Almanca TV belgeseli sunuluyor. Viyana Çocuk Korosunun öyküsünü anlatan "Bir İmparatorluk Korosu" ve Avusturya'da bir caminin açılışını anlatan "Tuna Parkındaki Müezzin."

FOTOĞRAF

●SEMA ÜNDEĞER'in fotoğraf sergisi, Ankara Sanat Sevenler Derneği salonunda 3 Mart Pazartesi günü 18.00'de açılacak.

KONSER

● İzmir Devlet Senfoni Orkestrası, 7 Mart Cuma 20.30 ve 8 Mart Cumartesi 15.30'da Demirhan Altuğ'un yönetiminde bir konser veriyor. Solist olarak piyanoda Kına Karaca'nın izleneceği konserde Mendelssohn'un "Fingal Mağaraları Uvertürü" ve "Bir Yaz Gecesi Rüyası" Grieg'in "Piyano Konçertosu" eserleri seslendirilecek.

●İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Konser Salonunda, 4 Mart Salı 19.00'da Josef Bonaçek'in piyano resitali izlenebilir.

●İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Konser Salonunda, 6 Mart Perşembe 19.00'da Seher Tanrıyar'ın piyano resitali var.

OPERA-BALE

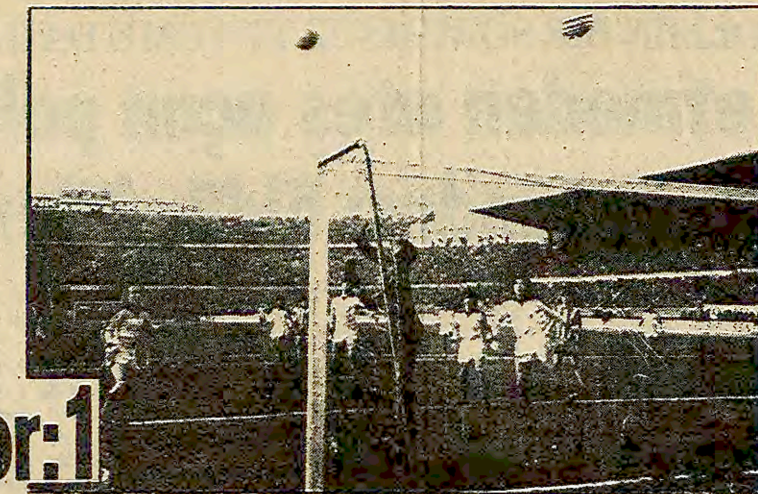
●İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda 5 Mart Çarşamba 20.00'de, İstanbul Devlet Opera ve Balesi tarafından Nevit Kodallı'nın "Hürrem Sultan" adlı bale yapıtı sahnelenecek.

●İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda, 6 Mart Perşembe 20.00'de Cemal Reşit Rey'in "Deli Dolu" operetini sunacak.

●İstanbul Devlet Opera ve Balesi Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda, 8 Mart Cumartesi 14.30'da Giuseppe Verdi'nin "Aida" operasını sergileyecek.

Kalitesiz ve zevksiz bir karşılaşmadan sonra

F.Bahçe:1 A.Demirspor:1

Her iki takım da zevksiz bir maç ortaya koydular.

■ Adanaspor golü yedikten sonra kendine geldi

Ligin ilk yarısında A. Demirspor'u Adana'da yenmeyi başaran Fenerbahçe kendi sahasında nerede ise yenilecekti. Fenerbahçe her hattı ile dökülürken, Adanalıların vakit geçirmeleri yüzünden ortaya ağır, tatsız, tuzsuz bir oyun çıktı..

Hakemlerin birbirini tutmayan kararlarına gülmek mi, ağlamak mı gerek?... Hele orta hakem Sadık Deda'nın penaltı kararı şahaneydi (!) doğrusu... Hem de pozisyona çok yakın olduğu halde.

Adana Demirspor bir puan almak için sahaya çıkmıştı. Penaltı kararına kadar yalnız vakit geçirmekle yetiniyorlardı. Golü yedikten sonra oyun oynamaya başladılar. Oyunun başından itibaren böyle oynasalardı günün de olmayan Fenerbahçe'yi yenebilirlerdi.

Birinci devrede kayda değer bir şey olmadı.. Oyunu yavaştalmak isteyen A. Demirsporlulara Fenerbahçe de uydu..

İkinci yarıda Fenerbahçe bir kaç gol pozisyonuna girdi. Bunları da Raşit, Mustafa, Müjdat cömertçe harcayınca gol atmaları hakemin takdirine kaldı. Nitekim 76. dakikada Tuna'nın kendisini yere atmasını, Sadık Deda penaltı ile cezalandırdı. Atışı kullanan Erol takımını 1-0 öne geçirdi.

Maç bu sonuçla bitecek sanılırken bütün Fenerbahçe savunmasının hatasından yararlanan Nevzat, Erol'u aşan topu sert bir şutla Ferenbahçe kalesine doldurunca maçın sonucunu da ilan etmiş oldu... 1-1

STAD: İnönü
HAKEMLER: Sadık Deda x - Baki Özcan x - Emin Gencer x.
FENERBAHÇE: Adem x - Onur xx. Cem xx, Erol xx, Yaşar x - Mehmet x, Önder x, Müjdat x Mustafa xx, Raşit x, İbrahim x (Tuna xx),
A.DEMİRSPOR: İzzet x, Adnan xx, İlyas xx Necmettin xx, Orhan xxx - Savaş xx, Rasin xxx (Nevzat xx), B. Ercan xxx - Hasan x (Orhan xx), Müjdat xx, Eren xx.
GOLLER: Erol (dak. 76 penaltı), Nevzat (Dak. 89)
MUSA SEZER

Buz gibi salonda çekişmeli bir maç

Taçspor:82 G.Saray:80

Salon: Spor ve Sergi Sarayı,
Hakemler: Oktay Üner xx, Melih Erdem xx..
TAÇSPOR: Remzi (18) xxx, Selçuk (6) x, Murat x, Tufan (24) xxx, Kubilay (4) x, K. Turan (18) xxx, B. Turan x, Tunç (2) x, Orhan (10) xx..
GALATASARAY: Ali (8) xxx, Hüseyin (25) xxx, Cem (18) xxx, Erdal x, Bülent (23) xxx, Nusret (6) x, Taylan x, Remzi x..
(Devre: 45-44)
SEDAT ÜRETEN

DİĞER SONUÇLAR:
Fenerbahçe- Tofaş SAS: 65-78
Eczacıbaşı-Kolejliler: 88-41
DSİ Spor- Karşıyaka: 68-66
Schweppes- Ankaragücü: 98-60

Ferahspor takımı

Hentbol Liginde **Ferahspor, ilk galibiyetini son maçında aldı**

Iki yıldır galibiyet yüzü görmeyen Ferahspor bu yılki son maçında Alibeyköyspor'u 20-11 mağlup ederek iki yıllık şanssızlığına son verdi. Günün diğer maçında ise Pertevniyal Bağlarbaşı'nı 42-16 yendi. Pertevniyal, karşılaşmanın ilk yarısını 22-6 önde kapattı. İstanbul hentbol ligi bugün oynanacak karşılaşmalarla sona erecek.

Salon: Bağlarbaşı A,
Hakemler: Mehmet Temel xxx, Erhan Saatçi xx..
FERAHSPOR: Metin xxx-Mürselin (2) xxx, Ömer (10) xxxx, Halil xx Kamil xx, Tamer (6) xxxx, Hasan (1) xx, Faruk (1) x, Kenan xx..
ALİBEYKÖYSPOR: Selim x- Özen (2) x, Faruk (2) xx, Necmettin x Kamil (3) xx, Hasan (4) xxx, Ali xxx
(Devre: 8-2)

GENÇ MİLLİ FUTBOL TAKIMI YARIN KAMPA GİRİYOR

ANKARA

12 Martta Romanya ile Kocaeli'de UEFA Gençler Şampiyonası için karşılaşacak olan Genç Milli Takımımız yarın İstanbul Mersinli Ahmet tesislerinde kampa giriyor.

Antrenörlüğünü Erkan Kural'ın yaptığı Genç Milli Futbol Takımı aday kadrosunda şu futbolcular bulunuyor:

Alper (Trabzonspor), Levent (Seyhanspor), Yusuf (Kocaelispor), Müjdat, Mustafa (Fenerbahçe), Erkan, Kenan (Beşiktaş), Serhat (G. Saray), Atilla (G. Birliği), Cemal (İstanbulspor), Kasım (Ank. Demirspor), Sabahattin (Altay), İsmail (İzmirspor), Mehmet (Orduspor), Güven (Eskişehir) Hüseyin (İskenderunspor), Zafer (Eskişehir Bentspor), Turgay (Bursaspor).

Galatasaraylı futbolcuların son çalışmasından görünüş.

Basketbolda düğüm maçı

BEŞİKTAŞ-E.PİLSEN

■ Her iki takım da karşılaşmaya galibiyet için çıkıyor

■ TV, karşılaşmayı naklen yayınlayacak

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye Deplasmanlı Basketbol Ligininşampiyonluk açısından önem taşıyan düğüm maçında bugün Beşiktaş ile Efes Pilsen karşı karşıya geliyorlar Her iki takımın da galibiyet amacı ile çıkacağı karşılaşmadan Efes Pilsen galip ayrıldığı takdirde şampiyonluk yolunda önünde engel kalmayacak, müsabakayı Beşiktaş kazanırsa şampiyonluk yarışı yeniden heyecan kazanacak. Saat 17.30'da Spor ve Sergi Sarayında başlayacak olan karşılaşmayı Nejat Duran ile Süleyman Yaşar yönetecek. Karşılaşmaya takımlar şu ilk 5'leri ile çıkacaklar:

Beşiktaş: Erman, Abdullah, Ahmet, Battal, Mustafa..

Efes Pilsen: Doğan Mehmet, Cengiz, Aytek, Necdet..

TV NAKLEN YAYINLAYACAK

Öte yandan Basketbol Liginin bu önemli maçını TV saat 17.30'dan itibaren naklen yayınlayacak.

İSTANBUL BÜYÜKLER HENTBOL LİGİ SONA ERİYOR

İSTANBUL

İstanbul Büyük Erkekler Hentbol Ligi bugün oynanacak 2 karşılaşma ile sona erecek. Beşiktaş'ın birinci, İTÜ'nün ikinci ve Taçspor'un da üçüncü olduğu İstanbul Hentbol Liginde bugünkü müsabakaların programı şöyle:

Bağlarbaşı A Salonu:
9.30 Sarıyer-Ümraniye, 12.15 Beşiktaş - Demirspor.

Maçsız geçen 1,5 aydan sonra

BAYANLAR BASKETBOL LİGİNDEKİ TAKIMLAR BUGÜN 2. MAÇLARINI OYNUYORLAR

İSTANBUL (ÖZEL)

1.5 ay önce başlayan İstanbul Bayanlar Basketbol Liginde takımlar nihayet ikinci maçlarını oynayacaklar.

12-13 Ocak günleri oynanan ilk maçlardan sonra bir daha maç oynamayan bayan takımları bugün ikinci maçları için sahaya çıkacaklar. Bağlarbaşı B Salonunda oynanacak müsabakaların bugünkü programı şöyle:

10.00 İÜSK-Taçspor,
11.15 Beşiktaş-Fenerbahçe,
12.30 İstanbulspor-Galatasaray.

Günün programı

Basketbol
İstanbul Spor ve Sergi Sarayı:
14.30 İ.T.Ü. —Tofaş SAS
16.00 Taçspor-Kolejliler,
17.30 Beşiktaş -Efes Pilsen,
Ankara Atatürk Spor Sarayı:
14.30 Ziraat FSK-Karşıyaka,
16.00 Yenişehir İ.B. - DSİ Spor.

Voleybol
İstanbul Anadolu Spor Sitesi:
13.30 Eczacıbaşı -Muhafızgücü,
15.00 Maltepe - O. Reno,
Mersin Edip Buran Spor Salonu:
13.30 Güney Sanayi-Taçspor,

Büyük maç:

Beşiktaş-Galatasaray

Birinci Türkiye Liginde 19. Haftanın maçlarına dün oynanan A. Demirspor maçı dışında yedi karşılaşma ile bugün devam edilecek. İstanbul'da ezeli iki rakip Beşiktaş ve Galatasaray'ı karşı karşıya getirecek maç İnönü stadında saat 15.00'de başlıyor. Her iki takım için de büyük önem taşıyan karşılaşma Galatasaray'ın düşme hattından uzaklaşması, Beşiktaş için ise şampiyonluk potasından kopmamak için olacak.

Diğer karşılaşmaların programı ise şöyle:

Bursa'da: Bursaspor-Göztepe 15.00, İzmir'de: Altay-Diyarbakırspor, Rize'de: Rizespor-Gaziantepspor 15.00, Eskişehir'de : Eskişehirspor-Zonguldakspor 15.00, Kayseri'de Kayserispor-Trabzonspor 14.30, Adana'da: Adanaspor-Orduspor 14.00..

GALATASARAY ÇAMURA ALIŞIYOR

Öte yandan Galatasaray futbol takımı İnönü Stadının zeminine benzeyen Mecidiyeköy'deki küçük bir sahada çamura alışma antrenmanı yaptı.

BEŞİKTAŞLILARIN HEPSİ MAÇI KAZANACAKLARI GÖRÜŞÜNDELER

Beşiktaşlı futbolcular maç öncesi morallerini yüksek tutmaya çalışıyorlar. Kampa giren Beşiktaşlı futbolcular maçı kazanacaklarını ortak olarak savunuyorlar.

Kros Milli Takımımız Ankara'da kampa girdi

ANKARA

23 Martta Romanya'da yapılacak kros şampiyonası için Kros Milli Takımımız Ankara'da kampa girdi.

Balkan Kros Şampiyonası için çalışmalara başlayacak olan erkek takımımızı Himmet Kirzun, İsmail Akçay ve İbrahim Ercan bayan takımımızı ise Neşe Çetin çalıştıracak.

Cömert:"Hükümet Moskova Olimpiyatlarına katılmama kararı alırsa buna uyacağım"

İSTANBUL (AA)

Boks Federasyonu Başkanı Ahmet Cömert, bazı gazetelerde yer alan "Moskova Olimpiyatlarına Türkiye katılmasa bile ben boks jürisindeki başkanlık yerini alacağım" şeklindeki sözlerin gerçekle bağdaşmadığını söyledi.

Ahmet Cömert konuyla ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

"Moskova Olimpiyatlarında Boks jürisinde bana başkanlık görevi verildiği doğrudur. Bu görev Dünya Boks Birliği Genel Yönetim Kurulunca verilmiştir. Tüm masraflarımın bu kuruluş tarafından karşılanacağı Moskova Olimpiyatlarına davet edilmek benim için bir şeref, bir gururdur.

Değil boks jürisinde başkanlık yapmak Uluslararası Milli Olimpiyat Komitesi Başkanlığını verseler bile hükümet Olimpiyatlara iştirak etmeme kararı aldıktan sonra benim görev alacağım düşünülemez"

B.Boronkay, Galatasaray'a set verdi: 3-1

Salon: Anadolu Spor Sitesi,
Hakemler: Özdemir Gözüodlu xxx, Gülser Özkan xxx
B.BORONKAY: Fikret xx, Serap xxx, Ahmet xxx, B.Sedat xxx, K.Sedat xx, Murat xx, Hüseyin xx, Sami xx, Cem xx...
GALATASARAY: Korkut xx, Bozkurt xxx, Erdan xxx, Erdan xxx Ömer xx, Tuncal xx, Ahmet xx...
(Setler: 6/15, 15/3, 15/10, 15/8)

Diğer Sonuçlar:
Eczacıbaşı - Yenişehir İB: 3-0
Altınyurt - O.Reno: 1-3

MASA TENİSİ MİLLİ TAKIMIMIZ HAZIRLIKLARINI SÜRDÜRÜYOR

ANKARA

13 Martta Sovyetler Birliği ile Avrupa 1. Ligindeki son maçını oynayacak olan Masa Tenisi Milli Takımımız çalışmalarını Ankara'da sürdürüyor.

Atatürk Spor Salonunda çalışmalarını sürdüren Masa Tenisi Milli Takımımız şu isimlerden oluşuyor:

BAYANLAR: Kadriye Poyrazoğlu, Demet Candemir, Selda Doğan.

ERKEKLER: Oktay Çimen, Gürhan Yıldız, Hakkı Özçelik.

İran...

(Baştarafı 1. sayfada)

ni bildirdi.

AFGAN GERİLLALAR

Afganistan'ın Celalabad kenti havaalanlarında önceki gece Müslüman gerillalarla Sovyet birlikleri arasında yeniden çatışma patlak verdi.

Hizbi İslami Örgütü'nün yaptığı açıklamada, Müslüman gerillaların Sokrod garnizonuna saldırdıkları ve Sokrod ile Celalabad arasındaki köprüyü havaya uçurdukları bildirildi.

Sokrod garnizonunda sabaha kadar süren çatışmada 4 Sovyet subayı öldürüldü ve 11 Afgan askeri esir alındı.

26 Şubat tarihinden bu yana gerillalar hemen hemen her gece Celalabad havaalanına saldırılar düzenliyorlar. Saldırıların [illegible] son günlerde Sovyet nakliye helikopterlerinin buraya çok sayıda silah ve asker indirmeleridir.

AFGAN DEVRİM KONSEYİ

Afganistan'da direniş kuvvetlerinin birleşmesi amacıyla bir Devrim Konseyi kurulacağı bildirildi.

Devrim Konseyinin 6 direniş örgütünden birer temsilcinin katılmasıyla oluşacağı haber verildi.

İNGİLTERE VE SOVYETLER BİRLİĞİ TARAFSIZLIK PLANINI GÖRÜŞÜYOR

İngiltere Dışişleri Bakanlığı, İngiltere ile Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ın tarafsızlaştırılması önerisini görüştüklerini açıkladı.

Görüşmenin İngiltere'nin Dışişleriyle görevli Devlet Bakanı Sir Maitland ile Londra'daki Sovyet Büyükelçisi Nikolay Lunkov arasında perşembe günü yapıldığı ve bunun ilk temas olduğu bildirildi.

Görüşmede, Sovyet birliklerinin Afganistan'dan çekilmesi olasılığı da ele alındığı belirtiliyor.

Öte yandan İslam Konferansı Genel Sekreteri Habib Çatti, Batının Afganistan'la ilgili planını desteklediklerini açıkladı.

PONCET SOVYET ELÇİSİYLE GÖRÜŞTÜ

Fransa Dışişleri Bakanı Jean François Poncet'in de Paris'teki Sovyet Büyükelçisiyle görüştüğü bildirildi. Görüşmeyle ilgili resmi bir açıklama yapılmadı.

Bu arada 4-5 Mart tarihinde Fransız Dışişleri Bakanlığından iki yetkilinin Moskova'ya giderek Afganistan konusunda temaslar yapacağı öğrenildi.

"AFGANİSTAN BUHRANI AVRUPA'YI DAHA FAZLA TEHDİT EDİYOR"

ABD'nin İrlanda Büyükelçisi William Shannon, Afganistan buhranının Avrupa'yı Amerika'dan daha fazla tehdit ettiğini söyledi. Shannon, Sovyetler Birliği petrol bölgesini ele geçirirse, ABD'nin geniş doğal kaynaklarına dayanarak buhranın üstesinden gelebileceğini vurguladı. Shannon Batı Avrupa'nın yeterli petrole ve kömüre sahip olmadığına dikkat çekti.

SCHMİDT ABD'YE GİDİYOR

Batı Almanya Başbakanı Schmidt Afganistan'ın işgalinden sonra alınabilecek tedbirleri görüşmek üzere ABD'ye gidiyor.

Schmidt ile ABD Başkanı Carter'ın yapacağı görüşmelerde, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'dan çekilmesi, Üçüncü Dünya ülkelerine yapılacak yardım ve Türkiye ve Yunanistan'ın dahil bulunduğu NATO'nun güney kanadının güçlendirilmesi konuları ele alınacak.

PAKİSTAN'IN PROTESTOSU

Pakistan Dışişleri Bakanlığının bir sözcüsü, Sovyet Hava Kuvvetlerine bağlı bir savaş uçağının Pakistan-Afganistan sınırı yakınındaki Çitral yakınlarında Pakistan hava sahasını ihlal ettiğini açıkladı. Sözcü, Pakistan Hava Kuvvetlerinin Sovyet uçağına ateş açtığını fakat isabet kaydedemediğini söyledi. Pakistan'ın Moskova Büyükelçisinin olayı şiddetle protesto edeceği bildiriliyor.

Tariş...

(Baştarafı 1. sayfada)

ne giden işçiler burada MHP'lilerin saldırısına uğruyor. Genel Müdürlüğün önünde gruplar halinde dolaşan komandolar gelen işçileri sorguya çekerek istemediklerini binaya girmesine engel oluyorlar.

TİKP'liler son olarak TİKP İzmir İl Başkanı Oktay Kutlu ve ilçe başkanı ile Tariş Üzüm İşletmesinde çalışan Mehmet Emin Akgül [illegible]

[illegible]

Diyarbakır'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

parken kenar semtlerde de güvenlik ekipleri ev ev arama yapıyorlar. Bu aramalarda güvenlik kuvvetlerinin keyfi gözaltına alma tutumları da sürüyor. Olayların başlangıcından bu yana gözaltına alınanların 100'e yakın olduğu öğrenildi.

Bu arada TİKP Diyarbakır İl Örgütü bir açıklama yaparak binalarının aranmasını kınadı. TİKP Basın Bürosundan yapılan açıklamada şöyle denildi: "Partimiz anarşi ve kargaşalığa karşıdır. [illegible]

[illegible]

Hava-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)

oysa kendi taleplerinin bu oranda olmadığı görüşünü tekrarladı.

Bakanın "Ücret zammı kabul edilirse Türkiye'de uçaklara sade vatandaşın binmesi hayal olur" şeklindeki sözlerine de değinen Hava-İş Genel Başkanı, THY'nin yurt içi ulaşımda yüzde bir oranında taşımacılık yaptığı bunun da yüzde 90'ını mutlu azınlığın oluşturduğunu söyledi ve bu giderin devlet kasasından subvanse edilmek istenmesinin yanlış olduğunu belirtti.

Balıkesir'de...

(Baştarafı 1. sayfada)

çeşitli antrenörler Balıkesir'den yurdun çeşitli yerlerine sürüldüler.

Balıkesir Teknik Ziraat Müdür yardımcıları ve çeşitli mühendis çalışanları da Maraş, Erzurum, Tokat, Samsun gibi illere tayin edildiler.

Bu arada Dev-Maden Sen'e üye bir çok MTA işçisinin de işten atılma tehdidiyle karşı karşıya oldukları bildiriliyor.

Tarım ve...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bakanlar Kurulu toplantısından sonra dün yapılan açıklamada, "Tarım ve Orman İş Kanunu" Yasasının meclislere sevki, mesken kredilerinin artırılması, Silahlı Kuvvetler personeline, hizmet zammı verilmesine ilişkin yasa tasarısının meclislere sevki ve yasalaşana dek zammın avans olarak ödenmesi, dış ülkelerdeki devlet görevlisi personelin sayısının azaltılması kararlaştırıldı.

Açıklamaya göre, Emlak Kredi Bankasınca açılan ferdi kredi 100 binden 200 bine, kooperatif kredileri 200 binden 300 bine, yapı tasarrufu kredileri 600 binden 1 milyona, Bağ-Kur tarafından açılan toplu işyeri kredisi 275 binden 375 bine, toplu işyeri kredisi 250 binden 350 bine, Sosyal Sigortalar Kurumunun işçilere açtığı mesken kredisi 450 binden 600 bin liraya çıkarılıyor.

Bakanlar Kurulu açıklamasında ayrıca köylerin süratle elektriğe kavuşturulması, 1980 bütçesi uygulanırken, ekonomik istikrarın bozulmamasına dikkat edilmesi, 1980 yatırımlarının tamamlanmasının kararlaştırıldığı da belirtildi.

Tekstil Bursa Şubesi açıklama yaptı: Brüt 28 bin lira aylık verilirse, Tekstil grevi biter

BURSA (THA)

Bursa'da bir basın toplantısı düzenleyen Tekstil Sendikası Şube Başkanı Günay Onayman, "İşveren sosyal haklarımız dışında brüt 28 bin lira aylık verirlerse grevi hemen bırakıp sözleşme imzalamaya hazırız" dedi.

Halen 14 fabrikada uygulanmakta olan Tekstil grevinin yakında hızla yaygınlaşarak 77 fabrikaya çıkacağını söyleyen Onayman, işverenlerden görüşme yönünde hiç çağrı almadıklarını belirterek bir soru üzerine şöyle dedi.

"İşveren Sendikası sosyal haklar dışında brüt 28 bin lira aylık verirse grevi bırakıp sözleşmeyi imzalamaya hazırız. Parasal sosyal haklar içinde işverenlerden yılda 6 maaş ikramiye, 12 bin lira net yakacak yardımı ile eğitim, doğum, ölüm ve yemek yardımı verilmesini de istiyoruz."

Tariş'te..

(Baştarafı 1. sayfada)

bir açık mektup gönderdi. Mektupta şöyle deniyor:

"Tariş Genel Müdürü Sayın Hakkı Gürün,

"Dün saat 16.00 sıralarında Partimizin Merkez Komitesi üyesi ve İzmir İl Başkanı Oktay Kutlu, Bornova İlçe Başkanı Yusuf Alçın, bir Parti mensubu ve Tariş Üzüm İşletmelerinde çalışan Mehmet Emin Akgül adlı işçi bir dilekçe vermek üzere gittikleri Tariş Genel Müdürlüğü önünde 20 kişilik bir faşist komando grubunun silahlı sopalı saldırısına uğramışlardır. Üzüm İşletmelerinde çalışan Mehmet Emin Akgül işçilerin işbaşı yapması çağrısında bulunan ve bu nedenle işletmedeki sahte solcu şefler tarafından saldırıya uğrayan ve sürekli tehdit edilen bir işçidir. Fabrikada sahte solcuların Genel Müdürlüğünüz de de faşist komandoların saldırısına maruz kalmıştır.

"Tariş Genel Müdürü Sayın Hakkı Gürün, şimdi size soruyoruz,

"Bu silahlı sopalı komando grubu ne amaçla Genel Müdürlük önünde bekletilmektedir?

"Tariş Genel Müdürlüğünüz çağrısına uyarak başvuruda bulunan işçilere verilen cevap komandoların saldırısı mı olacaktır?

"Tariş işletmelerinde huzuru bu faşist saldırganlara dayanarak mı sağlayacaksınız? Eğer niyetiniz buysa sahte solcu çetelerin yanı sıra işletmelerdeki huzursuzlukta Genel Müdürlüğünüzün de olduğunu bütün Türkiye halkına ilan edeceğiz.

"Cevap bekliyoruz. Kanun tanımaz faşist çetelerin Genel Müdürlüğünüzün önünden uzaklaştırılmasının cevabını olmasını dileriz, saygılarımla."

Tütün...

(Baştarafı 1. sayfada)

sadece 30'una Tekel tarafından başfiyat verildi. Genel olarak da köylerde bir-iki başfiyata karşılık yüzlerce koçan 50-60 liradan işlem gördü.

Geçmiş yıllarda 67 randımana kadar olan tütünler birinci sınıf içinde değerlendirilirken, bu yıl 71 randımanın altındaki tütünler birinci sınıfa sokulmadı. Geçen yıl başfiyatla 67 randımanlı tütünün fiyatı arasında yüzde 5'ten az bir fiyat farkı görülürken, bu yıl 67 randımanla başfiyat arasındaki fiyat farkı yüzde 24 oldu.

TEKEL TESPİTLERİ ÖZELLİKLE DÜŞÜK TUTTU

Tekel Genel Müdürü Orhan Özet piyasa öncesindeki açıklamasında, "Kalitenin yer yer geçen yılki düzeyde, birçok yerde de geçen yıldan daha iyi olduğunu tespit ettiklerini" belirtmesine rağmen, Tekel bu yılki tespitleri özellikle düşük tuttu. Manisa'da Tekel'in 78 lira verdiği tütün tüccarda 130 lira fiyat buldu. Tütününün kalitesi ile tanınan Akhisar'da bir üreticiye piyasa öncesinde başfiyattan sattığı tütünü için Tekel 105 lira verdi.

Bu yıl randıman tespitlerinin genel olarak düşük tutulmasının yanı sıra, tütünü ucuza getirmenin bir yolu da ıskarta ve su çürüğü adı altında önemli miktarda tütüne para ödenmemesi oldu. Bergama, Halitpaşa, Gördes gibi kaliteli tütün yetiştiren yörelerde 65-70 kiloya kadar su çürüğü çıkartılan üreticiler oldu.

Tire ve yöresinde su çürüğü yerine bu yıla kadar görülmemiş düzeyde ıskarta çıkartıldı. Tire'nin sadece Boğaziçi köylerinde 600 balyaya varan çaprazlama oldu. Tütün üreticileri bununla Tekel'in kendilerini cezalandırmak istediğini belirtiyorlar. Birçok yerde de sırf bu yüzden taban fiyatın 50 liranın da altına düştüğü görüldü.

Tüccar ihracatta zorlukla karşılaşmamak için lüks, kaliteli tütün almaya özen gösterdi. Bu yıl 50 bin ton civarında tütün alması beklenen tüccar 40 bin tonunu daha piyasa açılmadan kapattı.

Diskc...

(Baştarafı 8.Sayfada)

yon" olarak lanse edilen Disko filmlerinin sayısı azımsanacak gibi değil. Bu narkotik pastanın üzerine bir de krema olarak "çıplaklık ve seks"i sürünce, bir şeyler yutmak için ağzını açmış toplumlara bunu yutturmak hiç de zor değil.

AMAÇ YILDIRMAK VE UYUTMAK

"Eğlence endüstrisi"nin bu pastayı sık sık yedirmek istemesinin başlıca nedeni ise insanların mücadeleci, hak ve özgürlükleri için dövüşmekten çekinmeyen özlerini yumuşatıp, "yılgın, gerçeklerden korkup hayal aleminde yaşayan, savaştan büyük bir öcü gibi korkan avutulmuş, uyuşmuş, ne denirse boyun eğen bir nesil" yetiştirmek. Amerika'da bu nesil yetişti. Adını da "Lost Generation" (Kayıp Nesil) koydular...

GENÇLER BODRUM KATLARINA HAPSEDİLİYOR

Şimdi de Türkiye gençliğinin "kaybolması" isteniyor. Bir yandan terör örgütleri gençleri dövüşmeye çağırırken, bu örgütlerle başedemeyen hükümetler, gençleri gözden uzaklaştırmak için bodrum katlarındaki diskolara hapsetmeye çalışıyor.

Şimdilerde "salgın hastalık" Amerika, Sovyetler Birliği, Avrupa derken Üçüncü Dünya ülkelerinde yayılmaya çalışılıyor. Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun TV ekranlarında son zamanlarda sık sık yer verdiği bu "avutucu kültür"e karşı yeni nesili uyarmak bir görev oluyor. Türkiye'nin gençliğini "kayıp nesil" haline getirmeye çalışan zihniyeti teşhir etmekte en önemli görev TRT'ye düşüyor. Ama TRT ekranlarında bu konuda uygarlık bir yana her hafta çarşamba geceleri göğüslerine D.I.S.C.O. yazılı genç kızların danslarını seyrediyoruz.

Hüseyin Doğan: "Korutürk'ün sahte bildiri konusundaki tutumu tarihe geçecek önemdedir"

ANKARA (ÖZEL)

MİLLİ Güvenlik Kurulunun adı kullanılarak sahte bildiriler yayınlanması konusunda Cumhurbaşkanına bir telgraf çeken CHP Maraş Milletvekili Hüseyin Doğan, Cumhurbaşkanının yaptığı bu görevin tarihe geçecek önemde olduğunu belirtti.

Doğan, telgrafında şöyle dedi:

"Görevinin son dakikasına kadar ulusun birliği ve ülkenin bütünlüğü için kıvranan sevgili Cumhurbaşkanım. Milli Güvenlik Kurulunun adı kullanılarak bölücülüğü amaçlayan bazı sahte bildirilerle ilgili olarak kamuoyuna yapmış olduğunuz uyarı, bu uğurda acı çeken, kuşku duyan milyonlarca insan için bir umut ve sevinç kaynağı olmuştur.

"Bu vatan toprakları üzerinde tam bir beraberlik içinde, yanyana ve kardeş kardeşe yaşamış, kaderde, kıvançta, tasada çağlar boyu ortak olmuş bu ulusun evlatları bölücü mihrakların oyununa asla gelmeyecektir.

Çimse-İş, toprak sanayii işkolunda yetki aldı

ANKARA (AA)

Türk-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikası, Toprak Sanayisi işkolundaki toplu iş sözleşmesi yapma yetkisini aldı.

Çimse-İş Sendikasından yapılan açıklamaya göre DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikasının Çalışma Bakanlığının kararına itiraz etmesi üzerine, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 50 bin işçinin çalıştığı Çimento ve Toprak Sanayisi işkolunda üye sayısı çoğunluğunun Çimse-İş'te bulunduğuna karar verdi. Açıklamada bu işkolunda çalışan işçilerden ancak 4 bin kişinin DİSK ve MİSK'e bağlı sendikalara üye olduklarının anlaşıldığı bildiriliyor.

Pes artık

(Baştarafı 1. sayfada)

Abdülhamit sansürü tarihimizin kara bir lekesi olarak Emre Beyin, Doğan Kasaroğlu'nun, Erdinç Sağlam'ın da önünde durmaktadır.

Emre Bey anlatıyor:

"Mart kelimesinden bazıları alınabilir. 9 Mart'ta biliyorsunuz bazı girişimler olmuştu." Olmuşsa olmuş biz de onu anlatmak istiyoruz diyoruz. Cevap: "Olmaz, olmaz."

Ne yapalım öyleyse Mart 1971 olsun. "Olmaz Mart 1971'de iyi değil, Martı da çıkarın." Böylece spotta yalnız 1971 kalıyor.

TV'de yayınlanan reklamın hikayesi budur. Daha öncesi de var. Cengiz Taşer dönemindeki sansürü anlattığımız yeni TRT yöneticileri yapılanlara hayret ettiklerini söylüyorlardı. Biz yine de yayınlanmama tehlikesi ortaya çıkmasın diye Emre Beye reklam filmlerini önceden gösteriyoruz. "Olur, tamam" diyor. Gel gör ki aynı şahıs bunları yapıyor.

Biz şunu gördük. TRT'deki Abdülhamit kafası devam ediyor. Emre Bey bunun güzel bir örneğini verdi. Ama sorumlu O mu, daha başkaları mı bilemiyoruz.

Her seferinde TV reklamı vereceğimiz zaman kara kara düşünüyoruz. Sansüre takılmadan kurtulmak için hesaplar yapıyoruz. Ama nafile, adımızı yazıp versek, yine de sansür edecek bir şey buluyorlar. Pes artık.

Hükümet...

(Baştarafı 1. sayfada)

NATO içinde Türkiye ve bölge ile ilgili olarak hızlanan gelişmelerden yakındığı da belirtilen Sovyet Büyükelçisinin, "Türkiye'nin Moskova Olimpiyatlarına katılmaması halinde Sovyet halkının incineceğini" iddia ettiği öğrenildi.

TEHDİT SÜRÜYOR

Bilindiği gibi, bir süre önce Pravda gazetesinde yayınlanan bir yazıda, Türkiye'nin, barış içinde bir arada yaşama ve bunalım stratejisi arasında, nükleer savaşa yol açabilecek riskli bir yol izlediği belirtilmişti. Yorumda "İran ve Afganistan'da bir fiyasko olan ABD emperyalizmi, stratejisindeki gedikleri kapatmaya çalışmakta ve Türk topraklarında sürekli olarak kalmayı amaçlamaktadır. Bunun Türkiye hakkında komşuları ile barış içinde mi yaşayacağı yoksa, topraklarındaki ABD üslerine mi yer vereceği konusunda sorular akla getirdiği" söyleniyor. "Türkiye'nin ikinci yolu seçmesi halinde komşuları ile iyi ilişkilerini bozma ve bir çatışma durumunda bir nükleer mezarlık haline gelme riskini taşıyacağı" tehdidi savruluyordu.

Dışişleri Bakanı Erkmen'in böylesine açık ve cüretkar tehdit karşısında tavır alması beklenirken, bundan kaçınması ise, çeşitli çevrelerce kaygı ile karşılandı.

TALEP SOVYET ELÇİLİĞİNDEN GELDİ

Dışişleri çevrelerinden öğrenildiğine göre, önceki günkü görüşme Radyanov'un talebi üzerine yapıldı.

"Pravda'nın Türkiye'yi "nükleer mezarlık" olmakla tehdit ettiği yayınla aynı gün Sovyet elçisinin Dışişleri Bakanımızdan randevu istemiş olması, Radyanov'un Erkmen'e Pravda'nın yayınını sözlü olarak tekrarlayacağı şeklinde yorumlanmıştı.

GIYASETTİN KARACA

AP Grup Başkanvekili Gıyasettin Karaca, Radyanov-Erkmen görüşmesi hakkında şunları söyledi: "Herhangi bir açıklama yapılmadığı için içeriğini bilemiyorum. Basına yansıyan haberler üzerine yorum yapmak istemiyorum."

ŞENER BATTAL

"Sayın Erkmen'in SSCB Büyükelçisi Radyanov ile görüşmesi basına sızan haberlere göre tam olarak açıklanmamıştır. Görüşme talebinin Sayın Bakandan, veya Sovyet Büyükelçisinden gelip gelmediği hususu kesinlik kazanmamıştır. Ancak Sayın Büyükelçiden talep vaki olmuşsa, Pravda gazetesinde yayınlanan "Türkiye nükleer mezar olacak" şeklindeki yorumdan özür dilemek şeklindeyse bir diyeceğimiz yoktur.

"Ama Sayın Büyükelçi, Dışişleri Bakanı Sayın Erkmen'le Pravda üslubu ile konuşmuşsa bu son derece sakıncalı bir yoldur. Dışişleri Bakanının bunları açıklığa kavuşturması lazımdır."

COŞKUN KARAGÖZOĞLU

"Türkiye kendisi ile ilgili dış politika kararlarında özgür olmalıdır. Bağımsız bir ülkede gerekli olan budur. Türk dış politikası konusunda hiç kimsenin en küçük bir telkinde bulunması bile düşünülemez. Biz ana muhalefet partisi olarak hükümetin bu konuda vereceği kararı görmek isteriz. Parti olarak görüşümüzü ondan sonra açıklarız."

Mart ayı...

(Baştarafı 1. sayfada)

cak. Kamuoyunun ilgisini üzerine çeken bu sorunların çözümü ülkemizdeki siyasi gelişmelerin de kaderini etkileyecek.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

Henüz hiç bir ismin açıklanmamış hiç kimsenin açıkça aday olduğunu ilan etmemiş olmasına rağmen Cumhurbaşkanlığı adaylığı için kulislerde onüç kişinin adından sözediliyor. Konuyu bu denli önemli hale getiren ise parlamento dengesinde hiç bir siyasi partinin tek başına gösterebileceği adayı seçtirebilecek sayıya sahip olmaması. Özellikle AP ve CHP'nin üzerinde anlaştıkları ortak bir adayın bulunmaması halinde Cumhurbaşkanlığı seçim turları uzayabilir. Cumhurbaşkanı seçiminin çözümü iki büyük partinin üzerinde anlaştıkları ortak bir adayı desteklemelerinde yatıyor. Kulislerde adı geçen adaylar ise şunlar: İhsan Sabri Çağlayangil, Cahit Karakaş, Turan Güneş, Hasan Esat Işık, İrfan Özaydınlı, Necdet Uğur, Muhsin Batur, Zeyyat Baykara, Muhittin Taylan, Hilmi Fırat, Sadi Irmak, Fahri Çoker. Bazı çevreler asker kökenli adayların geleneği sürdürerek seçilmelerinin daha büyük bir olasılık olduğuna dikkat çekiyorlar. Ancak Ecevit'in bu kez sivil bir Cumhurbaşkanının seçilmesinden yana olduğu söyleniyor. Ama bu konuda AP ile anlaşamadığı sürece bu sadece bir istek olarak kalacak.

TOPLUSÖZLEŞMELER

Kamu İktisadi Teşebbüslerinde çalışan Türk-İş'e bağlı 720 bin işçi mart ayından itibaren toplusözleşme imzalamak üzere pazarlık masasına oturacak. Sözleşmeler 5 federasyon, 11 sendika ile hükümet yetkilileri arasında yapılacak. Bu arada daha önce toplusözleşme imzalamış bazı sendikalar da ek protokol ve pahalılık zammı talepleriyle sözleşmelerin yeniden gözden geçirilmesini isteyecek. Türk-İş yetkilileri yeni dönem toplu iş sözleşmelerinin çalışanların mağduriyetten kurtaracak ölçüde zam ve sosyal hak getirmesi gerektiğini söylüyorlar. Sözleşmeler, tekstil, tarım, gıda, şeker, petrol, ormancılık, deri, hizmetler, madencilik, ulaşım, enerji, savunma, demiryolu işkollarını kapsayacak.

Öte yandan, TKP'nin genel grev politikasında ısrar etmesi biraz daha geri planda olsa da DİSK'in bu politikadan etkilenmesi sonucu, DİSK'in 100 bin işçiyi kademeli olarak greve çıkarması da sözkonusu.

Bu arada ekonominin ve geniş işçi yığınlarının bozuları bütçe dengeleri yeniden düzenlemeye çalışılacak. Her iki kesiminde yeni bir uzlaşma dengesinde birleşebilmeleri hükümetin alacağı tutuma bağlı. TKP'nin yaratmak istediği kargaşalık ortamının doğmamasında hükümetin izleyeceği siyaset son derece önem kazanıyor.

DIŞ KREDİLER

Hükümet uzun bir süredir süregelen ekonomik istikrarsızlığı, istikrara dönüştürebilmek için Batı ile kredi pazarlığına oturdu. Ne kadar dış kredi alabileceği ise mart sonunda belli olacak. Geçen ay içinde köprü kredi niteliğinde 135 milyon dolar girdi Merkez Bankası kasalarına. Mart sonunda da çeşitli kaynaklardan 1,5 milyar dolara yakın kredi alınması oldukça büyük bir olasılık. Özellikle Rusların Afganistan işgalinden sonra dünyada oluşan dengeler ve hükümetin Batıya "şantajsız" yakınlaşma siyaseti dış kredilerin gelmesini kolaylaştıran etkenler. Ancak yine 1975'den bu yana her yıl borçlarını ertelemek için Batının karşısına çıkmak da kredilerin düzgün ve hızlı akışını zorlaştırıyor. Yine de siyasi şartlar Türkiye'ye bir miktar dış kredinin gelmesini mümkün kılıyor. Ancak gelen kredilerin üretimi artırması, kırılan ekonomi çarkını onarması ve halkın temel ihtiyaçlarını karşılayabilir hale getirmesi ise yalnızca dış kredilerin yaratabileceği bir mucize değil. Hükümetin dış kaynakların yanısıra iç kaynakları, ülkemizin kaynaklarını da harekete geçirebilmek için geniş üretici kitleleri seferber etmesi gerekiyor. Mart ayı bu durumun da göstergesi olacak, çünkü bu ay içinde ilkbahar ekimi başlayacak ve üretici kitlelerin üretim zorlukları ortaya çıkacak.

VERGİ YASALARI

Geniş emekçi kitlelerin yaşam düzeyini iyileştirmek iddiasıyla ortaya atılan yeni vergi yasa tasarısı da dargelirlileri tatmin etmedi. Bu yasa tasarısı bu ay içinde parlamentonun gündemine gelecek. Önemli tartışmalara yol açacağı da muhakkak. Hatta, parlamentoda geri çevrilme olasılığı da bir hayli yüksek. Muhakkak olan bir şey daha var, o da bu tasarının da ülkemizde vergi adeletsizliğini gidermediği gibi, tepki doğurtacak kadar yeni haksızlıklar getirdiği. Yeni vergi tasarısının da mantığı dargelirlileri, verilen bir takım imkanların doğurduğu kaynak açığını yine dargelirlilerin sırtından çıkarmak. Mart ayı bu açıdan da geniş kitlelerle hükümet arasında çekişme konusu olacak.

DİĞER MESELELER

Bu arada hükümetin önündeki diğer meseleler ise, Olağanüstü Hal Yasasının Meclisten geçirilmesi, erken seçim ihtimali ve 100 günün sona ermesi.

Ordunun sıkıyönetimi sona erdirip asli görevine dönmesi Olağanüstü Hal Yasa Tasarısının kanunlaşmasına bağlanıyor. Bu yasa tasarısı da Meclis'ten geçerken çalkantılara yol açacak. Siyasi parti liderleri de bu ay içinde halkın nabzını yoklamak ve erken seçim ihtimalinin gerçekleşebilme yüzdesini ölçmek üzere yurt gezilerine çıkacaklar. Bu gezilerin sonucu yeni siyasi gelişmeler karşısında kalmamıza yol açabilir. Bir diğer mesele de Demirel'in 100 gün programının bu ay içinde sona ermesi ve Başbakanın halka yaptıkları ve yapamadıkları konusunda halka hesap vermesi. Bu hükümetin prestijini etkileyecek bir gelişme olacak. Üstelik kamuoyunda tartışmalara da yol açacak.

Bu olayların sonuçları Türkiye'nin önümüzdeki aylardaki gelişmelerini etkileyecek.

Battal Gazi...

(Baştarafı 1. sayfada)

sobaya attılar.

Sıkıyönetim timlerinde görevli polislerin arama sırasında mahalle halkına hakaret ettiği ve gazetemizin yasak olduğunu söylediği öğrenildi.

Antalya Valisi Uysal: "Öğrenim özgürlüğünü titizlikle koruyacağız"

ANTALYA (ÖZEL)

Antalya Valisi Kadir Uysal, yeni öğretim döneminin başlaması üzerine bir açıklama yaparak, "Okullarımızda eğitim öğretimin aralıksız olarak sürdürülmesi yolunda geniş çapta güvenlik tedbirleri alınacaktır. Öğrenim özgürlüğünü engelleyen, engellemeye yönelik hareketler kimden ve nereden gelirse gelsin karşılarında daima devlet güçlerini bulacaktır" dedi.

Öğrenci velilerinin çocuklarına sahip çıkmasını da isteyen Antalya Valisi Kadir Uysal, "Öğrencilerin öğrencilikle ilişkisi olmayan davranışlardan uzaklaşması için, öğrenci velilerine büyük görev düşmektedir. Öğretmenler de gerek okul içinde gerek okul dışında öğrenci velileriyle gerekli diyaloğu kurmalıdır. Eğitim öğretimin devamı üzerine titizlikle eğilmelidirler" şeklinde konuştu.

Vali Kadir Uysal daha sonra açıklamasında şunları belirtti: "Eğitim-öğretim kurumlarını tahrip eden, derslere girmeyerek öğrencileri kanunsuz direnişlere sürüklemeye çalışanların bu tutumlarını sürdürmeleri halinde kesinlikle yasal yollara başvurulacaktır. Özellikle öğretmenlerin önemle üzerinde durmaları gereken hususlardan birisi de öğrencilikle alakası bulunmayan şahısların okul içine sokulmasına kesinlikle izin verilmeyecek, durum güvenlik kuvvetlerine bildirilecektir. Aksi takdirde okul yöneticileri sorumlu tutulacaklardır. Ayrıca disiplin mekanizması mutlaka uygulanacak, ihmali görülenler hakkında kanuni işlem yapılacaktır."

PTT Radyoling...

(Baştarafı 1. sayfada)

Siverek Kaymakamının makam şoförü önceki gece kimliği belirlenemeyen kişilerce evinde öldürüldü.

Mahmut Ülgen'in oturduğu evin kapısını çalan saldırganlar, kapıyı açan Ülgen'i otomatik silahlarla kurşun yağmuruna tuttular. Olay yerinde can veren Mahmut Ülgen'in orta okul öğrencisi oğlu da ağır yaralandı.

İSTANBUL'DA

Hergün gazetesinin Sultanahmet'teki merkez binası kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından kurşunlandı.

İstanbul'da yayınlanmakta olan Hergün gazetesinin Mimar Mehmet Ağa Caddesi üzerindeki binası önüne dün akşam saatlerinde toplanan bir grup binayı yaylım ateşine tuttu. Silah sesleri üzerine olay yerine gelen jandarmaya da ateş açan saldırganlar daha sonra sokak aralarına dağılarak kaçtılar. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

ORDU'DA MHP İLÇE İKİNCİ BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

Ordu'nun Korgan ilçesi MHP İlçe İkinci Başkanı dün akşam silahlı bir saldırı sonucu öldürüldü.

MHP Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre, dün akşam Fatsa ilçesi yakınlarında meydana gelen olayda, MHP Korgan İlçesi İkinci Başkanı Nuri Biçim, kimliği belirlenemeyen kişilerce yaylım ateşine tutularak öldürüldü.

Tutuklu bulunan...

(Baştarafı 1. sayfada)

Komünizmi övmek, Dernekler Kanununa muhalefet etmek, halkı kanunlara itaatsizliğe tahrik etmek iddiasıyla yargılanan Töb-Der yöneticilerinden 6'sı tutukluluk halini gerektirecek durumun kalmaması nedeniyle tahliye edildiler. Aralarında Töb-Der Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin bulunduğu toplam 32 Töb-Der yöneticisini 62 avukat savundu. Dün duruşmaya gelen ve Töb-Der yöneticilerini savunan 62 avukatın arasında CHP'li parlamenterlerden Ertuğrul Günay, Şükrü Bütün, Ömer Dedeoğlu, Adnan Keskin ve Erol Maraçoğlu da bulunuyordu. Yine CHP'li parlamenterlerden Temel Ateş, Altan Yuna, İsmail Akın, Veli Zeren'in de duruşmaya dinleyici olarak katıldıkları görüldü. Töb-Der yöneticilerini savunmak için 172 avukat başvurmuştu.

GÜLTEKİN GAZİOĞLU "TÖB-DER SUÇ İŞLEMEMİŞTİR"

Askeri Savcının iddianameyi okumasından sora sanıkların savunmasına geçildi. İlk olarak Töb-Der Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'na söz verildi. Gazioğlu, bu davanın hukuki değil, siyasi bir dava olduğunu belirterek, Töb-Der'in faşizme karşı demokrasiyi, emperyalizme karşı bağımsızlığı savunduğunu söyledi. Töb-Der'in faşist saldırıların hedefi olduğuna dikkati çeken Gazioğlu, 200 bin üyesi bulunan Töb-Der'in 300'ün üzerinde üyesinin öldürüldüğünü söyledi.

Daha sonra davanın konusunu oluşturan "15 Eylül Şube Başkanları Toplantısı" ve alınan yas kararı üzerinde duran Gültekin Gazioğlu konuşmasına şöyle devam etti:

"Derya Sinemasındaki toplantı karar almak için değil, Şube Başkanlarının görüş, öneri ve dileklerini almak için yapılmıştır. Yani karar almak için yapılan bir toplantı değildi. Bu toplantı Dernekler Yasası ve Sıkıyönetimin izni doğrultusunda yapılmıştır. Buradaki konuşmalar derneğimizi değil, konuşmacıları bağlamaktadır. Bunu toplantıda birkaç kez belirttim. Dolayısıyla ortada suç unsuru yoktur. Tamamen derneğimizin tüzüğü ve amaçları doğrultusunda hareket edilmiştir."

Tek ders sınavlarını boykot etmeye ilişkin herhangi bir kararlarının bulunmadığını belirten Gazioğlu, Milliyet gazetesinin 3 Ekim tarihli sayısını delil olarak gösterdi.

Daha sonra söz alan Merkez Yürütme Kurulu üyelerinden İsmet Yalçınkaya, Ali Rıza Aydın, Ayhan Kutlay, Öner Yağcı ve Ömer Aslan, Gültekin Gazioğlu'nun sözlerine katıldıklarını belirterek, tahliyelerini istediler. Şube yöneticileri ise, kendilerine yönelen iddiaları kabul etmediler.

Söz alan sanık vekillerinden avukat Halil Çelenk, CHP Milletvekili Adnan Keskin ve Niyazi Ağırnaslı Töb-Der yöneticilerinin iddia edilen suçları işlemediklerini, Anayasa ve yasalarda belirtilen yasal haklar doğrultusunda faaliyet yürüttüklerini belirttiler. Sanık vekilleri, müvekkillerinin tahliye edilmelerini de talep ettiler.

Saat 10.30'da başlayıp, saat 18'e kadar devam eden duruşma sonunda mahkeme heyeti, Töb-Der yöneticilerinden tutuklu bulunan Ömer Aslan, Ayhan Kutlay, Cemal Kalyoncu, Zeki Dümen, Hasan Basri Aydın ve Ersin Çetinel'in tahliye edilmesine, diğerlerinin tutuklu durumlarının devamına karar verdi. Tutuklu durumlarının devamına karar verilen Töb-Der yöneticileri şunlar: Gültekin Gazioğlu, İsmet Yalçınkaya, Öner Yağcı, Şehmuz Dip, Ali Kaval, Ali Şan Öztürk, Erdem Uzun ve Muammer Toprakçı.

Duruşma, ses bantlarının ve tanık polislerin dinlenmesi için 10 Marta ertelendi.

Dev-Yolcular Adana'da iş arayanlara saldırdı

ADANA (ÖZEL)

İş talebinde bulunmak üzere Adana-Mersin Karayolu üzerinde bulunan "Paktaş-II" fabrikası önünde bekleyen işsiz yurttaşlar Dev-Yol'cuların saldırısına uğradılar. "Faşistlere bu fabrikada iş yok" diyerek işsizlere saldıran Dev-Yol'cular işsizlerin doldurmuş oldukları müracaat formlarını da yırttılar.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR
Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: Ş. AYDOĞAN BOYOKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 - 26 61 78 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 - 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Görgün, Duvgrand S/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 900 TL, 6 aylık 1800 TL, 1 yıllık 3600 TL
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL, 6 aylık 2250 TL, 1 yıllık 4500 TL
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22840-6901

Dünyayı saran hastalık Türkiye'ye sokulmak isteniyor

Gençleri gerçeklerden uzaklaştırmak için yeni oyun:

DİSCO

Magazin Servisi

Süper devletlerin, savaş alehtarlığını "korkutma ve avunma" teması ile işleyip geliştirdikleri bir endüstrileri var.. Hem de dev bir endüstri.

Bu "avutucu eğlence endüstrisi"nin birçok uzantısı var. Ancak temelini iki öğe oluşturuyor. Birincisi basın-yayın araçları —yani televizyon, magazin ve diğer kitle iletişim araçları —;ikincisi son dört yılda büyük bir hızla büyüyüp başlı-başına bir endüstri haline getirilen DİSKO.

Televizyon, fotoğraf ve dedikodu unsuruna dayanan magazinler ve Disko endüstrisi elele verip, toplumun en dinamik kesimi gençliği tekdüzeliğe, baş döndürüp düşünmemeye, herşeyi unutmaya sevk eden bir kültür yaratmaya çalışıyor; tabii buna kültür denebilirse... Bu "kültür"le pasifizme yöneltilen, yaklaşan savaş tehlikesi ve toplumlar üzerinde oynanan iğrenç oyunlar karşısında korkutulan insanların dünya gerçeklerinden uzak mutluluklara kavuşması için, savunmaları için bir ateşleyici" gerek. Bu sorun da az gelişmiş ülkelerden getirilip milyarlarca dolara satılan eroin,kokain vb. uyuşturucular ya da dopinglerle kolayca hallediliyor.

Amerika Birleşik Devletleri'nde,1960'lı yılların başı Batı gençliği için yeni bir dönem oluyordu. Arka arkaya iki dünya savaşı yaşayan babalarının, dedelerinin dillerinden düşmeyen "ürkütücü savaş anıları" onlar için bir kabustu. Ve süregiden Vietnam savaşı... Amerikan gençliğinde bu haksız savaşa karşı bir nükleer bomba gibi patlayacak tepki gelişiyordu. Bu elbette tecrübeli yöneticilerin de gözlerinden kaçmıyordu. Toplumun uykularını kaçıran kabusu biran önce "renkli rüyalara" dönüştürmek gerekiyordu.

İnsanlara "renkli rüya" göstermenin ise başlıca iki yolu vardı. Kolay güdülebilen insanlara hitap edip onların tatlı tatlı paralarını çeken bir "eğlence endüstrisi"; ucuz eğlencelerle yetinmeyenlere ise "heyecan verici", "çıldırtan müzik" gibi, çeşitli kılıklar içinde sunulan inançsızlığa, güvensizliğe ve tekdüzeliğe sevk edici "narkoz kültürü".

SALGIN HASTALIK

Bu salgın hastalık ABD'de bulaşıcı özellik taşıyan bir "ateşli" hastalık gibi hızla yayıldı. 1970'li yıllarda Disko'nun avutmaktaki başarılarını gören Sovyet ve Doğu Bloku yöneticileri de "renkli rüya silahını" kullanmaktan çekinmediler. "Size özgürlüğün ve teknolojinin bütün gelişmelerini getiriyoruz" masalı altında Disko aşısını zerk ettiler. Bugün Bulgaristan'ın ve Sovyetler Birliği'nin Karadeniz kıyıları ABD'dekilerden aşağı kalmayan onlarca, belki de yüzlerce diskotekle bezeli. Bu gerçek, "bavul turizmini" sergileyen birçok gazeteci tarafından yazılıp çizildiği için üzerinde durmuyoruz. Yalnız Bulgaristan'daki Altın Kum sahillerindeki diskoteklerin batıdaki diskoteklerle yarışacak lükste ve mimaride olduklarını belirtelim.

DİSKO SALGINI HIZLANDIRAN ETKENLER

Önce Amerika'da, sonra Avrupa'da hızla yayılan,yeni olarak da Türkiye'de tutturulmak istenen bu yeni Disko salgınını Batılı yorumcular tek bir fikirle açıklıyorlar: Yaklaşan savaş tehlikesi...

Disko salgınının süratle yayılmasına neden olan üç etken ise; 1—Militarist ekonomi, 2—Toplumsal ruh sağlığındaki bunalım, 3—"Ateşleyiciler" yani narkotikler, dopingler ve alkol.

Bu üç etkenden yararlanmakta hiç de geç kalmayan "eğlence endüstrisi" TV programlarında, reklam spotlarında ve sinemada, yüksek sesle, arka arkaya, aynı baş döndürücü ritmle çalan plağı koydular.

BECERİKLİ TRT

Amerikan televizyon şirketlerinin tozlu rafları arasında kalan, ya da defolu TV filmlerini almakta çok becerikli olan TRT yetkilileri de eksik olmasınlar son günlerde "eğlence endüstrisi"nin bu tekdüze plağını sık sık çalıyor. Sinemalarımızda "süper prodüksi-

(Devamı sa. 7. sü 5'de)

Savaştan korkanlar savaş ritmiyle kendilerini kaybediyor

1960'larda gençliği saran Rock, anne babalara, toplumun katı kurallarına ve kurumlarına isyanın müziğiydi. Disko ise düşsel olmayan bir ritm ve düşünme değil vücut hareketidir. Disko şarkıcısı Norma Jean bir şarkısında 'Her gün yaşlı ayılar gibi bütün gün çalışıyorum. Ben robot değilim. Dansedip vücudumu memnun etmeliyim" diyor. Robot değilim şarkısının sözleriyle insanlar bir robot gibi dakikada 125 vuruşlu ritme uyarak ayaklarını yere vuruyor, dönüyor dönüyorlar.

Batılı yorumcular Disko deliliğinin salgın haline gelmesini tek bir fikirle açıklıyorlar: Yaklaşan savaş tehlikesi. Orta yaşlıların bile bodrum katlarındaki Diskolarda çılgınca dansetmesi bu fikri doğruluyor.

Sanki üzerlerine bombalar yağıyormuş gibi insanların sarsılarak tepinmesi "nasıl savaş korkusu bu?"sorusunu getiriyor akla. Daha savaş gelmeden kendilerini sığınak gibi bodrumlara hapseden insanlar ise bunu düşünecek durumda değiller. Onlar kafalarını çalıştırmak yerine "vücutlarını çalıştırmayı"ve hiç mi hiç düşünmemeyi yeğliyorlar. Ve korkularını bastırmak için gittikleri Diskolarda, gecenin sonunda daha büyük bir umutsuzluğa kapılıyorlar.

"Madem savaş gelecek, son beyaz geceleri neden değerlendirmeyeyim" diyen orta yaşlı bir kadın kendine eşlik eden gençle birlikte kendini kaybetmiş dansediyor.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

11.00 GÜNAYDIN

Ankara Televizyonu Çocuk Yayınları Şubesince hazırlanan programda, Pazar Yeri, Jeromy, Trafik Saati, Bunları Biliyor musunuz? Yer alıyor. Ayrıca konuk olarak Ankara İtfaiye Müdürü Hanefi Aslan da programa katılıyor. Program Finlandiya çocuk şarkılarıyla son buluyor.

12.00 HAFTANIN ŞARKISI

Televizyon Çocuk Korosu Ziya Aydıntan'ın "DUMLUPINAR" adlı marşını seslendirecek.

12.05 MİNİK KONSER

12.10 TATİL SİNEMASI

13.50 DEVLET KLASİK TÜRK MÜZİĞİ KOROSU

Cumhur Atalay'ın yaptığı ve Tarık Gürcan'ın sunduğu programda, Nevzat Atlığ yönetiminde Klasik Türk Müziği Korosu ekrana gelecek.

14.20 YAŞADIĞIMIZ DÜNYA

Çeşitli böcek türleri tanıtılacak.

15.05 TATİL GÜNÜ

17.00 HABERLER

17.05 TATİL GÜNÜ

19.30 MORK VE MINDY

Ork gezegeninden gelen Mork,Amerikan vatandaşı olmak istiyor. Ancak formaliteler gezegenindekinden farklı olduğu için karışıklık çıkıyor.

20.00 HABERLER

20.35 SAZ ESERLERİ

20.40 HASTANE

21.30 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK

22.30 SANAT DÜNYASI

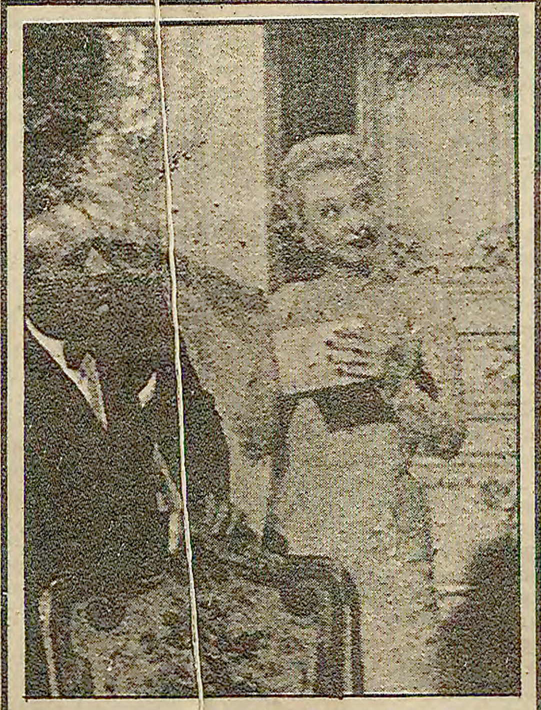
22.55 HABERLER

15.00 TATİL GÜNÜ

"Nasıl emekli olunur?"

Tatil Gününde saat 17.00'de spor haberleri, 16.55'de çizgi film Temel Reis, Türk Sanat Müziği sanatçısı Metin Guyer'den üç şarkı, türkücü Nazmiye Coşkun'dan üç türkü, Türk Hafif Müziği şarkıcısı Turgay Merih'ten 3 parça yer alıyor.

Bunun dışında saat 15.45 Pazar Postasında "Emekli olabumek için yapılması gereken işler" konu ediliyor. Karikatür Köşesinde Ulvi Konuk, Yaşam Boyu Sağlık Köşesinde ise 'Bebek Bakımı" konusunda bir uzman ekrana geliyor.

12.10 TATİL SİNEMASI

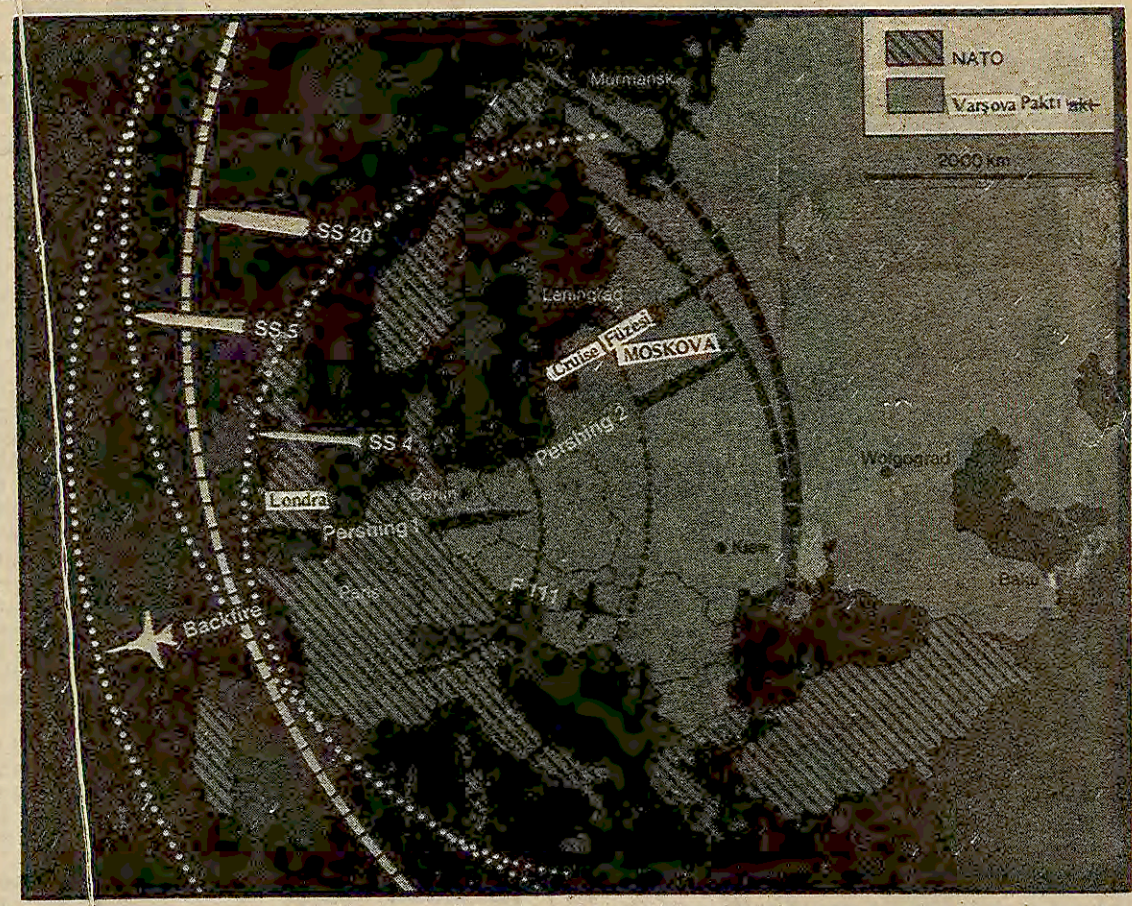
Yüksek Sosyete

Yönetmen: Charles Walters
Oyuncular: Bing Crosby, Grace Kelly, Frank Sinatra
Yapım Yılı: 1956

Yüksek sosyetenin sorunlarını işleyen bir komedi filmi. Ünlü 'Philadelphia Hikayesi" operetinden TV'ye uyarlanan film şimdiki Monaco Prensesi Grace Kelly Frank Sinatra gibi ünlü oyuncuların rol almasına karşın, pek başarılı bulunmamıştı. Frank Sinatra'nın şarkılarını beğenenler için seyretmeye değer.

KONUSU

Trasy (Grace Kelly) çok zengin bir ailenin kızıdır. Dexter adlı bir şarkıcı (Frank Sinatra) ile evlenip boşanmıştır. Bu arada Zengin bir adamla tanışır ve evlenmeye karar verir. Evlenme hazırlıkları sırasında eski kocası ortaya çıkar ve engel olmaya kalkar. Bu arada düğün hazırlıklarını izlemek üzere Mike adında bir gazeteci eve gelir. Sosyetik Trasy Mike'a karşı da ilgi duyar. Sonunda Mike'in yardımıyla asıl sevdiği insanın ilk kocası olduğunu anlar.

Geçenlerde,SSCB Dışişleri Bakanı Gromiko, NATO'nun Pershing — 2 ve Cruise füzeleri Avrupa'ya yerleştirmesine yeniden karşı çıktı. Bu konuda tehditler savurdu. Avrupa'yla alıp veremediklerinin bulunmadığını iddia etti. Oysa yukarıdaki şekil,Sovyetlerin gerçekleri nasıl çarpıttığını ve Avrupa için beslediği emelleri gösteriyor. Şekilden görüleceği üzere Ruslar. SS—20 füzeleri ve Backfire bombardıman uçaklarıyla tüm Avrupa'ya, Kuzey Afrika'ya hatta Ortadoğu'ya ulaşabiliyorlar. Hatta modası geçmiş SS—4 ve SS—5 füzeleri bile Avrupa'yı çöle çevirebilir. NATO ise, orta menzilli Pershing—2 ve Cruise füzeleriyle,Batı Avrupa'daki üslerden ancak Urallara uzanabiliyor.

Hedef Avrupa!

Sovyetler Avrupa'da vurucu gücü yüksek çok sayıda zırhlı kuvvet bulunduruyor

Kremlin generalleri Asya'daki kuvvetlerini de düzene sokuyor ve güçlendiriyor)

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nin askeri durumunu ele alan gözlemciler, Sovyet yetkililerinin iki sorunla karşı karşıya bulunduğunu ifade ediyorlar.

Sovyet yöneticilerinin stratejik açıdan çözmeye çalıştıkları sorunların ilki, hangi cepheye ağırlık vermesi gerektiğidir. Çünkü bir savaş durumunda Sovyet ordusu, hem batı hem de doğuda iki cepheden birden savaşmak zorunda kalacaktır. Öte yandan, Sovyet silahlı kuvvetlerinin Avrupa ve Asya'yı aşarak dünyanın dört bir yanına yayılmış olması gerçeği de, kuvvetlerin yerleştirilmesinde sorunlar çıkarıyor.

AVRUPA'DAKİ SOVYET BİRLİKLERİ

Moskova, birliklerini belli bölgelere verdiği öneme göre yerleştiriyor ve faaliyetleri de buna uygun yürütüyor. Örneğin SSCB silahlı kuvvetlerinin üçte ikisi yani 3,2 milyon asker Avrupa'da bulunuyor. Başka bir deyişle, Sovyet kara kuvvetlerinin yüzde 68'i, donanmasının yüzde 70'i ve hava kuvvetlerinin yüzde 74'ü Avrupa'dadır. SSCB'nin orta menzilli füzelerinin büyük çoğunluğu da Batı Avrupa'ya yöneltilmiştir.

SSCB'nin Avrupa kıtasındaki kara kuvvetleri 110 tümende toplanmıştır ve bunlarda 31 binden fazla tank bulunmaktadır. Bu da büyük bir vurucu güce sahip zırhlı kuvvet demektir. Doğu Avrupa ülkelerine yerleştirilmiş 31 Sovyet tümeninin yarısı zırhlı tümenlerdir. Yalnızca Doğu Almanya'da 10 tank tümeni ve 10 motorize piyade tümeni vardır. Bunlar Batı Avrupa'nın canına kastetmiştir.

Asker ve malzeme sağlanmasında Sovyetlerin Avrupa'daki kuvvetlerine öncelik tanınmıştır. Buradaki Sovyet birlikleri yalnızca Avrupa'da savaşmak üzere mevzilendirilmişlerdir. Sovyetlerin Avrupa'da yaptığı savaş tatbikatları ise geniş çaplı yıldırım taarruzlara göre düzenlenmektedir. Bütün bunlar, Sovyet generallerinin Avrupa için beslediği düşünceleri yansıtmaktadır.

ASYA'DAKİ KONUM

Sovyetlerin Asya'da, toplam silahlı kuvvetlerinin dörtte biri, yani 1 milyonu aşkın asker bulunuyor. 50 kara tümeninde yaklaşık 14 bin tank var. Sovyetlerin Asya'daki silahlı gücü, gerek sayıca gerekse vuruş yeteneği bakımından Avrupa'dakilerden geri. Öte yandan, askeri uzmanlar, SSCB'nin 1979'da Uzak Doğuda yeni bir komuta merkezi kurmasının ve buradaki deniz kuvvetlerinin faaliyetlerini artırmasının dikkat çekici olduğunu belirtiyorlar.

Sovyetler 1978'de bazı denizaltıları, savaş ve destek gemilerini Asya'ya kaydırmıştı. 1979'da da Minsk uçak gemisi Sovyetlerin Pasifik filosuna katıldı. Moskova, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatından sonra ise Vietnam'daki Cam Ranh, Da Nang, Ho Chi Minh kenti ve Hai Phong'daki hava ve deniz üslerini kullanma hakkını elde etti.

Öte yandan Moskova, istihbarat kaynaklarının tespitine göre, Asya'ya da SS-20 orta menzilli füzeleri yerleştirmeye başlamıştır. Bütün bu faaliyetler, yalnızca Çin'e değil, ABD ve Japonya'ya da yöneliktir.

KISKAÇ HAREKETİ

Sovyetlerin denizlerdeki yayılmacı faaliyeti özellikle güneyde dikkat çekicidir. Sovyetler böylece doğu ve batıyı kıskaca alabileceklerini düşünüyorlar.

Sovyet donanmasının şu anda Akdeniz donanmasında 50, Hint Okyanusu donanmasında ise 31 savaş gemisi var. Bunlar ABD donanmasındakilerden çok daha fazladır. Askeri gözlemciler, SSCB'nin bugün Akdeniz, Hint Okyanusu, Atlantik ve Pasifik Okyanuslarında 40'dan fazla deniz veya hava üssünden yararlanabildiklerini söylüyorlar.

AĞIRLIK AVRUPA'DA

Bu durumda şöyle bir mesele ortaya çıkıyor: Her ne kadar Sovyetler Avrupa'ya ağırlık veriyorlarsa da, bugünkü eğilim Asya'daki Sovyet askeri gücünü düzene sokma ve güçlendirmektir. Güney cephesinde ise Sovyetlerin deniz kuvvetleri yayılma yolundadır.

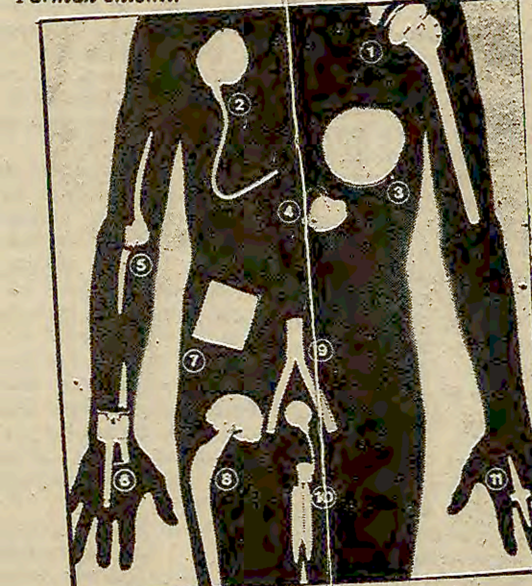
Yine de özellikle Çinli uzmanlar Sovyetlerin ilk stratejik hedefinin Avrupa olduğu, Asya'nın ise ikincil bir hedef haline geldiği sonucuna varıyorlar.

Yine gözlemciler, Avrupa ve Asya'da çatışma çıkarmayı şimdilik göze alamayan Moskova'nın güneye yüklendiğini belirtiyorlar. Böylece Batının hammadde ve deniz ulaşımı hatlarını ele geçirme kavgasına karışmış bir SSCB, Avrupa ve Asya kıtalarını kıskaca alabilecek ve ABD ile bir savaş durumunda üstünlük sağlayabilecektir.

Bu arada, Sovyet yöneticilerinin planlarından söz edilirken, Moskova'nın yayılmacı emellerine savaş yoluyla ulaşamadığı zamanlarda "yumuşama" aldatmacasına sarıldığı, kârlı çıkacağını düşündüğü zamanlarda ise doğrudan savaş macerasına girebileceği ifade ediliyor.

Öte yandan Kremlin yönetiminin kuvvetlerini bu kadar yayması onun başına dert açacağı da bir gerçek. Bunu da, uzun vadede Sovyetlerin bir zaafı olarak değerlendirmek gerekiyor.

Yedek organlar: 1) Omuz eklemi, 2) Kalp pili, 3) Göğüs plastiği, 4) Kalp kapakçığı, 5) Dirsek eklemi, 6) El eklemi, 7) Suni deri, 8) Kalça eklemi, 9) Kan atardamarı, 10) Penis protezi, 11) Parmak eklemi.

İNSAN VÜCUDUNA TAKILAN "YEDEK PARÇALARIN" SAYISI GİTTİKÇE ARTIYOR

Tıp dünyasında son yıllarda yapılan ilerlemeler sayesinde, insan vücudunun artık işlemez hale gelen veya görevini yerine getirmeyen çeşitli organlarının yerine "yedek organlar" suni olarak yapılmaktadır. "İnsan vücudunun yedek parçaları" adı verilen suni organların başarıyla görevlerini yerine getirdiği görülmektedir. Bilim adamları, çeşitli deneyler sonucu "yedek organları" gittikçe daha mükemmel hale getirmek için çaba sarfediyorlar.

Bugün dünyada 1 milyondan fazla insan suni kalça eklemi ile yaşıyor. Sadece Almanya'da her yıl 30 bin suni kalça eklemi yapılmaktadır. Amerika'da bu sayı 80 bindir. Amerika'da ayrıca onbinlerce insana, çeşitli "yedek eklemler" takılıyor.

Dünyada yüzbinlerce insanın, kalp atışını ve vuruşunu ayarlayan kalp pilleri ile yaşadığı biliniyor. Suni orta kulak kemiğinden tutun, suni kulak ve çeşitli deri değişikliklerine kadar, birçok işlem tıp dünyası için sıradan operasyonlar haline geldi. Bütün bunların yanısıra şu yedek parçaları da saymak mümkün: Plastik göğüsler, suni idrar yolu, safra yolu, impotent penisler için plastik, tırnak, takma bacak,el ve kollar..Bu listeyi daha da uzatmak mümkün.

Tıp dünyası şimdi, geçmiş yıllarda çeşitli yedek organ yapımı ve deneylerinin niçin başarısız kaldığını da saptamış durumda. Organizma, yabancı proteini reddetmektedir. Tıp, bugün, başka vücuttan yapılan organ naklinin önündeki bu sorunu da çözme aşamasına gelmiş durumdadır. Doktorlar, şimdi protein yabancılığı dolayısıyla organ reddini, yabancı organı "hücrelerden" arındırarak çözme yolundadır. Ayrıca yedek parçaların vücudun kabul edebileceği maddelerden yapılması konusunda oldukça büyük ilerlemeler kaydedildi.